STUDIUM UWARUNKOWAŃ I KIERUNKÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY

grudzień 2014

studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY

przyjęte uchwałą Nr III/12/2014

Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 29 grudnia 2014 r.

załącznik nr 1 – część tekstowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

wykonawca:

BUDPLAN Sp. z o.o.
04 – 390 Warszawa
ul. gen. Ludwika Kickiego 26B/10
tel. 22 870 42 62, fax: 22 870 42 62
e-mail: budplan@vp.pl

autorzy:

główny projektant:	mgr inż. Anna Bereś
zagospodarowanie przestrzenne:	mgr Natalia Pawlik
	inż. Dorota Mamczak
środowisko przyrodnicze:	mgr inż. Małgorzata Kopka
komunikacja:	inż. Monika Nasiłowska
infrastruktura techniczna:	inż. Anna Januszko

ELEMENTY OPRACOWANIA

stanowiące załączniki do Uchwały Nr III/12/2014
Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 29 grudnia 2014 r.

załącznik nr 1 – część tekstowa studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego

załączniki 2a-2b – część graficzna studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego,

stanowiąca rysunki w skali 1:10 000:

- **załącznik nr 2a**. Uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego
- **załącznik nr 2b.** Kierunki zagospodarowania przestrzennego

załącznik nr 3 – rozstrzygnięcie o sposobie rozpatrzenia uwag wniesionych do studium uwarunkowań

i kierunków zagospodarowania przestrzennego

1. WPROWADZENIE 7

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ORAZ STRATEGII ROZWOJU GMINY 9

A) KONCEPCJA PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU 9
B) PLAN ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA MAZOWIECKIEGO 10
C) WYTYCZNE WYNIKAJĄCE ZE STRATEGII ROZWOJU GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY 12

3. LOKALIZACJA GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY I RYS HISTORYCZNY 13

A) POŁOŻENIE I CHARAKTERYSTYKA 13
B) RYS HISTORYCZNY 16

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHORNY ICH ZDROWIA 17

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY 28

A) STRUKTURA FUNKCJONALNO – PRZESTRZENNA GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY 28
B) STAN PLANISTYCZNY 30

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 32

A) ANALIZA I FUNKCJONOWANIE ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO 32
B) ROLNICZA I LEŚNA PRZESTRZEŃ PRODUKCYJNA 39
C) STAN ŚRODOWISKA I ZAGROŻENIA 42
D) WSKAZANIA DLA ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WYNIKAJĄCE Z OPRACOWANIA EKOFIZJOGRAFICZNEGO 44

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ 47

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA 58

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY 59

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW 60

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH 61

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH 62

13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH 62

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI 62

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 66

A) ZAOPATRZENIE W WODĘ 66
B) ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW I WÓD OPADOWYCH 67
C) CIEPŁOWNICTWO 68
D) ELEKTROENERGETYKA 68
E) GAZYFIKACJA 69
F) GOSPODARKA ODPADAMI 69

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH 70

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ 71

18. POLITYKA PRZESTRZENNA JAKO ELEMENT POLITYKI ROZWOJU GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY 71

A) POLITYKA PRZESTRZENNA GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY 71

B) KIERUNKI ROZWOJU PRZESTRZENNEGO GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY 73

19. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY 85

20. KIERUNKI OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO 86

21. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO 92

22. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI 99

23. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ 102

A) ZAOPATRZENIE W WODĘ 102

B) ODPROWADZANIE ŚCIEKÓW I WÓD OPADOWYCH 102

C) CIEPŁOWNICTWO 103

D) ELEKTROENERGETYKA 104

E) GAZYFIKACJA 105

F) GOSPODARKA ODPADAMI 105

G) ODNAWIALNE ŹRÓDŁA ENERGII 106

24. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO 107

25. OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ 109

26. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 109

27. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW 110

28. OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE 110

29. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ 112

30. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH 113

31. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY 114

32. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH 114

33. OBSZARY WYMAGĄJCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI 114

34. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH 114

35. ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ 114

36. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM 115

37. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO 116

38. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM 117

SPIS SCHEMATÓW, TABEL, WYKRESÓW I FOTOGRAFII 121

1. WPROWADZENIE

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647 t.j. ze zm.) zastępująca ustawę z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.), a także dokonane zmiany w innych przepisach regulujących politykę przestrzenną – powodują zasadność przystosowania zapisu studium do aktualnych wymogów formalno-prawnych.

Wymieniona wyżej ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 2003 r. jednoznacznie stwierdza w art. 9 ust. 4: „Ustalenia studium są wiążące dla organów gminy przy sporządzaniu planów miejscowych", a w art. 20 ust. 1 „Plan miejscowy uchwala rada gminy, po stwierdzeniu, że nie narusza on ustaleń studium...".

Rada Gminy Miastków Kościelny podjęła Uchwałę Nr XXXIX/213/2013 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miastków Kościelny". Zgodnie z powyższą uchwałą granice obszaru objętego opracowaniem Studium stanowią granice administracyjne gminy Miastków Kościelny.

Aktualizacja studium dotyczy dokumentu przyjętego Uchwałą Nr XVIII/98/2000 Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 26 września 2000 r.

Zakres opracowania obejmuje uwarunkowania i kierunki określone w art. 10 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Aktualizacji studium dokonano w oparciu o aktualne uwarunkowania przestrzenne. Zarówno część tekstowa, jak i część graficzna studium stanowią nową edycję.

Zasadność dokonania aktualizacji studium wynika z:

- ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (Dz.U.2012.647 t.j. ze zm.), określającej szczegółowe wymagania dotyczące zarówno zapisu problematyki studium, jak i miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;
- wprowadzenia Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z dnia 28 kwietnia 2004 r. w sprawie zakresu projektu studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy (Dz. U. Nr 118, poz. 1233);

- wprowadzenia Rozporządzenia Ministra Infrastruktury z 26 sierpnia 2003 r. w sprawie wymaganego zakresu projektu miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego (Dz. U. Nr 164, poz. 1587);

- potrzeby posiadania przez gminę aktualnej wersji studium, która będzie stanowiła podstawę do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego;

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (Dz.U.2012.647 t.j. ze zm.) nakłada obowiązek dokonywania oceny aktualności studium. Wyniki analizy mają być przekazywane radzie gminy po uzyskaniu opinii właściwej komisji urbanistyczno-architektonicznej. Rada gminy zgodnie z art. 32 ust. 2 podejmuje uchwałę w sprawie aktualności studium i planów miejscowych, a w przypadku uznania ich za nieaktualne w całości lub części podejmuje działania, o których mowa w art. 27.

Ustawa określa, że studium nie jest aktem prawa miejscowego, oraz że takim aktem jest miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego. Studium stanowi akt polityki przestrzennej, którego ustalenia obowiązują zarówno radę gminy, jak i organy i jednostki podlegające radzie. Decyzje rady podejmowane w trybie jej uchwał nie mogą być wzajemnie sprzeczne lub niespójne.

Obowiązujące przepisy ustalają konieczność uwzględnienia w studium polityki przestrzennej o ponadlokalnym charakterze – nakładają obowiązek zawarcia w studium rozwiązań przyjętych w koncepcji przestrzennego zagospodarowania kraju, strategii rozwoju i planie zagospodarowania przestrzennego województwa.

Ustawa o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z 27 marca 2003 r. (Dz.U.2012.647 t.j. ze zm.) określa, jakie elementy uwarunkowań należy uwzględnić w studium, jak również określa politykę przestrzenną, w tym lokalne zasady zagospodarowania przestrzennego.

Opracowanie swym zakresem obejmuje uwarunkowania, zawierającą analizę stanu istniejącego (zagospodarowanie przestrzenne, systemy komunikacji i infrastruktury technicznej, dziedzictwo kulturowe i środowisko przyrodnicze), a także odnosi się do obowiązujących planów i programów wyższych szczebli. Studium określa kwestie kierunkowe opracowania – politykę przestrzenną gminy, sposób kształtowania struktur przestrzennych i zasady zagospodarowania terenów. Ponadto wyznaczono kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego, a także wytyczne rozwoju systemu komunikacji i infrastruktury technicznej.

2. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z KONCEPCJI PRZESTRZENNEGO ZAGOSPODAROWANIA KRAJU, PLANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO WOJEWÓDZTWA ORAZ STRATEGII ROZWOJU GMINY

a) Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju

Zgodnie z wizją przedstawioną w Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030 Polska w 2030 roku będzie krajem „o ugruntowanych warunkach trwałego i zrównoważonego rozwoju, dobrze zagospodarowanym, sprawnie zarządzanym i bezpiecznym". Wizja ta zostanie osiągnięta przy udziale procesów gospodarczych, społecznych, przestrzennych oraz cywilizacyjnych.

Według Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju główną cechą Polski w 2030 roku będzie spójność społeczno – gospodarcza i terytorialna. Ogólnokrajowe impulsy rozwojowe, które będą przyczyniały się do osiągania celów ogólnych polityki regionalnej i przestrzennej, będą kreowane przez silne regiony. Rozwój tych regionów oparty będzie na endogenicznym potencjale, a także na przewagach konkurencyjnych.

Wizja Polski w 2030 r. opiera się na pięciu pożądanych cechach przestrzeni:

- konkurencyjności i innowacyjności,
- spójności wewnętrznej,
- bogactwie i różnorodności biologicznej,
- bezpieczeństwie,
- ładzie przestrzennym.

W Koncepcji polityki przestrzennego zagospodarowania kraju 2030, jako jeden z celów, została wymieniona poprawa spójności wewnętrznej i terytorialne równoważenie rozwoju kraju m.in. poprzez wielofunkcyjny rozwój obszarów wiejskich. Jednym z głównych zagadnień w kontekście spójności wewnętrznej kraju jest zapewnienie spójności pomiędzy szybko rozwijającymi się miastami wojewódzkimi oraz ośrodkami regionalnymi, a obszarami wiejskimi i miastami subregionalnymi.

Powinny być tworzone warunki zapewniające spójność funkcjonalną głównych miast z obszarami je otaczającymi. Dzięki spójności funkcjonalnej zostaną zapewnione warunki dla procesów rozprzestrzeniania się rozwoju skoncentrowanego przede wszystkim w głównych ośrodkach miejskich. Ośrodki te skupiają najbardziej dochodową oraz konkurencyjną działalność

gospodarczą, a także pełnią podstawowe funkcje m.in. administracyjne, polityczne, kulturowe wobec obszarów je otaczających.

Działania mające na celu poprawę dostępności ośrodków subregionalnych oraz obszarów wiejskich skupią się na zwiększeniu dostępności do miejsc koncentracji usług publicznych różnego szczebla, a także na integracji rynków pracy dużych ośrodków i otaczających je regionów. Pozwoli to na zapewnienie dostępu obszarom wiejskim do większych miast (ośrodków innowacji, centrów nauki, centrów wiedzy, rynku pracy, edukacji, opieki medycznej).

Ważna jest integracja przestrzenna i funkcjonalna obszarów wiejskich. Polityka przestrzenna zmierzać będzie do uruchomienia istniejącego potencjału rozwojowego na tych obszarach. W wyniku tego zostanie zwiększona konkurencyjność obszarów wiejskich jako miejsca zamieszkania, pracy, wypoczynku oraz prowadzenia działalności gospodarczej i poprawy warunków życia mieszkańców.

W planie wskazano realizację linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV.

b) Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego

Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego został przyjęty (zaktualizowany) Uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 roku w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.

Plan nie ma rangi prawa miejscowego, jest jednak wiążący, ponieważ:

- jego ustalenia muszą być uwzględnione w uchwalanych przez organy samorządu terytorialnego studiach uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gmin;
- w planie zapisane zostają wszystkie zadania rządowe i samorządowe województwa służące realizacji ponadlokalnych celów publicznych ze wskazaniem obszarów, na których przewiduje się realizację tych zadań.

Gmina Miastków Kościelny w części kierunkowej planu zakwalifikowana została jako wielofunkcyjne tereny towarowego rolnictwa wielokierunkowego. Kierunki rozwoju wskazane w planie istotne z punktu widzenia gminy Miastków Kościelny:

a) w zakresie osadnictwa i strefy gospodarczej:

- wspomaganie rozwoju ośrodka gminnego w zakresie funkcji obsługi ludności i rolnictwa,

- podnoszenie poziomu produkcji rolnej poprzez dalszy rozwój jej specjalizacji (mleczarstwo, produkcja mięsa) i wdrażanie ekologicznych form produkcji w dostosowaniu do uwarunkowań przyrodniczych;

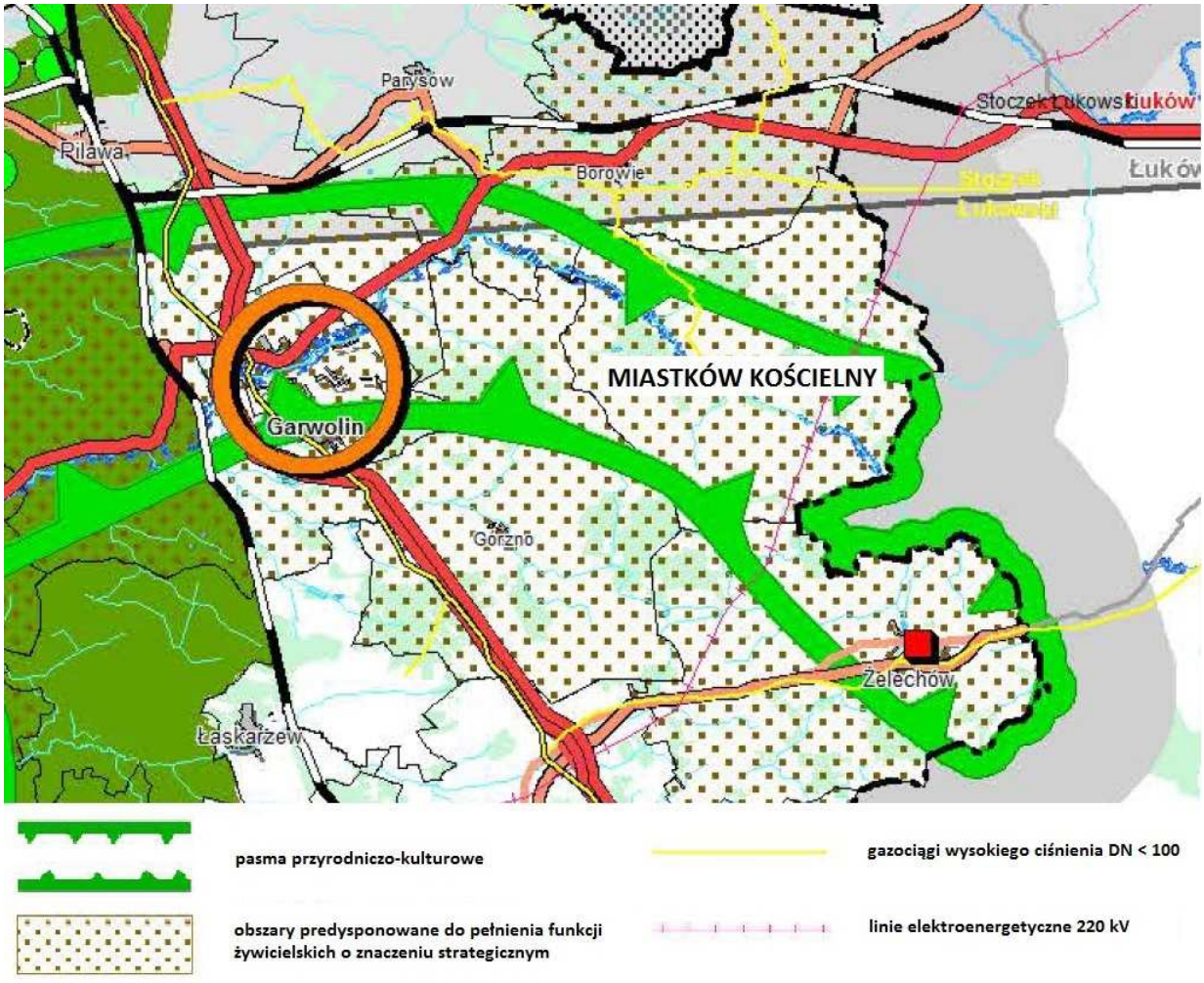
b) w zakresie środowiska przyrodniczego:

- zachowanie korzystnych warunków aerosanitarnych,
- racjonalizacja gospodarki wodnej,
- ochrona gleb,
- porządkowanie gospodarki odpadami,

c) w zakresie ochrony i wykorzystania wartości kulturowych:

- ochrona zespołów budownictwa drewnianego,
- zachowanie wartości środowiska kulturowego;

Schemat 1. Gmina Miastków Kościelny
w aktualizacji Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego

d) w zakresie infrastruktury technicznej:

- budowa linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV (gminy Kozienice, Maciejowice, Sobolew, Żelechów, Miastków Kościelny, Wodynie, Domanice, Wiśniew, Zbuczyn, Siedlce), zgodnie z Koncepcją przestrzennego zagospodarowania kraju,
- poprawa pewności zasilania systemów rozdzielczo – odbiorczego i dostosowanie istniejących obiektów sieciowych do wymagań ochrony środowiska poprzez modernizację i budowę linii przesyłowych oraz stacji 110/15 kV,
- przebieg gazociągu DN 200/150/100 Puznówka – Stoczek Łukowski (gminy Pilawa, Parysów, Borowie, Miastków Kościelny),
- zmniejszenie dysproporcji w sieciowych systemach wodociągowych i kanalizacyjnych,
- wspieranie budowy i rozbudowy systemów zbiorowego zaopatrzenia w wodę,
- wyposażanie w systemy odprowadzania i oczyszczania wód deszczowych terenów zurbanizowanych, głównych tras komunikacyjnych oraz obszarów przemysłowych.

c) Wytyczne wynikające ze strategii rozwoju gminy Miastków Kościelny

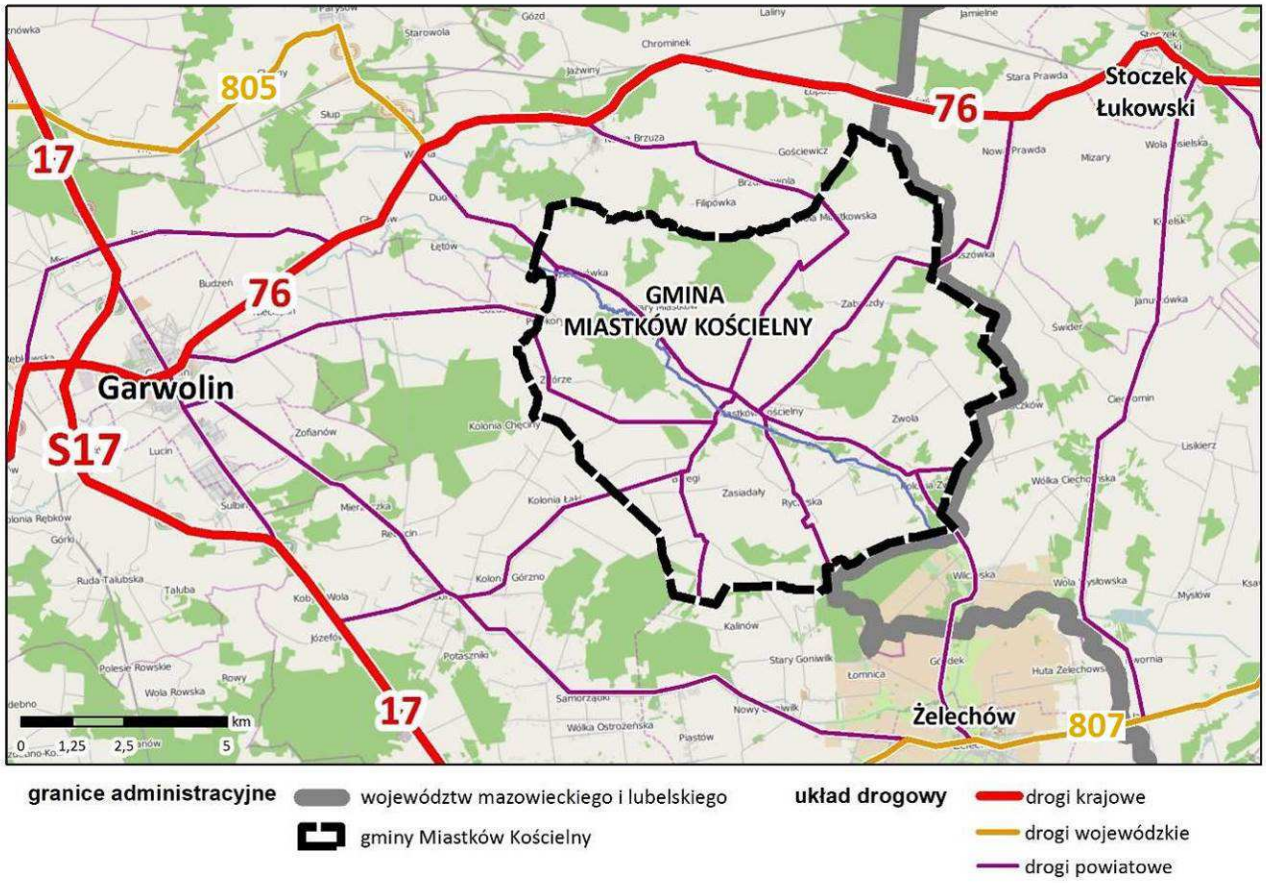
Gmina Miastków Kościelny nie posiada sporządzonej strategii rozwoju gminy. Niemniej jednak podjęto prace nad sporządzeniem dokumentu, zgodnie z Zarządzeniem nr 61a/2013 Wójta Gminy Miastków Kościelny z dnia 9 grudnia 2013 r. w sprawie powołania zespołu ds. opracowania Strategii Rozwoju Gminy Miastków Kościelny na lata 2014 – 2020.

3. LOKALIZACJA GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY I RYS HISTORYCZNY

a) Położenie i charakterystyka

Gmina Miastków Kościelny położona jest w południowo – wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie garwolińskim. W latach 1975–1998 gmina stanowiła cześć dawnego województwa siedleckiego. Miastków Kościelny jest gminą wiejską podzieloną na 16 sołectw.

Schemat 2. Położenie gminy Miastków Kościelny i powiązania zewnętrzne

Gmina zajmuje powierzchnię 85,24 km^2, co stanowi około 6,6% powierzchni powiatu garwolińskiego. Zamieszkuje ją 5 024 mieszkańców (stan na dzień 31 grudnia 2013 r. - wg danych z Urzędu Gminy Miastków Kościelny). Dużą rolę w Miastkowie Kościelnym odgrywa rolnictwo, jest ona gminą typowo rolniczą.

Schemat 3. Gmina Miastków Kościelny na tle podziału administracyjnego województwa mazowieckiego

Gmina Miastków Kościelny sąsiaduje z pięcioma gminami:

- od północy z gminą wiejską Borowie (powierzchnia 80 km^2, liczba mieszkańców 5 230),
- od południa z gminą wiejsko-miejską Żelechów (powierzchnia 87 km^2, liczba mieszkańców 8 503),
- od zachodu z gminą wiejską Górzno (powierzchnia 90 km^2, liczba mieszkańców 6 153),
- od wschodu z gminą wiejską Stoczek Łukowski (powierzchnia 173 km^2, liczba mieszkańców 8 682),

- od wschodu z gminą wiejską Wola Mysłowska (powierzchnia 120 km^2, liczba mieszkańców 5 325).

Trzy pierwsze gminy położone są w powiecie garwolińskim, dwie ostatnie gminy znajdują się w powiecie łukowskim w województwie lubelskim.

W centralnej części gminy znajduje się miejscowość Miastków Kościelny, która stanowi siedzibę gminy wiejskiej Miastków Kościelny. Gmina położona jest poza przebiegiem komunikacyjnych szlaków regionu. Układ drogowy na terenie gminy tworzą drogi powiatowe i gminne. W niedalekim sąsiedztwie gminy przebiegają drogi krajowe nr 17 i 76 oraz drogi wojewódzkie 805 i 807. Odległości do najbliższych i największych ośrodków miejskich wynoszą:

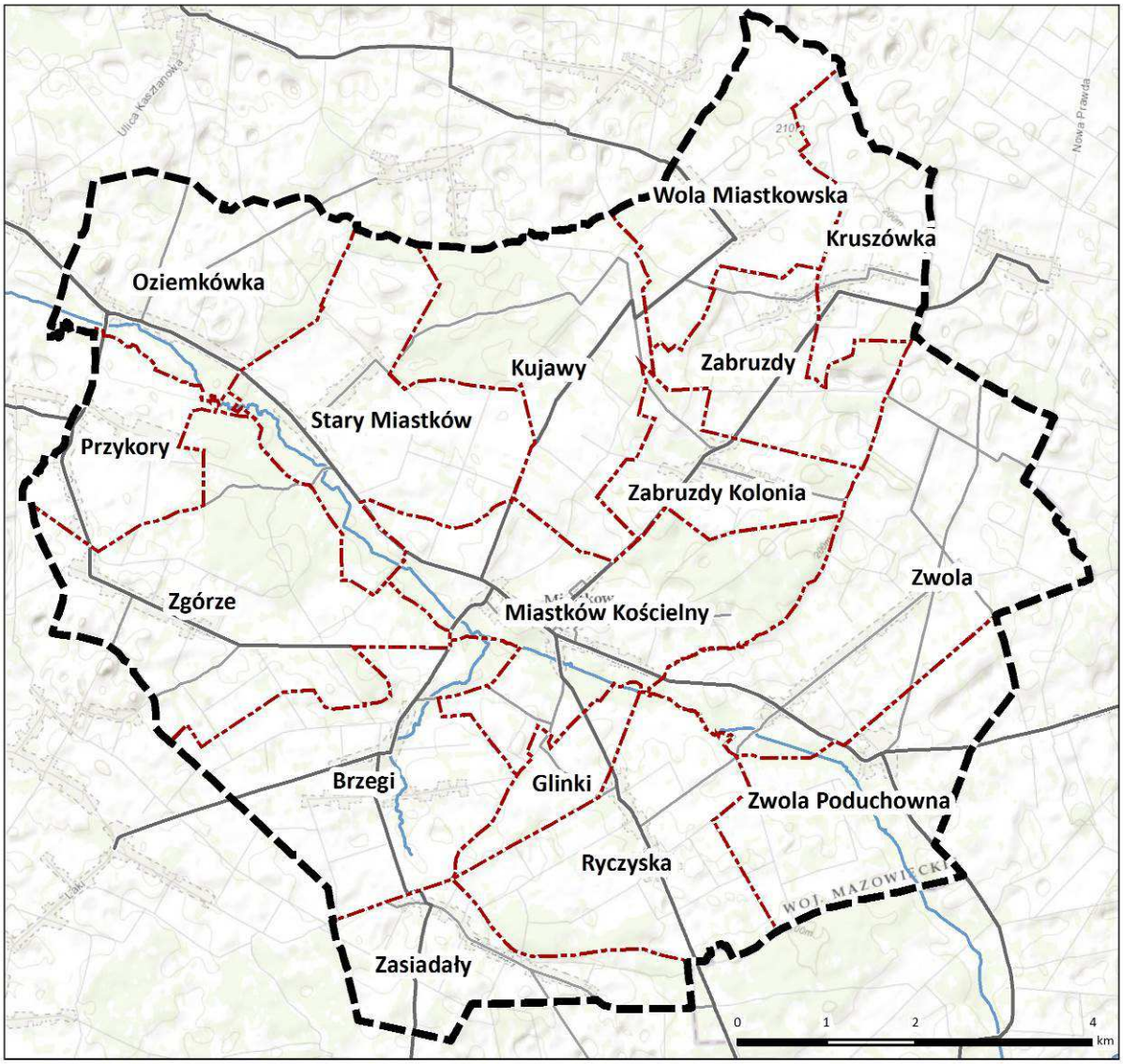
- Żelechów – Miastków Kościelny: 12 km,
- Garwolin – Miastków Kościelny: 17 km,
- Warszawa – Miastków Kościelny: 75 km,
- Siedlce – Miastków Kościelny: 64 km.

Schemat 4. Gmina Miastków Kościelny na tle powiatu garwolińskiego
i gmin sąsiednich położonych w powiecie łukowskim

Miastków Kościelny jest gminą wiejską podzieloną na 16 sołectw: Miastków Kościelny, Brzegi, Glinki, Kujawy, Kruszówka, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy, Zabruzdy Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna.

Schemat 5. Podział gminy Miastków Kościelny na sołectwa

b) Rys historyczny

Miastków Kościelny jest jedną z najstarszych miejscowości w powiecie garwolińskim. Badania archeologiczne dowodzą, że tereny dzisiejszej gminy były zamieszkiwane już w neolicie. W okresie wczesnośredniowiecznym, czyli w około XI w., na terenie Miastkowa Kościelnego istniało grodzisko.

Na początku Miastków Kościelny nosił nazwę „Myastków", a pierwsza wzmianka dotycząca tej wsi pochodzi z 1417 r. Kilka lat później, w 1424 r,. biskup poznański Andrzej Łaskarz na jej terenie

założył parafię, a w 1470 r. został wybudowany murowany kościół gotycki. Był to kościół pod wezwaniem Nawiedzenia i Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny i Św. Leonarda, który w późniejszym czasie został dwa razy przebudowany – w 1879 r. oraz w latach 1901 – 1903 r.

4 listopada 1472 r. nastąpiła lokacja miejscowości na prawie chełmińskim. Miastków otrzymał prawa miejskie, które na prośbę M. Radzymińskiego (ówczesnego właściciela miejscowości) w 1539 r. zostały potwierdzone przez Kancelarię Koronną.

Miastków Kościelny nie cieszył się zbyt długo przywilejami lokacyjnymi, ponieważ w spisach poborowych z 1576 r. oraz na ilustracji z 1660 r. był wymieniany jako wieś. Prawdopodobnie przyczyną nieudanej lokacji był pożar na przełomie XVI i XVII w. Miejscowość została także bardzo zniszczona podczas potopu szwedzkiego.

Tereny Miastkowa Kościelnego oraz jego okolic od początku stanowiły własność prywatną. Ziemie te były w posiadaniu: Miastkowskich, Radzymińskich, Prażmowskich i Lasockich (od 1558 r.). 25 czerwca 1723 r. Marcin Lasocki odstępuje osadę Janowi Przebędowskiemu (podskarbiemu wielkiemu koronnemu). W latach 1730 – 1755 miejscowość stanowiła własność Franciszka Bielińskiego (marszałka wielkiego koronnego), a następnie była w posiadaniu: Radziwiłłów (od 1767 r.), Bnińskich (od 1820 r.), Gąssowskich (od 1845 r.) i Potockich (od 1901 r.).

W 1934 roku Miastków Kościelny stał się własnością fundacji im. Jakuba hr. Potockiego, wspierającej badania naukowe w dziedzinach medycyny koncentrujących się na zwalczaniu raka i gruźlicy.

4. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WARUNKÓW I JAKOŚCI ŻYCIA MIESZKAŃCÓW, W TYM OCHORNY ICH ZDROWIA

Demografia

Do podstawowych mierników, które charakteryzują społeczność, zalicza się liczebność oraz rozmieszczenie mieszkańców. Gminę Miastków Kościelny w 2012 roku zamieszkiwało 4 974 osób, z czego 2 454 stanowiły kobiety, zaś 2 520 mężczyźni (według danych GUS). Zgodnie z danymi statystycznymi z Urzędu Gminy liczba mieszkańców była równa 5 024, w tym 2 488 stanowiły kobiety, a 2 536 mężczyźni (stan na 31 grudnia 2013 r.).

Obszar gminy na przestrzeni ostatnich lat wyludnia się. W 1950 r. liczba mieszkańców wynosiła 6 283, w 1970 r. gminę zamieszkiwało 5 870 osób, natomiast w 1988 r. już 5 544. Od 1995

r. do 2012 r. liczba ta zmalała z 5 393 do 4 974 osób (czyli o 7,77 %). Największy spadek nastąpił od 1995 do 2005 r. (o 6,4%).

Gmina składa się z 16 sołectw: Miastków Kościelny, Brzegi, Glinki, Kujawy, Kruszówka, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy, Zabruzdy–Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna. Poniżej znajduje się tabela przedstawiająca liczbę ludności w poszczególnych miejscowościach.

Tabela 1. Gmina Miastków Kościelny – liczba osób zameldowanych w poszczególnych miejscowościach, stan na dzień 31.12.2013 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy)

nazwa miejscowości	**liczba ludności**
Brzegi	**514**
Glinki	65
Kruszówka	120
Kujawy	242
Miastków Kościelny	**698**
Oziemkówka	242
Przykory	341
Ryczyska	264
Stary Miastków	**434**
Wola Miastkowska	252
Zabruzdy	215
Zabruzdy Kolonia	138
Zasiadały	135
Zgórze	**551**
Zwola	**569**
Zwola Poduchowna	244

Współczynnik feminizacji wyniósł 97,4 (jest to stosunek liczby kobiet na 100 mężczyzn). Współczynnik ten był niższy od średniej dla powiatu garwolińskiego (101,4) i od średniej charakteryzującej województwo mazowieckie (109,0). Gęstość zaludnienia, czyli liczba mieszkańców przypadająca na 1 km² powierzchni gminy, w 2012 r. wyniosła 59 i była prawie 1,5 razy mniejsza od średniej gęstości zaludnienia dla powiatu (85) oraz 2,5 razy mniejsza od średniej dla województwa (149). Taka wartość współczynnika jest charakterystyczna dla gmin wiejskich o średnim zaludnieniu.

Wykres 1. Gmina Miastków Kościelny – zaludnienie w latach 1995 – 2012
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

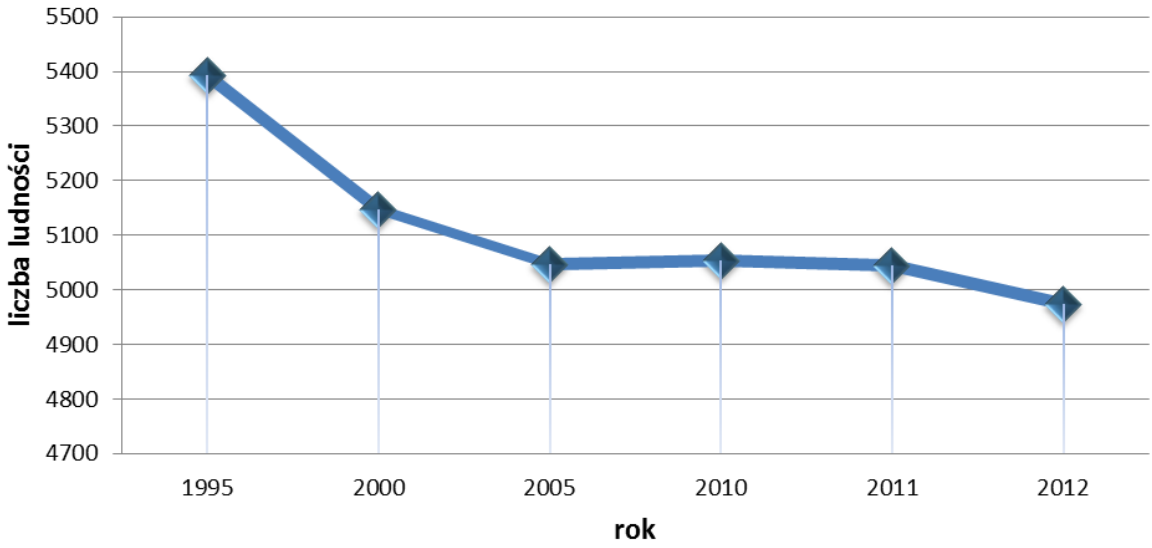

Tabela 2. Gmina Miastków Kościelny – współczynnik feminizacji i gęstość zaludnienia w 2012 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

wyszczególnienie	gmina Miastków Kościelny	powiat garwoliński	województwo mazowieckie
współczynnik feminizacji	97,4	101,4	109,0
gęstość zaludnienia na km^2	59	85	149

Bardzo duży wpływ na kształtowanie się liczby mieszkańców mają migracje ludności oraz ruch naturalny, a struktura wieku i płci ludności wpływa na determinację tych czynników. Struktura ludności według wieku to udział różnych grup wiekowych w populacji. Za pomocą tej struktury możliwe jest określenie procesu starzenia się ludności. Wzrost w ogólnej liczbie mieszkańców udziału osób starszych, świadczy o pogarszaniu się struktury wieku, a tym samym, o starzeniu się ludności danej społeczności. Takie pogorszenie struktury wieku ludności można zaobserwować w gminie Miastków Kościelny, gdzie w ciągu ostatniej dekady nastąpił znaczny spadek udziału mieszkańców w wieku przedprodukcyjnym. W 2002 r. udział osób w wieku przedprodukcyjnym wynosił 26,3%, zaś w 2012 r. zaledwie 20,9%. Jest to tendencja ogólnokrajowa, ludność gminy, podobnie jak całej Polski, starzeje się. Wzrósł udział osób w wieku produkcyjnym (z 54,4 % w 2002 r. do 60,8% w 2012 r.) oraz nieznacznie zmalał udział ludności w wieku poprodukcyjnym (z 19,3% do 18,3%).

Wykres 2. Gmina Miastków Kościelny – struktura ludności według wieku w 2012 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

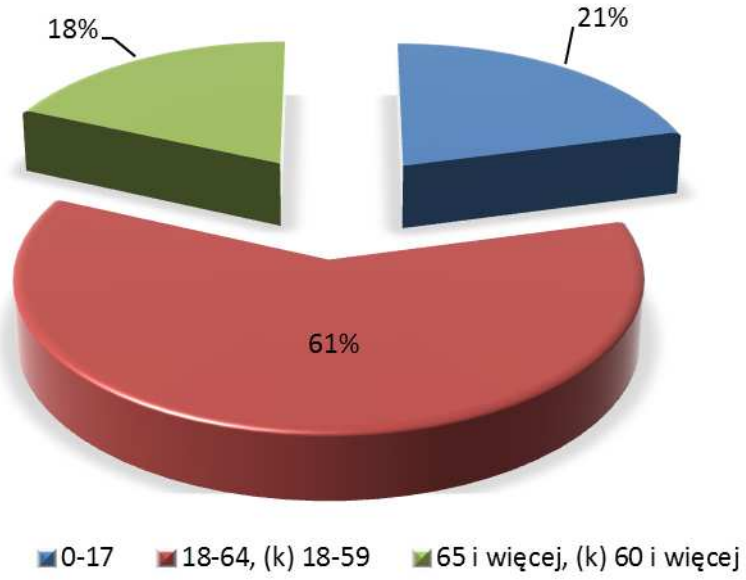
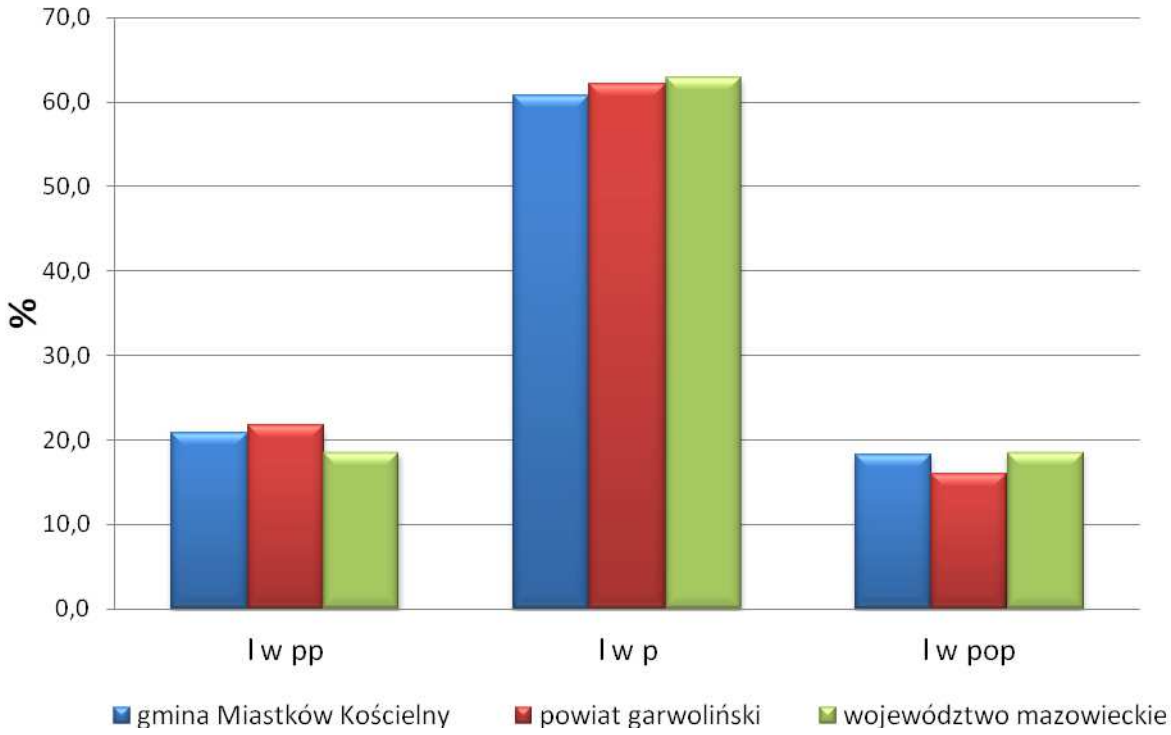

Tabela 3. Gmina Miastków Kościelny – ludność wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego w 2012 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

ludność w wieku	gmina Miastków Kościelny	gmina Miastków Kościelny (%)	powiat garwoliński (%)	województwo mazowieckie (%)
przedprodukcyjnym	1 039	20,9	21,8	18,6
produkcyjnym	3 025	60,8	62,1	62,9
poprodukcyjnym	910	18,3	16,0	18,6

Ludność wieku nieprodukcyjnego, czyli osoby w wieku przedprodukcyjnym oraz poprodukcyjnym, stanowi aż 39,2 % całej zbiorowości gminy. W porównaniu do powiatu garwolińskiego oraz województwa mazowieckiego, struktura wieku gminy Miastków Kościelny jest mniej korzystna, ponieważ udział osób w wieku produkcyjnym jest mniejszy o około 2 punkty procentowe i wynosi 60,8 %.

Wykres 3. Gmina Miastków Kościelny – ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

W przeciągu ostatnich 10 lat wartość wskaźnika obciążenia demograficznego (stosunek ludności nieprodukcyjnej do liczebności wieku produkcyjnego) zmalała o blisko 20%. W 2002 r. wyniósł on 0,84, zaś w 2012 r. – 0,64. Zmiana ta jest skutkiem zmniejszenia się liczby osób w wieku przedprodukcyjnym. Ostatni wyż demograficzny wszedł w wiek produkcyjny, wskutek czego wartość wskaźnika uległa tymczasowej poprawie. W przyszłości przewidywany jest gwałtowny wzrost tego wskaźnika. Dla powiatu oraz województwa wartości wskaźnika obciążenia demograficznego przedstawiają się korzystniej niż w Miastkowie Kościelnym, wynoszą odpowiednio 0,61 oraz 0,59.

Termin ruch naturalny (różnica pomiędzy liczbą urodzeń żywych a liczbą zgonów) oznacza zmiany w populacji ludności. Wartości charakteryzujące ruch naturalny gminy w 2012 roku przedstawiają się mniej korzystnie w stosunku do średniej dla powiatu oraz województwa. Ubytek naturalny wyniósł -22. Na ujemną wartość przyrostu naturalnego wpłynęła przede wszystkim duża liczba zgonów (71).

Miastków Kościelny charakteryzuje się wyższym od powiatu oraz województwa współczynnikiem małżeństw (liczba zawartych małżeństw na 1000 ludności ogółem). W 2012 roku wyniósł on 7,64. Wartości wskaźnika zawartych małżeństw w 2012 r. dla powiatu garwolińskiego i województwa mazowieckiego przedstawiają się następująco 6,58 oraz 5,08.

Tabela 4. Gmina Miastków Kościelny – ruch naturalny ludności w 2012 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

ruch naturalny	wartości bezwzględne dla Gminy Miastków Kościelny
urodzenia żywe	49
zgony	71
przyrost naturalny	-22
saldo migracji	-44

Tabela 5. Gmina Miastków Kościelny – podstawowe współczynniki (na 1000 ludności)
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

współczynnik	Gmina Miastków Kościelny	powiat garwoliński	województwo mazowieckie
małżeństwa	7,64	6,58	5,08
urodzenia żywe	9,85	11,91	10,80
zgony	14,27	10,19	10,27
przyrost naturalny	-4,42	1,71	0,53
saldo migracji	-8,85	-1,72	2,51

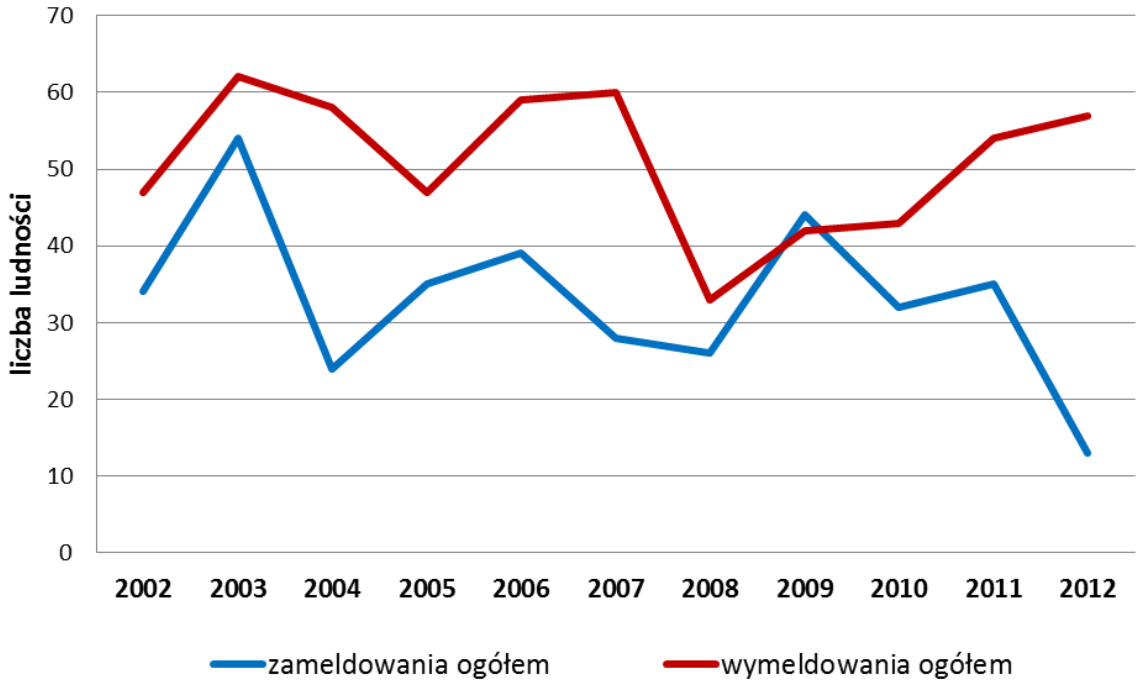
Przyrost rzeczywisty przedstawia pełny obraz zmiany liczby mieszkańców danej społeczności. Charakteryzuje go zestawienie przyrostu naturalnego ze współczynnikiem migracji. Migracje są zatem kolejnym czynnikiem wpływającym bezpośrednio na liczbę ludności, i jej rozmieszczenie.

Tabela 6. Gmina Miastków Kościelny – migracje ludności w 2012 r.

napływ				odpływ				saldo migracji
ogółem	z miast	ze wsi	z zagranicy	ogółem	do miast	na wieś	za granicę	
13	2	11	0	57	29	28	0	-44

W ciągu ostatniej dekady na terenie gminy obserwuje się wahania salda migracji. Poza rokiem 2009, liczba wymeldowani przewyższała liczbę zameldowań. W ogólnym bilansie dla lat 2002 – 2012 saldo migracji jest ujemne i wynosi 198 osób. W 2012 r. saldo migracji było równe -44. Mieszkańcy Miastkowa Kościelnego chętnie emigrują zarówno do innych miast, jak i do innych miejscowości wiejskich. Napływ ludności do gminy jest niewielki i następuje przede wszystkim z obszarów wiejskich.

Wykres 4. Gmina Miastków Kościelny – migracje w latach 2002 – 2012 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

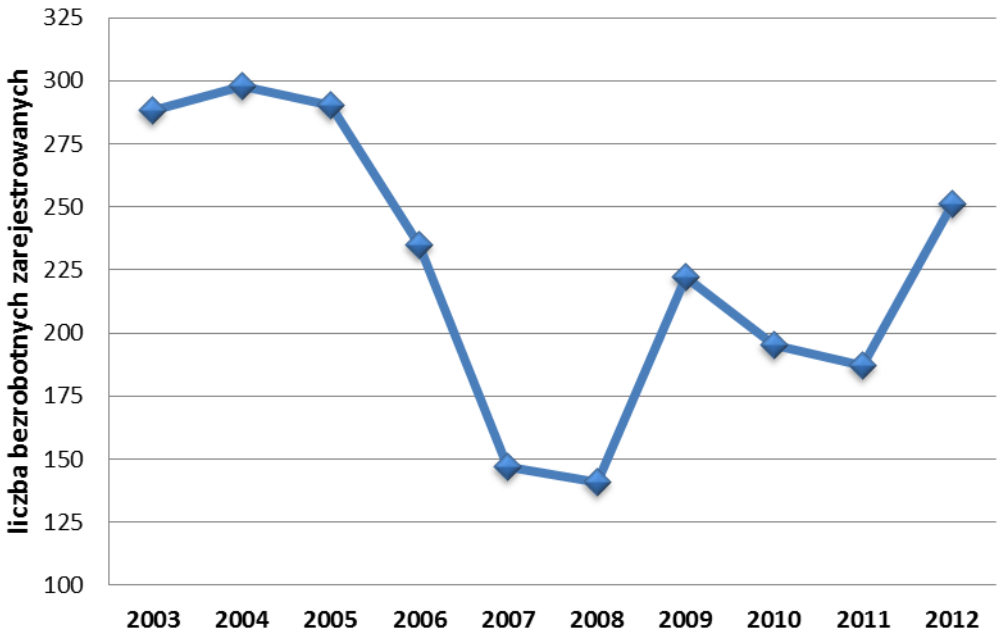
Współczynnik salda migracji gminy, porównany ze średnim współczynnikiem dla powiatu i województwa, przedstawia się zdecydowanie słabiej. W 2012 roku wyniósł on dla obszaru gminy -8,85. Na terenie powiatu garwolińskiego wyniósł -1,72, a dla województwa mazowieckiego +2,51.

Działalność gospodarcza

Gmina Miastków Kościelny pełni funkcję gminy typowo rolniczej. Według danych z Urzędu Gminy Miastków Kościelny blisko 70% jej mieszkańców aktywnych zawodowo zajmuje się rolnictwem. Blisko 20% osób aktywnych zawodowo dodatkowo znalazło zatrudnienie w usługach lub w przemyśle, a zaledwie 10% mieszkańców pracuje wyłącznie poza gospodarstwem rolnym.

W gminie Miastków Kościelny w 2012 r. zatrudnionych było 338 osób (dane pochodzą z Głównego Urzędu Statystycznego i dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób - bez pracujących w gospodarstwach indywidualnych w rolnictwie), z czego 187 pracujących stanowiły kobiety, a 151 mężczyźni.

Wykres 5. Gmina Miastków Kościelny – liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2003 – 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

Dla 2012 r. brakuje danych dotyczących struktury pracujących w gminie Miastków Kościelnych. Zgodnie z danymi dla powiatu garwolińskiego około 43% pracujących znajduje zatrudnienie w sektorze rolniczym, 27% w przemyśle i budownictwie, 10% w handlu.

Liczba osób bezrobotnych zarejestrowanych w 2012 r. wyniosła 251, w tym 101 kobiet (40,2%). Liczba ta w porównaniu do poprzedniego roku uległa zdecydowanemu pogorszeniu. W ciągu jednego roku liczba bezrobotnych wzrosła o 64 osoby, czyli zwiększyła się 1,3 razy (w 2011 r. wynosiła ona 187 osoby, w tym kobiety – 40,6%). Udział bezrobotnych zarejestrowanych w liczbie ludności w wieku produkcyjnym w 2012 roku wyniósł 8,3% (w 2011 r. zaledwie 6,1%), a jego wartość była zbliżona do wartości charakteryzujących powiat garwoliński (8,8%) oraz województwo mazowieckie (8,2%).

W 2012 r. na terenie gminy Miastków Kościelny funkcjonowały 232 podmioty zarejestrowane w systemie REGON, z czego 5,2% w sektorze publicznym (12), zaś 220 stanowiło sektor prywatny. W większości są to podmioty gospodarcze zatrudniające do 9 osób (220). Pozostałą część stanowią podmioty zatrudniające od 10 do 49 pracowników (12). Na terenie gminy nie funkcjonują większe podmioty gospodarcze, które zatrudniałyby powyżej 50 pracowników. Wskaźnik osób fizycznych prowadzących działalność gospodarczą na 100 osób w wieku produkcyjnym w gminie wynosi 5,7 i jest zdecydowanie słabszy od wartości wskaźników dla powiatu (8,7) oraz województwa (14,5).

Tabela 7. Gmina Miastków Kościelny – struktura podmiotów gospodarczych w 2012 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

sekcje zgodne z podziałem gospodarki według PKD 2007	liczba podmiotów
ogółem	**232**
rolnictwo, leśnictwo, łowiectwo i rybactwo	9
przetwórstwo przemysłowe	16
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją	1
budownictwo	**45**
handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle	**60**
transport i gospodarka magazynowa	22
działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	2
informacja i komunikacja	1
działalność finansowa i ubezpieczeniowa	10
działalność związana z obsługą rynku nieruchomości	1
działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	7
działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca	5
administracja publiczna i obrona narodowa; obowiązkowe zabezpieczenia społeczne	13
edukacja	8
opieka zdrowotna i pomoc społeczna	4
działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	11
pozostała działalność usługowa, gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników; gospodarstwa domowe produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	17

Sport, rekreacja i turystyka

Działania klubów sportowych oraz infrastruktura sportowa to podstawowa możliwość rozwoju kultury fizycznej wśród mieszkańców gminy, w szczególności dzieci i młodzieży. Na terenie gminy Miastków Kościelny zlokalizowane jest boisko sportowe Orlik, ponadto funkcjonują 2 kluby piłkarskie - „ULKS Wilga Miastków" oraz Ludowy Klub Sportowy „Laguna Stary Miastków".

Na rzece Wilga wyznaczony został szlak kajakowy o długości 44 km. Bogactwo przyrodnicze i krajobrazowe doliny oraz dobra dostępność rzeki sprawiają, że szlak jest bardzo atrakcyjny dla spływów kajakowych na odcinku od Starego Miastkowa do ujścia Wisły.

Usługi z zakresu infrastruktury społecznej

Urząd Gminy w Miastkowie Kościelnym znajduje się przy Rynku nr 6, nadzoruje aktywności społeczno – gospodarcze w całej gminie.

Urzędowi Gminy w Miastkowie Kościelnym podlegają wymienione poniżej jednostki organizacyjne:

- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej;
- Biuro Obsługi Szkół;
- Gminna Biblioteka Publiczna;
- Gminny Ośrodek Kultury;
- Zakład Gospodarki Komunalnej i Mieszkaniowej;
- Publiczne Szkoły oraz Przedszkole;

Na terenie gminy działają następujące samorządowe placówki oświaty:

- Publiczna Szkoła Podstawowa w Miastkowie Kościelnym im. W. Broniewskiego, ul. Szkolna 8;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zgórzu, Zgórze 30;
- Publiczna Szkoła Podstawowa w Zwoli im. M. Kownackiej, Zwola 45;
- Publiczne Gimnazjum w Miastkowie Kościelnym im. L. Wyczółkowskiego, ul. Szkolna 8;
- Publiczne Przedszkole w Miastkowie Kościelnym, Rynek 1.

Ośrodki kulturalne znajdujące się na obszarze gminy Miastków Kościelny:

- Gminna Biblioteka Publiczna, ul. Szkolna 5, Miastków Kościelny;
- Centrum kształcenia na odległość na wsiach, ul. Szkolna 5, Miastków Kościelny.

Ponadto na terenie gminy funkcjonuje Młodzieżowa Orkiestra Dęta, której siedziba mieści się przy Publicznym Gimnazjum im. Leona Wyczółkowskiego w Miastkowie Kościelnym.

W Miastkowie Kościelnym funkcjonuje jedno publiczne przedszkole dla 60 podopiecznych. Według danych GUS w 2012 r. liczba dzieci w wieku przedszkolnym wyniosła 219. Odsetek dzieci objętych wychowaniem przedszkolnym był równy 65,8 %.

Tabela 8. Gmina Miastków Kościelny – liczba placówek oświaty oraz uczniów z nich korzystających w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

rodzaj placówki	**liczba placówek**	**liczba uczniów**
przedszkole	1	219
szkoła podstawowa	4	343
gimnazjum	1	157

Nauczanie na poziomie podstawowym realizowane jest przez trzy publiczne szkoły podstawowe zlokalizowane w Miastkowie Kościelnym, Zgórzu i Zwoli oraz jedną niepubliczną szkołę podstawową im. Jana Pawła II w Brzegach. W 2012 r. łącznie uczęszczało do tych placówek 343 uczniów. Współczynnik skolaryzacji w gminie w tym samym roku wyniósł 96,26%. Współczynnik skolaryzacji w 2012 r. dla szkolnictwa gimnazjalnego wyniósł 89,09%. Na terenie gminy funkcjonuje

jedno gimnazjum zlokalizowane w Miastkowie Kościelnym, dane wskazują, iż część młodzieży dojeżdża do gimnazjów do pobliskich miejscowości.

W gminie Miastków Kościelny znajduje się jedna placówka biblioteczna, w której zatrudnione są cztery osoby. Zbiór placówki wynosi 16 189 woluminów. Według danych Głównego Urzędu Statystycznego w 2012 r. bibliotekę odwiedziło 451 czytelników. Ogólna liczba osób przypadających na tę placówkę biblioteczną wynosi 4 974, zaś liczba wypożyczeń księgozbioru na 1 czytelnika w woluminach jest równa 21,5.

W zakresie ochrony zdrowia potrzeby mieszkańców gminy są zaspokajane przez istniejącą publiczną placówkę służby zdrowia - Samodzielny Publiczny Zakład Opieki Zdrowotnej w Miastkowie Kościelnym (ul. Jana Kochanowskiego 6), która świadczy usługi z zakresu:

- medycyny ogólnej,
- medycyny rodzinnej,
- medycyny szkolnej,
- położnictwa i położnictwa środowiskowego.

Dodatkowo działają także dwa gabinety prywatne: ginekologiczny i stomatologiczny. Liczba ludności przypadająca na jeden zakład opieki zdrowotnej w 2012 r. wyniosła 4 974.

Na terenie gminy funkcjonuje 11 zarejestrowanych w KRS jednostek OSP. Dodatkowo przy jednostkach w Przykorach, Woli Miastkowskiej, Zasiadałach i Zwoli działają Młodzieżowe Drużyny Pożarnicze. Jednostki te składają się z blisko 350 członków i posiadają Domy Strażaka, remizy lub świetlice wiejskie. W Miastkowie Kościelnym funkcjonuje ponadto Zespół Prewencji.

Opieką społeczną na terenie gminy zajmuje się Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Miastkowie Kościelnym.

Tabela 9. Gmina Miastków Kościelny – liczba osób korzystających z pomocy społecznej
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

rok	liczba osób korzystających z pomocy	udział osób korzystających z pomocy w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców
2008	303	6,1 %
2009	272	5,5 %
2010	252	5,0 %
2011	294	5,8 %
2012	331	6,6 %

Liczba osób korzystających z pomocy społecznej na terenie gminy nie jest duża (w 2012 r. wyniosła ona 331). W ciągu ostatnich pięciu lat udział osób korzystających z pomocy społecznej w stosunku do ogólnej liczby mieszkańców gminy uległ jedynie nieznacznym wahaniom. Jego wartość mieściła się w granicach 5 – 6%.

5. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO, STANU ŁADU PRZESTRZENNEGO I WYMOGÓW JEGO OCHRONY

a) Struktura funkcjonalno – przestrzenna gminy Miastków Kościelny

Gmina Miastków Kościelny podzielona jest na 16 sołectw: Brzegi, Glinki, Kruszówka, Kujawy, Miastków Kościelny, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy, Zabruzdy-Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna. W większości są to wsie określane jako ulicówki (jednodrożne wsie o zwartej zabudowie po jednej bądź obu stronach drogi). Poza zwartą zabudową zlokalizowaną wzdłuż ulic, gdzieniegdzie występują pojedyncze tereny zabudowy zagrodowej. Największe rozproszenie zabudowy zauważalne jest w południowej części gminy.

W centralnej części gminy znajduje się miejscowość Miastków Kościelny, która stanowi siedzibę urzędu gminy. W okresie wczesnośredniowiecznym na terenie dzisiejszego Miastkowa Kościelnego osadnictwo rozwijało się stosunkowo słabo. Główną przyczyną tego zjawiska były słabe gleby oraz duże zalesienie. Dopiero we wczesnym średniowieczu na terenie południowo – wschodniego Mazowsza zaczęły pojawiać się osady leśne, a następnie targowe, do których należał m.in. Miastków Kościelny. Ważnym czynnikiem dla rozwoju Miastkowa Kościelnego było w 1423 r. uzyskanie praw miejskich. W tym czasie układ przestrzenny został zmieniony, częściowo jest on zauważalny do dnia dzisiejszego. W centralnej części miejscowości Miastków Kościelny znajduje się charakterystyczny rynek wytyczony w oparciu o poszerzenie głównej drogi przebiegającej przez miejscowość.

Zdecydowaną dominantą opisywanego układu urbanistycznego jest kościół parafialny Nawiedzenia i Zwiastowania Najświętszej Maryi Panny i Św. Leonarda, który jest także wyraźnie widoczny w okolicy. W Miastkowie Kościelnym zlokalizowany jest także zespół rezydencjonalny. Jest to założenie pałacowo – parkowe wraz z rozbudowaną częścią folwarczną. Pałac wraz z murowanymi budynkami gospodarczymi pochodzi z drugiej połowy XIX wieku, otoczony jest parkiem

charakteryzującym się układem swobodnym, którego głównego elementami są aleje, szpalery oraz stawy.

Dominujący typ zabudowy na terenie gminy Miastków Kościelny stanowi zabudowa zagrodowa, która przeplata się z zabudową jednorodzinną wolnostojącą oraz usługową. Najwięcej terenów zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej znajduje się w centralnej części gminy, w miejscowości Miastków Kościelny.

W granicach gminy zlokalizowanych jest wiele obiektów historycznych wśród których zdecydowaną większość stanowią budynki drewniane. Przeważają budynki mieszkaniowe typu szerokofrontowego, dwutraktowego o dośrodkowym układzie pomieszczeń.

Tereny zabudowy usługowej zlokalizowane są przy zwartej zabudowie miejscowości. Są to przede wszystkim niewielkie obiekty handlowe, stacja benzynowa, a także hotel zlokalizowany w zespole pałacowo – parkowym. W zachodniej części Miastkowa Kościelnego funkcjonuje boisko sportowe Orlik. Ponadto w większych miejscowościach zlokalizowane są usługi publiczne w zakresie oświaty, administracji, bezpieczeństwa, pomocy społecznej, głównie w miejscowości gminnej, ale także w Zgórzu, Brzegach i Zwoli.

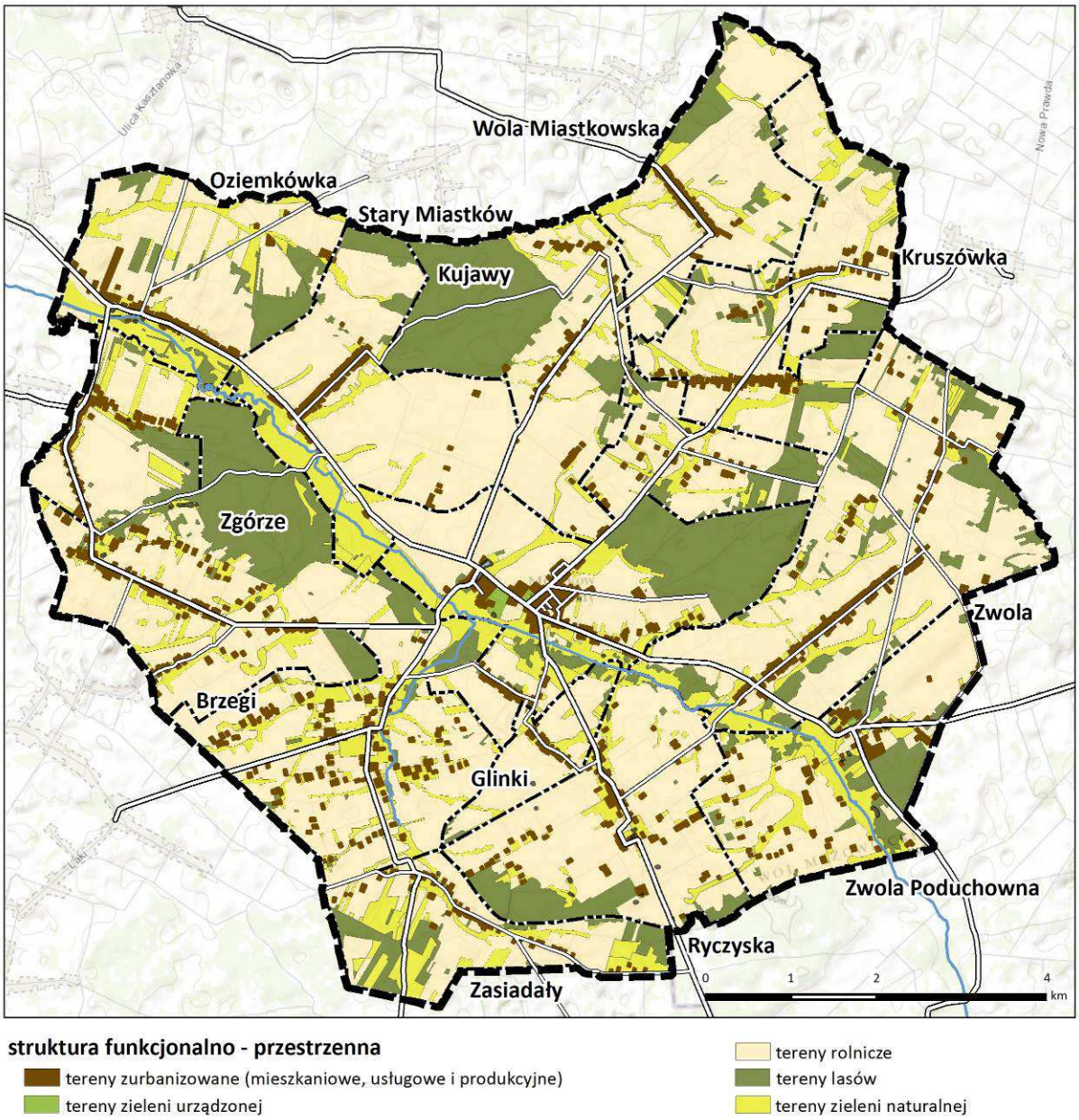
Niewiele jest terenów produkcyjnych na terenie gminy, lokalizują się one w miejscowości gminnej, w Oziemkówce zlokalizowane są zakłady produkujące ogrodzenia.

Zieleń urządzoną na terenie gminy tworzy przede wszystkim zabytkowy park w Miastkowie Kościelnym wraz z aleją grabową prowadzącą do kościoła. Pozostałe tereny otwarte stanowi dolina Wilgi, rozległe tereny pól uprawnych, łąk, pastwisk oraz zwarte kompleksy zieleni leśnej znajdujące się m.in. w północnej, północno - zachodniej i północno - wschodniej części gminy.

Na terenie gminy zlokalizowane są trzy cmentarze. Dwie zabytkowe parafialne nekropolie znajdują się w przy kościołach w Miastkowie Kościelnym i w Zwoli Poduchownej. Cmentarz w Miastkowie posiada jeszcze rezerwy terenu dla nowych pochówków, natomiast stary cmentarz w Zwoli Poduchownej został już zapełniony, w związku z czym w pobliżu został wytyczony teren pod nowe miejsca pochówku.

Przestrzeń publiczną na terenie gminy stanowi przede wszystkim rynek w miejscowości gminnej.

Schemat 6. Struktura funkcjonalno - przestrzenna gminy Miastków Kościelny

b) Stan planistyczny

Miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego

Gmina Miastków Kościelny nie posiada obowiązujących miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego.

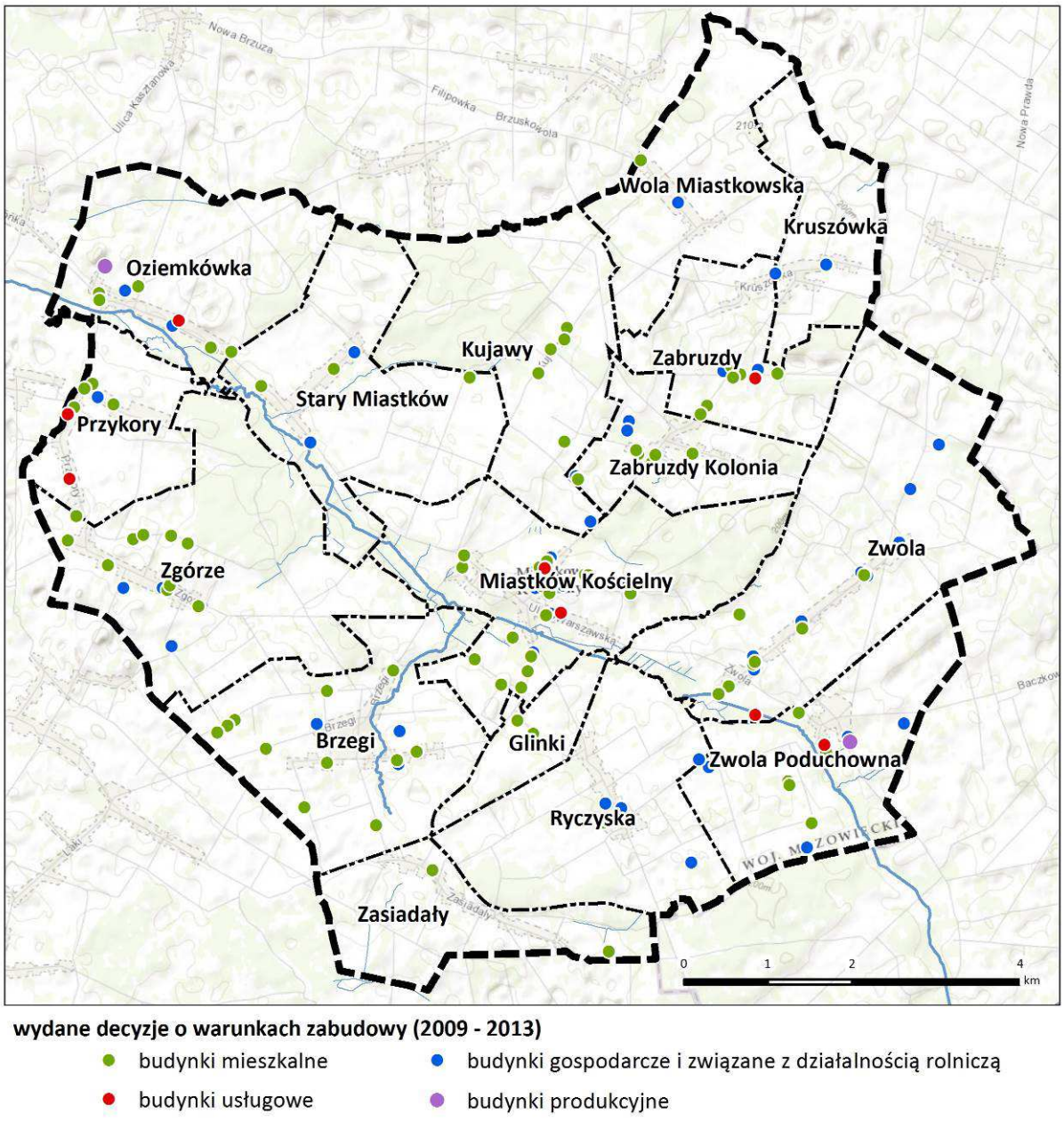
W trakcie sporządzania jest jeden projekt planu, zgodnie z Uchwałą Rady Gminy Miastków Kościelny Nr XXXIX/214/2013 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod linię elektroenergetyczną 400 kV

„Kozienice – Siedlce Ujrzanów" dla części obrębów geodezyjnych: Kruszówka, Zwola, Miastków Kościelny, Ryczyska, Zasiadły w gminie Miastków Kościelny, zmienioną Uchwałą Rady Gminy Miastków Kościelny Nr XL/219/2013 z dnia 26 listopada 2013 r.

Decyzje o warunkach zabudowy

W ciągu ostatnich pięciu lat (w latach 2009 – 2013) na terenie gminy Miastków Kościelny wydano 169 decyzji o warunkach zabudowy.

Schemat 7. Wydane w latach 2009 - 2013 decyzje o warunkach zabudowy

Ponad 50% z nich dotyczyło zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej, niekiedy wraz z towarzyszącą zabudową garażową. Kolejne 28% decyzji dotyczyło lokalizacji nowej zabudowy gospodarczej, garażowej, bądź związanej z dzielnością rolniczą. Niewielki udział przeanalizowanych decyzji dotyczyło zabudowy usługowej (9 decyzji) oraz produkcyjnej (zaledwie 2 decyzje).

Rozmieszczenie obiektów, dla których zostały wydane decyzje rozkłada się stosunkowo równomiernie na terenie całej gminy. Widać jednak większe zainteresowanie inwestycyjne na terenie sołectwa Miastków Kościelny, mniejsze w Zwoli, Brzegach, Zgórzu, Oziemkówce, Zabruzdy Kolonia.

Najczęściej nowe budynki lokalizowane są w uzupełnieniu istniejących zespołów zabudowy. Wydawane są jednak również decyzje dla inwestycji położonych w oddaleniu od zwartej zabudowy, co pogłębia rozproszenie zabudowy, zwłaszcza w południowej części gminy.

Planowane zagospodarowanie terenu w gminach sąsiednich

Gmina Miastków Kościelny sąsiaduje z czterema gminami wiejskimi (Borowie, Górzno, Stoczek Łukowski, Wola Mysłowska) oraz z jedną gminą wiejsko – miejską (Żelechów).

Analiza przeznaczenia terenów w studiach gmin sąsiednich gminy Miastków Kościelny wskazuje, że kontynuowany będzie obecny sposób zagospodarowania terenów sąsiadujących z gminą. W większości obszary te stanowią tereny leśne, rolnicze, tereny łąk i pastwisk. Duże kompleksy leśne zlokalizowane są przy południowej granicy gminy Miastków Kościelny, na terenie gminy Wola Mysłowska. Jedynie w niektórych miejscach występują pojedyncze tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej oraz zagrodowej. W sąsiedztwie gminy Miastków Kościelny nie zostały wskazane żadne tereny zabudowy usługowej i przemysłowej, które miałyby znaczący wpływ na tę gminę.

6. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU ŚRODOWISKA, PRZYRODY I KRAJOBRAZU KULTUROWEGO

a) Analiza i funkcjonowanie środowiska przyrodniczego i krajobrazu kulturowego

Gmina Miastków Kościelny według podziału geograficznego położna jest na Wysoczyźnie Żelechowskiej oraz w niewielkim północno – zachodnim fragmencie Równiny Garwolińskiej. Główną oś hydrologiczną stanowi rzeka Wilga, stanowiąca lokalny korytarz ekologiczny łączący siedliska

z Nadwiślańskim Obszarem Chronionego Krajobrazu. Miastków Kościelny położony jest poza obszarami objętymi formami ochrony przyrody, znajdują się tu jedynie punktowe formy ochrony przyrody jak pomniki przyrody. Gmina charakteryzuje się urozmaiconą, polodowcową rzeźbą terenu. Bogate i dobrze zachowane walory krajobrazowe, przyrodnicze i kulturowe sprzyjają rozwojowi miejscowości. Dominuje tu typowy krajobraz leśno-rolniczy. Przekształcenia środowiska naturalnego są niewielkie i ograniczają się do typowych form związanych z osadnictwem – zabudowy mieszkaniowej o niewielkich gabarytach, infrastruktury technicznej i drogowej.

Ukształtowanie powierzchni terenu

Zgodnie z regionalizacją fizycznogeograficzną wg Kondrackiego część centralna, wschodnia i południowa gminy Miastków Kościelny położona jest na Nizinie Południowopodlaskiej, w zasięgu mezoregionu Wysoczyzna Żelechowska (318.95), natomiast część północna i zachodnia należy do Niziny Środkowomazowieckiej w obrębie Równiny Garwolińskiej 318.79. Oba mezoregiony charakteryzują się typem rzeźby określonym, jako gliny i piaski zwałowe z piaskami wydmowymi.

Rzeźba terenu jest zróżnicowana. Obszar jest nachylony w kierunku zachodnim ku kotlinie Kozienickiej, odwadniany jest do Wisły przez górne odcinki rzek: Świdra ku północy i Wilgi ku zachodowi. Miedzy dolinami rzek znajduje się wyżej położony obszar wysoczyzny o maksymalnym wzniesieniu 202,6 m n.p.m. Najniżej położone jest dno doliny Wilgi, około 110 m n.p.m., ogólna deniwelacja terenu to około 80 m. W krajobrazie można wyróżnić jednostki geomorfologiczne: wysoczyznę morenową oraz występujące na niej równiny sandrowe i wodnolodowcowe oraz długie stoki jako forma denudacyjna rzeki.

Obszar gminy jest mało przekształcony antropogenicznie.

Budowa geologiczna

Obszar gminy znajduje się w strefie brzeżnej platformy wschodnioeuropejskiej, w obrębie południowo – zachodniego obrzeżenia wyniesienia łukowskiego. Jest to paleozoiczna struktura tektoniczna zbudowana z utworów syluru i karbonu, uformowana głownie w dewonie i karbonie. Pokrywają ją młodsze osady permu, triasu, jury, kredy i trzeciorzędu o łącznej miąższości ponad 1500 m. Czwartorzędowe utwory geologiczne stanowią utwory powierzchniowe. Całą powierzchnię gminy pokrywają osady zlodowacenia północnopolskiego, zlodowacenia Odry, stadiału dolnego (zlodowacenie Warty, Zlodowacenie środkowopolskie) oraz holocenu.

Surowce mineralne

Wydobycie surowców mineralnych na terenie gminy Miastków Kościelny jest nieznaczne. Na obszarze gminy występują przede wszystkim kruszywa naturalne – piaski i żwiry akumulacji lodowcowej. Zgodnie z bazą danych geologicznych Midas na terenie gminy Miastków Kościelny nie znajdują się żadne udokumentowane złoża surowców mineralnych.

Gleby

Gleby na terenie gminy położone na wysoczyźnie morenowej utworzone są z piasków luźnych i słabo-gliniastych, piasków gliniastych lekkich, glin średnich oraz lekkich, natomiast w obniżeniach terenu występują osady deluwialne i organiczne (te ostatnie w dolinach rzek i zagłębieniach terenu jako torfy, mady i namuły). Nieliczne są osady eoliczne. Gleby wykształcone na wysoczyznach, przydatne do rolnictwa, jako grunty orne, są mało żyzne, w okresie wegetacyjnym pojawiają się deficyty wody. Gleby w gminie charakteryzują się wysokimi klasami bonitacyjnymi, w większości należą do klasy I – IVa. Na terenach przyległych do rzeki znajdują się duże płaty gleb organicznych.

Warunki hydrologiczne

Gmina Miastków Kościelny położona jest w dorzeczu środkowej Wisły, w górnej części zlewni Wilgi. Rzeka ta charakteryzuje się dużą zmiennością koryta, którym płynie. W miejscowości Wilczyska rzeka zmienia swój bieg na północno – zachodni, zmienia się jej charakter, z szerokiej i płaskiej na wąską, o charakterze przełomowym, a jej zbocza osiągają wysokość około 25 m ponad dno doliny. Od Miastkowa Kościelnego dolina rzeki się rozszerza do około 500 – 600 m. Wilga na terenie gminy przyjmuje obustronnie krótkie cieki, płynące głęboko wciętymi, wąskimi dolinkami, rozcinającymi krawędzie wysoczyzn wododziałowych.

Wody powierzchniowe na terenie gminy to również szereg rowów melioracyjnych, zbiorniki powstałe w wyniku eksploatacji kruszywa, zbiorniki przeciwpożarowe oraz zbiornik retencyjny o powierzchni 0,5 ha.

Zgodnie z Programem małej retencji województwa mazowieckiego (Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego, luty 2008 r.) planuje się prace związane z udrożnieniem dwóch małych zbiorników retencyjnych przegradzających koryto cieku – w Kujawach (na Dopływie spod Kolonii Zabruzdy, o pow. 0,5 ha, identyfikator 9126/Zb.k) oraz w Starym Miastkowie (na rowie, o pow. 0,5 ha, identyfikator 9123/Zb.k).

Wody podziemne na terenie gminy występują w piaszczystych i piaszczysto – żwirowych osadach czwartorzędu i trzeciorzędu oraz w szczelinowych utworach węglanowych paleocenu oraz mastrychtu (późne piętro okresu kredy). Trzeciorzędowe piętro wodonośne nie ma znaczenia użytkowego na omawianym terenie.

Na terenie gminy Miastków Kościelny wyróżnia się dwie strefy występowania wód gruntowych:

- strefa I, obejmuje obszar dolin i obniżeń oraz fragmenty równiny położone w bezpośrednim sąsiedztwie dolin, gdzie zwierciadło występuje płycej niż 1,0 m p.p.t. I tworzy ciągły swobodny poziom uzależniony od stanu wody w rzekach oraz stopnia zasilania wodami opadowymi i roztopowymi,
- strefa II, obejmuje obszar wysoczyzny, zwierciadło wód układa się tu na zróżnicowanych głębokościach i nie tworzy ciągłego poziomu, często występują tutaj wody przypowierzchniowe – wierzchówki, utrzymujące się w płytkich piaskach na glinie zwałowej.

Wody głównego poziomu użytkowego zalegają natomiast na głębokości 20 – 50 m p.p.t. Charakteryzują się raczej niskim stopniem zagrożenia, głównie z uwagi na zalegające w stropie nieprzepuszczalne warstwy utworów geologicznych (gliny, iły).

Najważniejszym źródłem zaopatrzenia w wodę jest czwartorzędowy poziom wodonośny. Zasilanie w wodę utworów czwartorzędowych odbywa się poprzez infiltrację opadów atmosferycznych, a w pradolinie także przez dopływ boczny z pietra trzeciorzędowego. Głębokość do głównego poziomu użytkowego na przeważającym obszarze (wzdłuż doliny Wilgi w pasie o szerokości 2 – 3 km) mieści się w przedziale 15 – 50 m. Miąższość warstwy wodonośnej na przeważającym obszarze zawiera się w przedziale 10 – 20 m, średnio kilkanaście metrów. Wydajność potencjalna studni jest na terenie gminy zróżnicowana: w dolinie Wilgi w przedziale 10 – 30 m^3/h, na pozostałym terenie jest to przedział: 30 – 50 m^3/h.

Gmina Miastków Kościelny położony jest w zasięgu GZWP Subniecka Warszawska (215). Teren gminy pozostaje poza zasięgiem stref ONO oraz OWO.

Warunki klimatyczne

Gmina Miastków Kościelny położona jest na styku dwóch regionów klimatycznych: podlaskiego i środkowego. Region charakteryzuje się wpływami ostrego klimatu kontynentalnego, charakteryzującego się dużymi rocznymi amplitudami temperatury powietrza, krótką wiosną, stosunkowo długim i ciepłym latem oraz długą i chłodną zimą.

Średnia roczna temperatura powietrza na obszarze gminy Miastków Kościelny wynosi około 7,1 ˚C . Najcieplejszy jest lipiec ze średnią temperaturą 17,7 ˚C, najzimniejszy styczeń, którego średnia temperatura wynosi – 5,4 ˚C. W ciągu roku występuje średnio 130 dni z przymrozkami, które mogą sporadycznie występować także w maju i we wrześniu. Okres bezprzymrozkowy trwa 165 dni, a okres wegetacyjny 210 dni.

Średnia wielkość opadów atmosferycznych na terenie gminy jest niska i wynosi około 583 mm. Najniższe opady notuje się w okresie od stycznia do kwietnia, kiedy wynoszą około 26 mm miesięcznie. Maksimum opadów przypada na lipiec, średnia miesięczna wynosi wtedy 74 mm.

Na obszarze gminy Miastków Kościelny przeważają wiatry zachodnie. Około 15% wiatrów pochodzi z tego kierunku. Częste są też wiatry południowo – zachodnie i północno – zachodnie. Najrzadziej notowane są wiatry z kierunku północno – wschodniego. Średnia roczna prędkość wiatru wynosi 3,0 m/sek. Wiatry silne i bardzo silne występują rzadko i pochodzą z kierunku zachodniego.

Obszary i obiekty przyrodnicze prawnie chronione

Na terenie gminy nie zostały utworzone obszarowe formy ochrony przyrody. Najbliżej położne są:

- Obszar Natura 2000 Gołe Łąki – znajduje się w odległości 13 km od miejscowości Miastków Kościelny. Jeden z najlepiej zachowanych ekosystemów bagiennych w obrębie Niziny Południowopodlaskiej. Dominuje tu roślinność torfowisk mszysto – turzycowych i mszarów z klasy Scheuchzerio-Caricetea nigrae. Do najczęstszych należą zbiorowiska: turzycy dzióbkowatej i wełnianki wąskolistnej. Dużą wartość przyrodniczą stanowi występowanie masowe: żurawiny błotnej i modrzewnicy zwyczajnej.
- Natura 2000 Dąbrowy Seroczyńskie – obszar położny jest w odległości 15,4 km. Obszar stanowi unikalny kompleks leśny z pozostałościami naturalnych zbiorowisk leśnych z dębem bezszypułkowym.
- Rezerwat Dąbrowy Seroczyńskie – obszar położny w odległości 15,4 km, na obszarze Natura 2000 Dąbrowy Seroczyńskie.

Na terenie gminy Miastków Kościelny znajduje się 8 pomników przyrody.

Tabela 10. Wykaz pomników przyrody (źródło: dane Urzędu Gminy Miastków Kościelny)

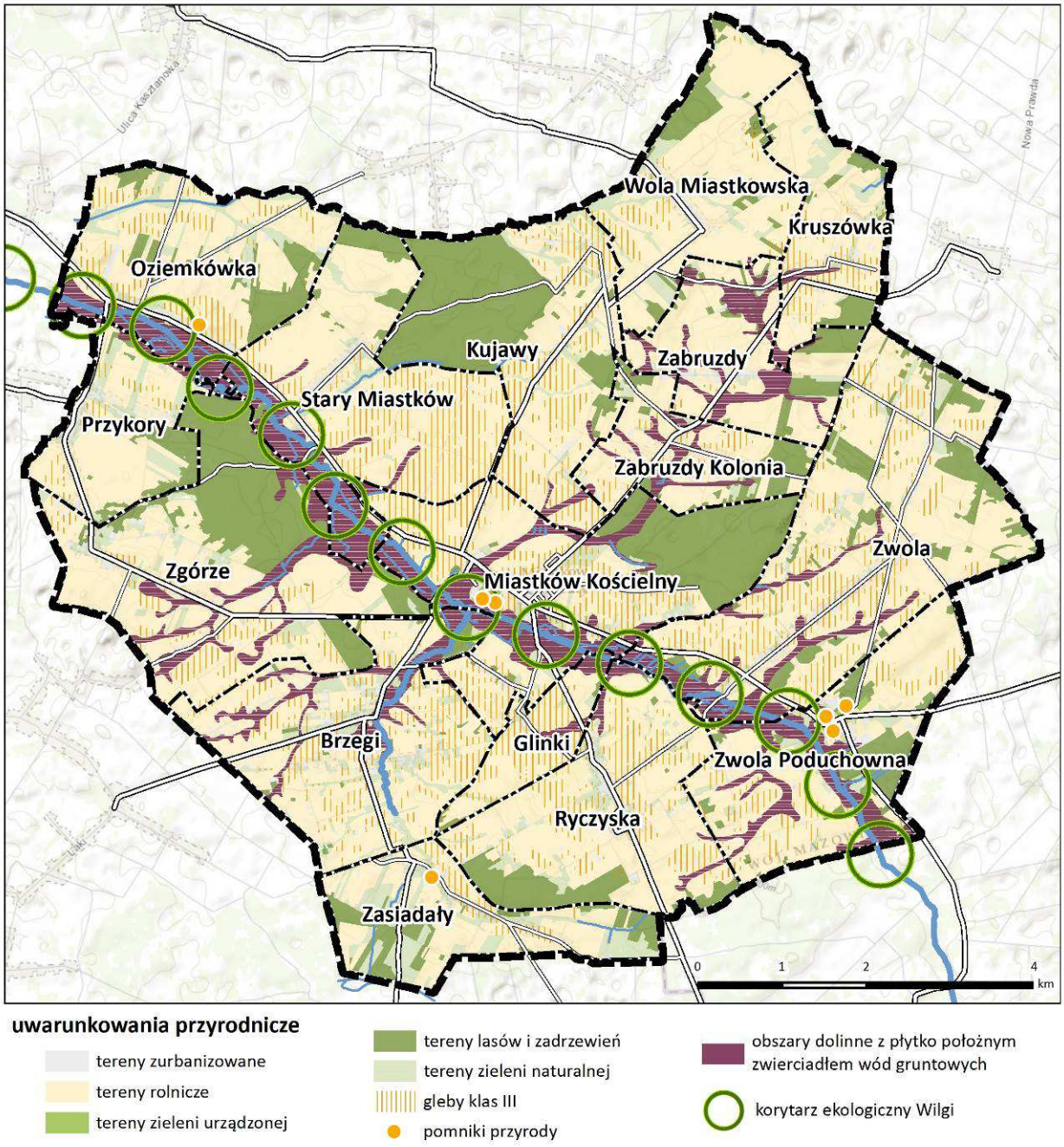
miejscowość	bliższa lokalizacja	obiekt poddany ochronie	nazwa
Miastków Kościelny	dz. ew. nr 535 – teren zabytkowego parku	grupa drzew	dąb czerwony (2 sztuki)
Miastków Kościelny	dz. ew. nr 535 – teren zabytkowego parku	drzewo	grab pospolity
Oziemkówka	dz. ew. nr 291/5	drzewo	lipa drobnolistna
Zasiadały	dz. ew. nr 636	grupa drzew	wiąz szypułkowy (3 sztuki)
Zwola Poduchowna	dz. ew. nr 85 – cmentarz kościelny stanowiący własność parafii rzymsko – katolickiej w Zwoli Poduchownej	grupa drzew	jesion wyniosły (3 sztuki), wiąz szypułkowy
Zwola Poduchowna		drzewo	jesion wyniosły
Zwola Poduchowna		drzewo	jesion wyniosły
Zwola Poduchowna		drzewo	jesion wyniosły

Na terenie gminy zlokalizowane są obszary o wysokich walorach przyrodniczych, które mogą być objęte ochroną prawną: proponowane rezerwaty leśne, każdy o powierzchni ok. 22 ha „Dąbrowa” i „Gąsowski Strumyk”.

Korytarze ekologiczne

Korytarze ekologiczne stanowią obszary mało przekształcone przez człowieka, głównie lasy i doliny rzeczne, będące szlakami komunikacyjnymi dla zwierząt, a w większym przedziale czasowym – również dla roślin. Korytarzem o znaczeniu regionalnym jest dolina Wilgi. Rzeka ma połączenie z Doliną Środkowej Wisły, która stanowi obszar chroniony Natura 2000. Na terenie gminy Miastków Kościelny występują tereny spełniające funkcję lokalnych ciągów ekologicznych zapewniających łączność pomiędzy terenami o istotniejszym znaczeniu. Są to doliny drobnych, często okresowych cieków lub rowów melioracyjnych, porośnięte krzewami bądź drzewami, szpalery drzew na miedzach i inne tereny aktywne biologicznie zapewniające zwierzętom możliwość migracji.

Schemat 8. Uwarunkowania przyrodnicze gminy Miastków Koscielny

Krajobraz kulturowy

Krajobraz terenów gminy Miastków Kościelny jest dość urozmaicony. Dolina Wilgi charakteryzuje się dużym przekrojem, rozciąga się rozlegle na otaczające tereny. Koryto rzeki natomiast jest meandrujące, tworząc zakola, spowalnia przepływ wody i tym samym opóźnia przepływ, takie zjawisko jest korzystne w przypadku nagłego wezbrania wód. Dolinę rzeki porastają głównie zadrzewienia łęgowe, wierzbowo – olchowe.

Na szczególną uwagę w krajobrazie zasługują dominanty przestrzenne – kościoły w Miastkowie Kościelnym oraz w Zwoli Poduchownej, a także malowniczy park w Miastkowie Kościelnym, który okala zespół pałacowy. Obszar obejmuje 15-ha XIX-wieczny park z cennymi starodrzewami. W drzewostanie parku dominuje jesion oraz lipa, wiek niektórych okazów datuje się na 100 lat. Na uwagę zasługuje również aleja grabowa prowadząca z dworu do kościoła.

b) Rolnicza i leśna przestrzeń produkcyjna

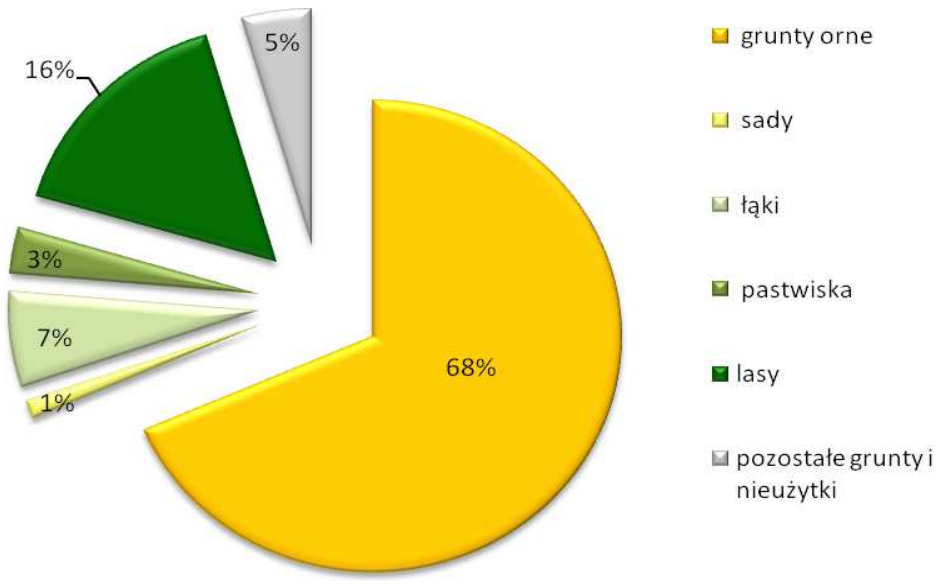
Rolnicza przestrzeń produkcyjna

Miastków Kościelny jest gminą typowo rolniczą. Rolnicza przestrzeń produkcyjna na obszarze gminy zajmuje większą część jej powierzchni (79%). Jest to jeden z najwyższych wskaźników w powiecie garwolińskim.

Tabela 11. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Miastków Kościelny w 2005 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS).

powierzchnia ogólna gruntów	**8 524 ha**	**100%**
powierzchnie użytków rolnych ogółem	6 775 ha	79 %
grunty orne	*5 841 ha*	*68 %*
sady	*108 ha*	*1 %*
łąki	*557 ha*	*7 %*
pastwiska	*269 ha*	*3 %*
lasy	1 363 ha	16 %
pozostałe grunty i nieużytki	386 ha	5 %

Wykres 6. Gmina Miastków Kościelny – struktura użytkowania gruntów w 2005 r.
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

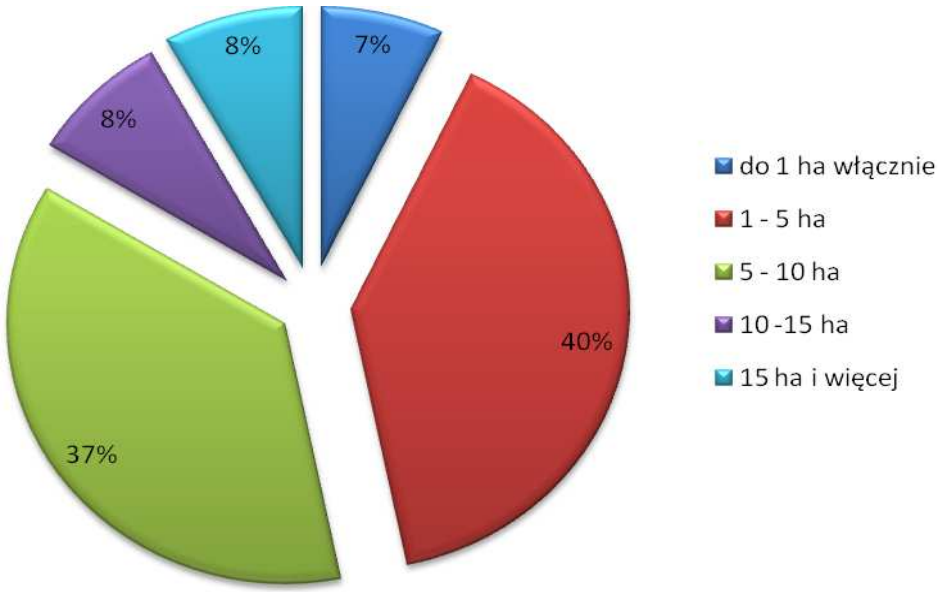
Zgodnie z danymi Powszechnego Spisu Rolnego z 2010 r. na terenie gminy w tym czasie, funkcjonowały 823 gospodarstwa, z czego 802 prowadziły działalność rolniczą. Najwięcej gospodarstw prowadzących działalność rolniczą stanowiły gospodarstwa o powierzchni do 1 – 5 ha (40%) oraz 5 – 10 ha (37%).

Według danych Urzędu Gminy Miastków Kościelny większa jest liczba gospodarstw rolnych: 2 100. Zdecydowanie przeważają gospodarstwa o małej powierzchni: od 1 – 5 ha (42%) oraz do 1 ha (35%).

Tabela 12. Struktura powierzchni gospodarstw
(źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miastków Kościelny).

powierzchnia gospodarstw	do 1 ha	1 – 5 ha	5 – 10 ha	10 – 15 ha	powyżej 15 ha
liczba gospodarstw	725	872	415	45	43

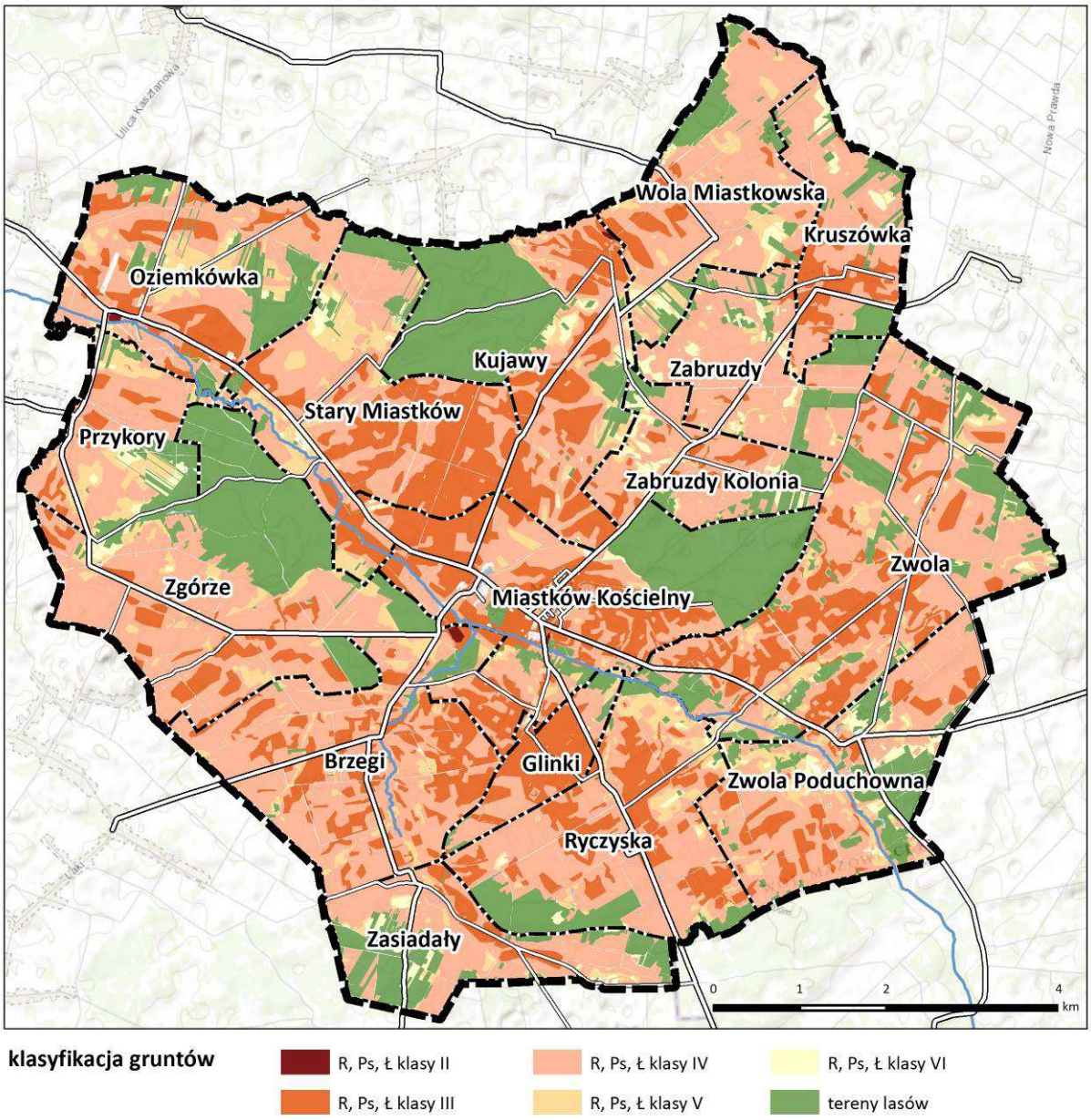
Wykres 7. Gmina Miastków Kościelny – struktura powierzchni gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w 2010 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS)

W strukturze zasiewów zdecydowanie dominowały zboża oraz ziemniaki. Uprawiano także uprawy przemysłowe, buraki cukrowe oraz warzywa gruntowe. W 2010 r. liczba gospodarstw rolnych utrzymujących zwierzęta gospodarskie wyniosła 627, zaś pogłowie zwierząt w sztukach dużych wynosiło 4 040.

Gleby na terenie gminy Miastków Kościelny charakteryzują się wysokimi klasami bonitacyjnymi, w większości należą do klasy I – IVa. Na terenach przyległych do rzeki znajdują się duże płaty gleb organicznych.

Schemat 9. Klasyfikcja użytków rolnych na terenie gminy Miastków Kościelny
(dane powiatu garwolińskiego – na podst. SWDE)

Wskaźnik rolniczej przestrzeni produkcyjnej w gminie jest stosunkowo korzystny – 70,6 pkt przy średnim wskaźniku dla kraju 66,7 (dane Instytutu Uprawy, Nawożenia i Gleboznawstwa w Puławach). Sytuację pogarsza natomiast zły stan infrastruktury technicznej – niski stopień zmeliorowania użytków rolnych i zwodociągowania gminy.

Wśród gruntów gminy Miastków Kościelny przeważają grunty orne kompleksów żytniego bardzo dobrego i żytniego dobrego. Przydatność rolnicza użytków zielonych jest średnia. Struktura bonitacyjna wskazuje na średnią jakość gleb. Przeważają gleby klasy III i IV, które łącznie stanowią ok. 84% wszystkich gleb. Kompleksy glebowe klas I – II praktycznie nie występują.

Niewystarczający jest istniejący system melioracji gruntów rolnych.

Leśna przestrzeń produkcyjna

Udział terenów leśnych w powierzchni gminy wynosi 18,3% (2012 r. dane GUS). Udział powierzchni leśnej wzrósł zatem w stosunku do roku 2005 (16%). Współczynnik lesistości gminy w stosunku do powiatu i województwa przedstawia się dość niekorzystnie. Wskaźnik lesistości w powiecie garwolińskim wynosi 30,3%, w województwie mazowieckim również jest on trochę wyższy i wynosi 22,9%.

Lasy stanowiące własność prywatną zajmują powierzchnię 1 004 ha. W 2012 r. według danych Głównego Urzędu Statystycznego pozyskano blisko 636 m^3 drewna.

W obrębie siedlisk leśnych (trzy zwarte płaty ekosystemu leśnego) dominują siedliska boru mieszanego świeżego oraz lasu mieszanego świeżego, natomiast w obniżeniach terenu, w dolinie Wilgi dominuje ols jesionowy oraz łęgi. W składzie gatunkowym ekosystemu leśnego wchodzą głównie grab, dąb, sosna, brzoza, a w miejscach gdzie stagnuje woda również olcha. Zgodnie z opracowaniem Jana Marka Matuszkiewicza „Potencjalna roślinność naturalna Polski", naturalnymi zbiorowiskami jest bór sosnowy oraz grąd. Można stwierdzić, iż na terenie gminy ekosystemy leśne odznaczają się duża naturalnością, jednakże większa część obszaru to tereny rolne, które są użytkowane kosztem ekosystemów leśnych, przekształcone przez człowieka.

c) Stan środowiska i zagrożenia

W gminie Miastków Kościelny stan środowiska przyrodniczego można określić jako bardzo dobry. W szczególności warto zwrócić uwagę na:

- bardzo wysokie walory przyrodniczo-krajobrazowe, duże zróżnicowanie rzeźby i ekosystemów,
- dobry stan higieny atmosfery i klimatu akustycznego (poza pasami terenu przyległymi do głównych ciągów komunikacyjnych oraz na terenach, gdzie prowadzona jest działalność rzemieślnicza),
- zachowane kompleksy leśne z bujnym podszyciem, dolinę rzeczną z roślinnością łęgową i licznymi zaroślami.

Na terenie gminy najmniejszą odpornością na oddziaływanie antropogeniczne charakteryzują się obszary dolinne – rzeki Wilgi i jej dopływów (Dopływ spod Kol. Zabruzdy, Dopływ z Brzegów) oraz mniejszych, bezimiennych cieków wodnych. W dolinach rzecznych wody gruntowe wraz z wodami powierzchniowymi i istniejącą roślinnością tworzą ściśle powiązany i bardzo wrażliwy na degradację zespół. Zaburzenie funkcjonowania choćby jednego z tych elementów powoduje natychmiastowe niekorzystne zmiany w pozostałych. Z tego względu doliny i obniżenia powinny podlegać szczególnej ochronie. Szkodliwe dla funkcjonowania dolin są przede wszystkim: lokalizacja zabudowy kubaturowej oraz rolnictwo – stosowanie nawozów sztucznych i środków ochrony roślin.

Zgodnie z monitoringiem jakości wód przeprowadzonym przez Wojewódzki Inspektorat Ochrony Środowiska w Warszawie ogólny stan wód powierzchniowych na terenie gminy Miastków Kościelny został określony jako zły (Wilga w dwóch punktach pomiarowych: Wola Mysłowska i Miastków Kościelny).

Obszar gminy zlokalizowany jest w zasięgu jednolitej części wód podziemnych o numerze 83 (UE PLGW230083). W ramach JCWp nr 83 wykonano 3 punkty obserwacyjne: dwa w Łaskarzewie oraz jeden w Warszawie – Radości (WIOŚ 2012, zestawienie punktów pomiarowych WIOŚ i PIG dla 2007, 2010, 2012 r.). Jakość wód oceniono jako zadowalającą (III klasa jakości wód), głównie z uwagi na wysoką zawartość żelaza. Stan chemiczny we wszystkich punktach uznano za dobry, ponadto JCWp nr 83 nie została uznana jako obszar szczególnie narażony na zanieczyszczenie azotanami (OSN). Stan ilościowy oraz chemiczny jednolitej części wód podziemnych nr 83 został oceniony jako dobry. W związku z czym osiągnięcie dobrego stanu ilościowego i chemicznego jest niezagrożone.

Zgodnie z Programem małej retencji dla województwa mazowieckiego obszar Miastkowa Kościelnego został oznaczony, jako predysponowany do zwiększenia retencyjności, a rzeka Wilga została przewidziana do lokalizacji zbiorników wodnych o powierzchni mniejszej 20 ha. Na terenie gminy brak jest jezior bądź innych dużych zbiorników wodnych, które pełniłyby funkcje retencyjną zapobiegającą przed zjawiskiem suszy na omawianym terenie.

Głównymi źródłami zanieczyszczeń zagrażających jakości wód podziemnych na terenie gminy mogą być zrzuty ścieków pochodzenia rolniczego i bytowo-gospodarczego w warunkach niedostatecznego rozwoju infrastruktury służącej do zagospodarowania gnojowicy oraz oczyszczania ścieków, rolnicze wykorzystywanie ścieków w sposób nie zawsze zgodny z zasadami ochrony środowiska, nawozy i środki ochrony roślin stosowane w rolnictwie w nadmiernych ilościach.

Jakość powietrza na terenie gminy Miastków Kościelny jest dobra, z uwagi na rozproszoną zabudowę, niskie zaludnienie, brak przemysłu i dużą powierzchnię terenów otwartych. Większe

zanieczyszczenie powietrza występuje jedynie na obszarach o zagęszczonej zabudowie, chociaż mieści się ono w dopuszczalnych normach. Zbyt duży jest średni opad pyłu, co wynika ze znacznej emisji niskiej, związanej z lokalnymi kotłowniami i paleniskami domowymi. Ponadto źródłem zanieczyszczeń może być komunikacja, szczególnie drogi gminne i powiatowe przebiegające przez gminę. Stan dróg na terenie gminy jest zły, są to drogi bardzo wąskie, których pobocza ulegają sukcesywnemu niszczeniu. Ubytki w drogach są wypełniane nową nawierzchnią, jednak ulega ona niszczeniu pod wpływem ścierania.

Na terenie gminy nie funkcjonują żadne zakłady o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

d) Wskazania dla zagospodarowania przestrzennego wynikające z opracowania ekofizjograficznego

Analiza uwarunkowań ekofizjograficznych wskazuje, że na terenie gminy powinny dominować następujące funkcje:

- funkcja rolnicza i mieszkaniowa,
- funkcja turystyczna (krajoznawcza i pobytowa).

Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego:

- warunki dla eksploatacji surowców na terenie gminy Miastków Kościelny są niekorzystne (ubogie zasoby),
- zdecydowana większość terenów ma korzystne warunki geologiczno-inżynierskie, nie występują tu zjawiska geodynamiczne, głębokość wód jest zmienna waha się od 0,5 m p.p.t. do 20 m p.p.t.,
- obszary o niekorzystnych warunkach posadowienia zabudowy to tereny gruntów słabonośnych i o zwierciadle wody na głębokości mniejszej niż 2 m p.p.t., są to doliny rzek i obniżenia, głównie w dolinie Wilgi; ponadto niekorzystne warunki dla lokalizacji zabudowy stwarzają spadki terenu, które miejscami są znaczne, teren miejscami jest mocno pofałdowany, występują również wydmy.

Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego dotyczące gruntów rolnych:

- na terenie gminy występują gleby klas chronionych (I – IIIb), należy je chronić przed zmianą przeznaczenia,

- należy umożliwić zalesianie gleb klas V i VI (za wyjątkiem użytków zielonych – łąk) oraz nieużytków,
- wskazuje się rozwój rolnictwa ekologicznego – dobry stan środowiska przyrodniczego, zachowana tradycyjna kultura rolna, polegająca na unikaniu stosowania środków chemicznych w hodowli i uprawie, co daje możliwości produkcji ekologicznej żywności i rozwoju agroturystyki.

Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego wynikające z ochrony wód powierzchniowych:

- istotne jest zachowanie otuliny biologicznej cieków, racjonalne rolnictwo i regulacja gospodarki wodno-ściekowej, należy zachować drożność rzek jako korytarzy migracji ryb i innych organizmów wodnych.

Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego wynikające z ochrony wód podziemnych:

- ochrona wód podziemnych polega przede wszystkim na zapobieganiu przedostawania się zanieczyszczeń do wód podziemnych poziomów użytkowych, należy szczególną kontrolą objąć: oczyszczalnie ścieków i gospodarkę wodno-ściekową, spływy wód z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu (z terenów zabudowanych), składowiska odpadów bez instalacji ujmującej odcieki oraz bez zabezpieczonego podłoża), gospodarkę rolną – wykorzystanie nawozów, środków ochrony roślin, stosowanie gnojowicy jako nawozu.
- działania kontrolne należy przede wszystkim skoncentrować w dolinie rzeki Wilgi, w strefie gdzie stopień zagrożenia zanieczyszczenia wód jest średni, na terenach o dużym nachyleniu stoku,
- należy konsekwentnie rozbudowywać sieć kanalizacyjną i wodociągową,
- z uwagi na rozproszenie zabudowy i znaczne odległości, ze względów ekonomicznych i technicznych, sieć kanalizacyjna nie może być doprowadzona do każdego zabudowania w gminie, należy zatem promować przydomowe oczyszczalnie ścieków, kontrolować zbiorniki bezodpływowe.

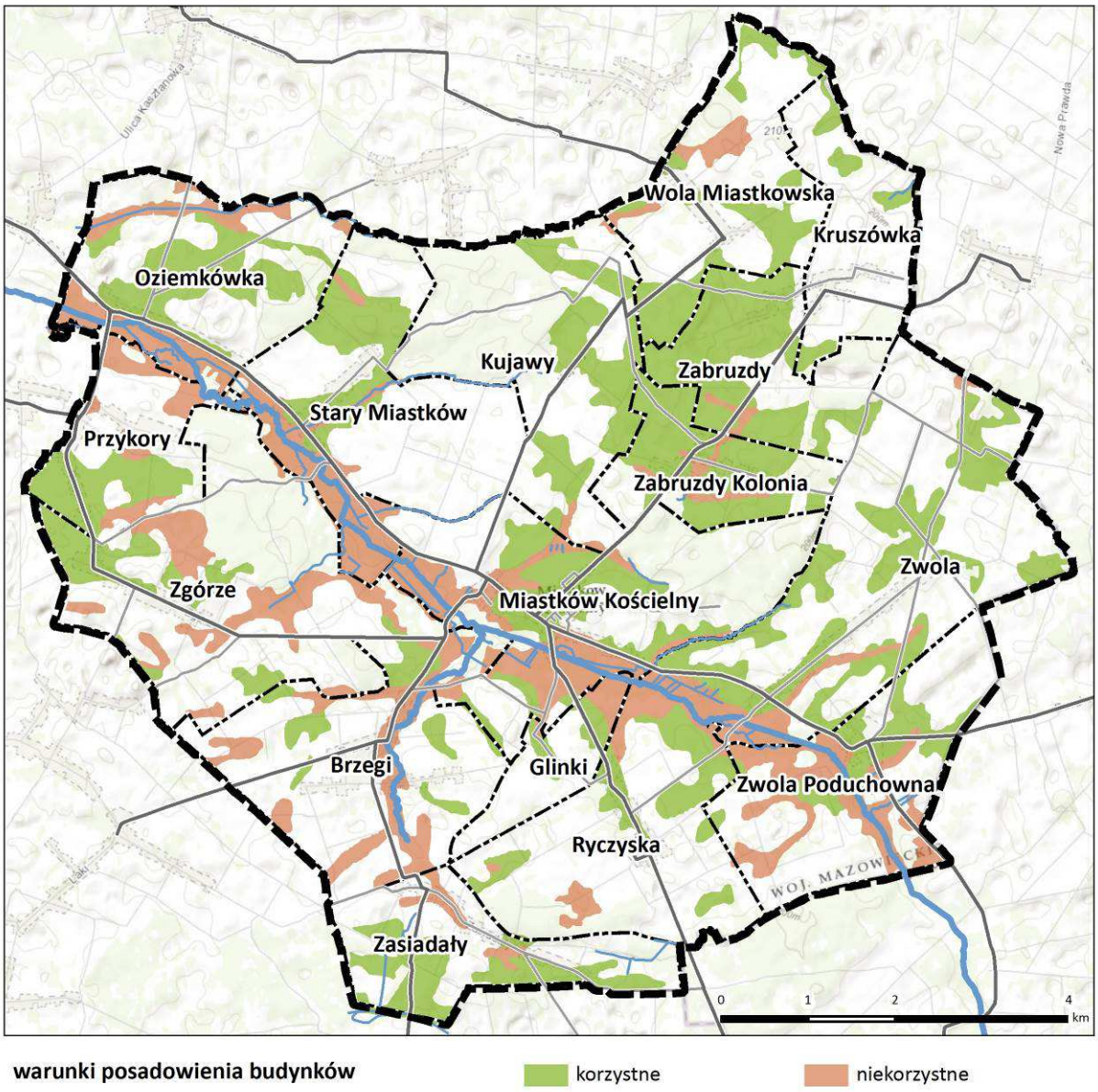
Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego dotyczące pomników przyrody

- zakazy wynikające z ustawy o ochronie przyrody, a dotyczące w szczególności pomników: niszczenia, uszkadzania lub przekształcania obiektu (w tym zakaz uszkadzania korzeni drzew, szczególnie w przypadku realizacji inwestycji drogowych), dokonywania zmian stosunków wodnych (szczególnie w przypadku źródlisk), umieszczania tablic reklamowych.

Ograniczenia i wskazania dla zagospodarowania przestrzennego terenów korytarzy ekologicznych

- w granicach korytarzy ekologicznych należy zwrócić szczególną uwagę na: lokalizację zabudowy poza terenami lasów, użytków zielonych, dolinami rzecznymi, zapobieganie rozpraszaniu zabudowy, zapewnienie drożności rzek i ich dolin, uwzględnienie w inwestycjach drogowych bezpiecznych przejść dla migrujących zwierząt.

Schemat 10. Warunki posadowienia budynków

7. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU DZIEDZICTWA KULTUROWEGO I ZABYTKÓW ORAZ DÓBR KULTURY WSPÓŁCZESNEJ

Obszary i obiekty zabytkowe

Dzieje osadnictwa w Miastkowie Kościelnym sięgają czasów późnego średniowiecza. Wcześniej nie zasiedlano tych terenów ze względu na stosunkowo słabe gleby i dużą lesistość ziem. W okresie powstawania państwowości polskiej, na terenach południowego Mazowsza po prawej stronie Wisły, początkowo osadnictwo koncentrowało się wzdłuż rzeki, by później rozwijać się w kierunku wschodnim. Z tego powodu na terenie gminy we wczesnym średniowieczu powstały jedynie nieliczne osady leśne, a następnie targowe, w tym Miastków Kościelny.

W 1472 r. Miastków uzyskał prawa miejskie na podstawie lokacji chełmińskiej. Wiązało się to ze zmianą układu przestrzennego miejscowości. Pierwotne rozplanowanie miasteczka czytelne jest do dziś. Układ ruralistyczny opiera się o charakterystyczny i rzadko spotykany kształt rynku w postaci rozszerzonej drogi. Dominantę przestrzenną stanowi kościół parafialny, wyraźnie widoczny w okolicy.

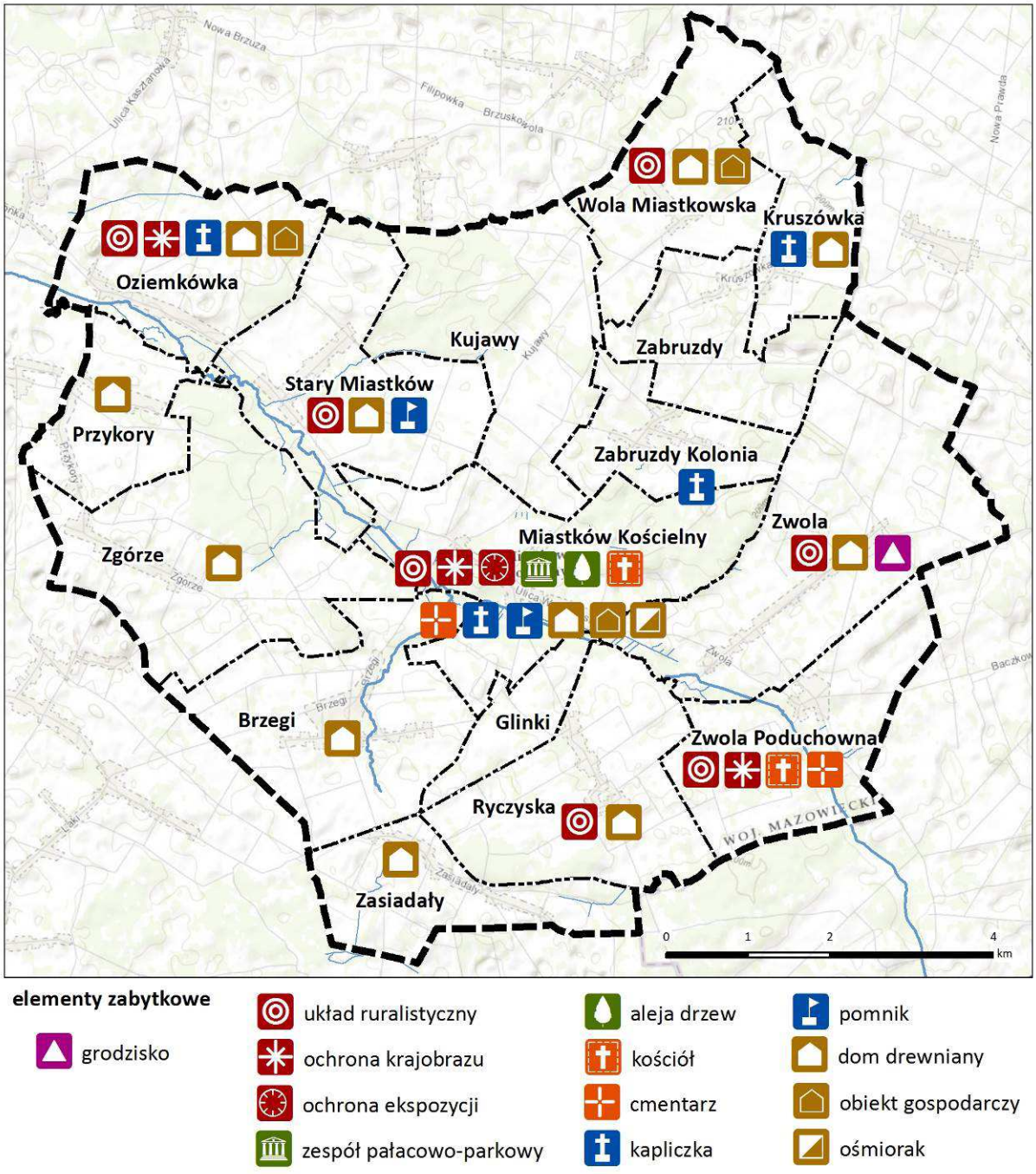
Po utracie praw miejskich, w 1825 r. wieś Miastków Kościelny liczyła 163 mieszkańców. W 1827 roku we wsi było 19 domów i 163 mieszkańców, natomiast w Starym Miastkowie 23 domy i 185 mieszkańców. W 1885 r. Miastków Kościelny liczył 21 domów i 291 mieszkańców. Była tu gorzelnia, młyn wodny, tartak, folusz i pokłady torfu. W 1921 r. wieś liczyła 217 mieszkańców, w 1961 r. – 568 mieszkańców. Obecnie miejscowość Miastków Kościelny zamieszkuje niespełna 700 osób.

Większość osad na terenie gminy Miastków Kościelny to jednodrożne wsie o zwartej zabudowie po jednej bądź obu stronach drogi – typowe ulicówki. Do najcenniejszych układów ruralistycznych należy zaliczyć układy wsi: Stary Miastków, Wola Miastkowska, Ryczyska, Zwola, Zwola Poduchowna oraz Oziemkówka. Dla części miejscowości (Miastków Kościelny, Oziemkówka, Zwola Poduchowna) wyznaczono strefę ochrony krajobrazu od strony Wilgi. W miejscowości gminnej ochronie podlega ponadto ekspozycja kościoła od strony wschodniej.

Na terenie gminy Miastków Kościelny zlokalizowanych jest wiele zabytków związanych z historią i kulturą tego miejsca. Najliczniejszą grupę zabytków tworzą domy drewniane, których liczebność sięga 29 obiektów rozsianych po całym terenie gminy. Uwagę zwracają wartościowe układy ruralistyczne wraz z zielenią, rozmieszczone w układzie historycznych podziałów własnościowych i funkcjonalnych wraz z siecią drożną, położone w Miastkowie Kościelnym, Zwoli, Zwoli Poduchownej, Oziemkówce, Starym Miastkowie i Ryczyskach. Zasób zabytkowych obiektów

sakralnych tworzą dwa kościoły, dwa cmentarze i liczne kapliczki. Ustanowiono ponadto trzy strefy ochrony krajobrazu oraz jedną ochronę ekspozycji. Architektura rezydencjonalna reprezentowana jest przez zespół pałacowo-parkowy w Miastkowie Kościelnym.

Schemat 11. Elementy zabytkowe na terenie gminy Miastków Kościelny

Do najcenniejszych zabytków w zakresie architektury sakralnej należy zaliczyć kościoły w Miastkowie Kościelnym i w Zwoli Poduchownej.

Świątynia w Miastkowie – kościół parafialny Nawiedzenia Najświętszej Panny Marii, wzniesiona została w 4. ćw. XV w., wraz z założeniem parafii. Po pożarze i zniszczeniach na przełomie XVI i XVII w. obiekt został powiększony i przebudowany w latach 1901-1904, wg. projektu Tadeusza Czerwińskiego. Podwyższono wówczas mury, przedłużono nawy ku zachodowi, zbudowano wieżę, kaplicę od południa oraz zakrystię i skarbiec z sienią przy kaplicy północnej, uformowano sklepienia i oblicowanie murów. Świątynia została konsekrowana powtórnie w 1904 r. Wewnątrz kościoła znajduje się renesansowa płyta nagrobna Jana Prażmowskiego – właściciela Miastkowa wykonana w końcu XVI w. Jest to jedyna tego typu płyta nagrobna na Mazowszu, reprezentująca typ małopolski tj. z kartuszem herbowym pośrodku. Do zespołu świątyni należy również zaliczyć zabytkową plebanię, pochodzącą z 1883 r. oraz drewniany budynek organistówki.

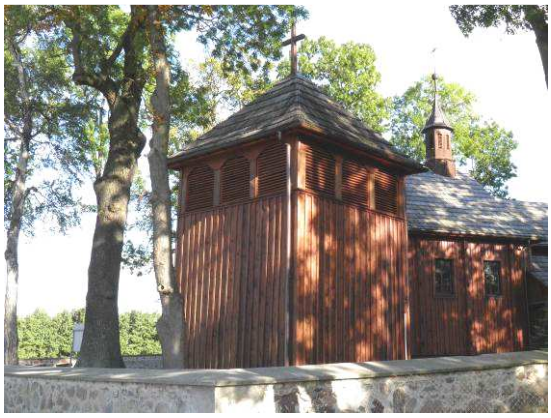
Fotografia 1. Kościół parafialny p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

Fotografia 2. Plebania w zespole kościoła parafialny p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

Fotografia 3. Kościół parafialny p.w. św. Anny w Zwoli Poduchownej (fot.: Urząd Gminy)

Fotografia 4. Dzwonnica przy kościele parafialnym p.w. św. Anny w Zwoli Poduchownej (fot.: GEZ)

Parafia w Zwoli Poduchownej powstała w 1. poł. XVI w. Należała do grupy najstarszych parafii na terenie dekanatu garwolińskiego. Obecna świątynia pod wezwaniem św. Anny została wzniesiona w 1687 r., w miejscu wcześniejszego obiektu, przez Stefana Wierzbowskiego, biskupa poznańskiego. Budowla była przebudowywana w 1787 r., ponownie w latach 1830 i 1939. Drewniany kościół posiada zrębową konstrukcję wzmocnioną lisicami, jest oszalowany. Świątynia posadowiona jest na planie krzyża łacińskiego z węższym prezbiterium, dwoma zakrystiami i kruchtą. Wnętrze podzielone jest na nawy trzema parami słupów.

Fotografia 5. Pałac w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

Fotografia 6. Aleja grabowa w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: Urząd Gminy)

Fotografia 7. Spichlerz w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

Fotografia 8. Magazyn spirytusu w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

Do rozległych zespołów rezydencjonalnych należy założenie pałacowo – parkowe z rozbudowaną częścią folwarczną w Miastkowie Kościelnym. Pałac i murowane budynki gospodarcze pochodzące z 2. poł. XIX w. zachowały się w średnim stanie. Budowa neorenesansowego pałacu zaczęła się w 1876 r. dzięki staraniom Ignacego Gąsowskiego, kolejnym właścicielem był Jakub Aleksander hrabia Potocki. Skomponowany w formie nieregularnej willi włoskiej budynek usytuowany jest na łagodnym zboczu opadającym ku rzece. Po wojnie teren przeszedł w ręce Skarbu

Państwa, w pałacu mieściło się biuro PGR-u, posterunek milicji, szkoła, przedszkole oraz zastępcze lokale mieszkalne. W ciągu ostatniej dekady pałac wyremontował nowy właściciel i zaadaptował go na cele domu weselnego.

Wokół pałacu rozciąga się park o układzie swobodnym, gdzie istotnymi kompozycjami są aleje drzew i układ wodny. Wśród starodrzewa dominują nasadzenia jesionów, lip drobnolistnych i kasztanowców białych. Szczególną uwagę zwraca grabowa aleja łączące zespół pałacowy z kościołem parafialnym. Wśród historycznej zabudowy na terenie gminy Miastków Kościelny, zdecydowaną większość stanowią drewniane budynki mieszkalne. Przeważa typ domu szerokofrontowego, dwutraktowego, o dośrodkowym układzie pomieszczeń, zwykle przykryte dachem dwuspadowym, rzadziej naczółkowym. Wiele obiektów posiada tradycyjne dla tego typu zabudowy zdobienia – szczyty, listwy podokapowe, nadokienniki, ganki, okiennice. Stan techniczny chałup jest niezadowalający.

Na terenie gminy zlokalizowane są dwa zabytkowe cmentarze – w Miastkowie Kościelnym i Zwoli Poduchownej. Nekropolia miastkowska założona została w 1. poł. XIX w., posiada regularny układ alejek, różnorodny drzewostan oraz ciekawe nagrobki (m. in.: ks. Wojciecha Barankiewicza z 1860 r., rodziny Gąsowskich z 1851 r. i 1853 r., Wojciecha Paska z 1897 r., Antoniny z Wasilewskich Kamieńskiej z 1897 r., rodziny Sitków z 1926 r.).

Fotografia 9. Pomnik poświęcony żołnierzom polskim w II wojnie światowej w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

Fotografia 10. Pomnik poświęcony posterunkowym poległym w 1940 i 1943 r. w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ)

W rejonie gminy Miastków Kościelny na przestrzeni dziejów miało miejsce wiele bitew i walk narodowowyzwoleńczych, z których niektóre zostały upamiętnione. Dwa najistotniejsze miejsca pamięci zlokalizowane są w Miastkowie Kościelnym - pomnik z 1966 r. poświęcony bohaterom Miastkowszczyzny poległym w walce o wolność i demokrację oraz ku czci żołnierzy II

wojny światowej, a także przy drodze z Miastkowa do Oziemkówki, dalej do Wilchty, poświęcony posterunkowym poległym w 1940 i 1943 r.

Na obszarze gminy licznie występują kapliczki, figury i krzyże przydrożne, datowane na XIX w. i 1. poł. XX w. Wiele z kapliczek to słupy bądź filary z wnękami, w których umieszczono figury świętych. Jedną z najcenniejszych jest kapliczka w Ryczyskach, ze względu na kryjącą w swym wnętrzu drewnianą figurę św. Jana Nepomucena.

Fotografia 11. Figura św. Jana Nepomucena w kapliczce w Ryczyskach (fot.: www.kazikpaciorek.pl)

Fotografia 12. Kapliczka w Zabruzdach z figurą NMP (fot.: www.kazikpaciorek.pl)

Na terenie gminy Miastków Kościelny zlokalizowanych jest kilkadziesiąt obiektów zabytkowych. Spośród nich 4 objęte są ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków, zgodnie z poniższym wykazem:

Tabela 13. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków

lp.	miejscowość	obiekt/obszar		czas powstania	numer rejestru	data wpisu do rejestru
1	Miastków Kościelny	kościół parafialny, p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda		4 ćw. XV, gruntownie przebudowany w 1901-1902 r.	A-412 (d. A-80)	22.03.1962 r.
2	Miastków Kościelny	2a	zespół pałacowy: - pałac - rządcówka - spichlerz - gorzelnia - magazyn spirytusu	2 poł. XIX w.	A-330	30.12.1984 r.
		2b	park		A-105	19.05.1976 r.
3	Zwola Poduchowna	3a	kościół parafialny p.w. św. Anny	1687 r., 1787 r. XIX w.	A-415 (d. A-83)	22.03.1962 r.
		3b	dzwonnica	XVIII w.		
4	Zwola	grodzisko		wczesne średniowiecze	A-58/276	11.04.1961 r.

Natomiast w Gminnej Ewidencji Zabytków figuruje 50 obiektów. Największe zagęszczenie wartościowej zabudowy występuje w miejscowości gminnej, a także w Zwoli Poduchownej, Oziemkówce, Woli Miastkowskiej. Wśród budynków zabytkowych największą grupę stanowi drewniana zabudowa mieszkalna, często występują zabytkowe obiekty gospodarcze.

Tabela 14. Obszary i obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Miastków Kościelny

lp.	miejscowość	obiekt/obszar	czas powstania
1	Brzegi	dom nr 60, drewniany	30-XX w.
2	Brzegi	dom nr 70, drewniany	20-XX w.
3	Kolonia - Zabruzdy	kapliczka przydrożna	1 poł. XX w.
4	Kruszkówka	dom nr 9, drewniany	30-XX w.
5	Kruszkówka	kapliczka przydrożna	50-XX w.
6	Miastków Kościelny	układ przestrzenny miejscowości	XV-XIX w.
7	Miastków Kościelny	brama z ogrodzeniem w zespole kościoła par. p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda	pocz. XX w.
8	Miastków Kościelny	plebania w zespole kościoła par. p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda	1883 r.
9	Miastków Kościelny	organistówka w zespole kościoła parafialnego p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda	2 poł. XIX w.
10	Miastków Kościelny	cmentarz parafialny	2 poł. XIX w.

11	Miastków Kościelny	ośmiorak w zespole pałacowym	1909 r.
12	Miastków Kościelny	obora w zespole pałacowym	pocz. XX w.
13	Miastków Kościelny	aleja wiodąca z pałacu do kościoła	pocz. XX w.
14	Miastków Kościelny	kapliczka przydrożna z figurą Matki Boskiej	1928 r.
15	Miastków Kościelny	dom przy ul. Górnej nr 1, drewniany	30-XX w.
16	Miastków Kościelny	dom przy ul. Szkolnej nr 16, drewniany	30-XX w.
17	Miastków Kościelny	pomnik poświęcony poległym żołnierzom polskim w II wojnie światowej	1966 r. i 1985 r.
18	Oziemkówka	układ przestrzenny miejscowości	XV-XIX w.
19	Oziemkówka	dom nr 33, drewniany	30-XX w.
20	Oziemkówka	dom nr 43, drewniany	30-XX w.
21	Oziemkówka	dom nr 44, drewniany	30-XX w.
22	Oziemkówka	dom nr 46, drewniany	poł. XX w.
23	Oziemkówka	dom nr 50, drewniany	30-XX w.
24	Oziemkówka	dom nr 54, drewniany	30-XX w.
25	Oziemkówka	dawna mleczarnia, szkoła, świetlica murowana	pocz. XX w.
26	Oziemkówka	krzyż upamiętniający egzekucję polskiego powstańca 1863 r.	współczesny
27	Przykory	dom nr 10, drewniany	30-XX w.
28	Przykory	dom nr 17, drewniany	30-XX w.
29	Ryczyska	dom nr 10, drewniany	30-XX w.
30	Ryczyska	dom nr 23, drewniany	pocz. XX w.
31	Ryczyska	dom nr 43, drewniany	30-XX w.
32	Ryczyska	dom nr 44, drewniany	30-XX w.
33	Stary Miastków	układ przestrzenny miejscowości	XV-XIX w.
34	Stary Miastków	dom nr 3, drewniany	30-XX w.
35	Stary Miastków	dom nr 66, drewniany	30-XX w.
36	Stary Miastków	pomnik – miejsce pamięci poświęcone posterunkowym poległym w 1940 i 1943 r.	współczesny
37	Wola Miastkowska	dom nr 53, drewniany	30-XX w.
38	Wola Miastkowska	dom nr 58, drewniany	pocz. XX w.
39	Wola Miastkowska	dom nr 67, drewniany	30-XX w.
40	Wola Miastkowska	kuźnia naprzeciwko domu nr 20	poł. XX w.
41	Zasiadały	dom nr 32, drewniany	30-XX w.
42	Zgórze	dom nr 41, drewniany	30-XX w.
43	Zwola	układ przestrzenny miejscowości	XV-XIX w.
44	Zwola	dom nr 3, drewniany	20-XX w.
45	Zwola	dom nr 48, drewniany	20-XX w.

46	Zwola	dom nr 49, drewniany	pocz. XX w.
47	Zwola	dom nr 56, drewniany	30-XX w.
48	Zwola	dom nr 67, drewniany	pocz. XX w.
49	Zwola	dom nr 108, drewniany	30-XX w.
50	Zwola Poduchowna	cmentarz parafialny	XIX w.

Stan zachowania obiektów zabytkowych nie jest zadowalający. Najlepiej zachowane i utrzymane są kościoły, od niedawna również zespół pałacowo – parkowy. Niestety, cenne zespoły mieszkaniowej zabudowy drewnianej pozostają w złej kondycji. W celu ochrony wszystkich elementów dziedzictwa kulturowego należy sporządzić gminny program opieki nad zabytkami. Zgodnie z założeniami służyłby on aktualizacji zabytkowych zasobów, weryfikacji i poprawie stanu zachowania zabytków, wykorzystania ich na potrzeby społeczne, gospodarcze i edukacyjne.

Zabytki archeologiczne

Obszar gminy Miastków Kościelny należy do interesujących pod względem zabytków archeologicznych. Ślady osadnictwa pierwotnego oraz działalności ludzkiej minionych kultur spotkać można przede wszystkich na terenach wzdłuż Wilgi. Do najczęściej spotykanych znalezisk archeologicznych należy ceramika oraz rzadziej odkrywane fragmenty narzędzi krzemiennych. Wśród obiektów archeologicznych występują grodzisko, osady, cmentarzyska, ślady osadnicze, znaleziska luźne. Odkrycia datowane są na okres od neolitu po czasy nowożytne. Dużą wartość naukowo-poznawczą posiada cmentarzysko oraz osada z okresu wpływów rzymskich w Miastkowie Kościelnym, a także osada i cmentarzysko z okresu starożytnego i średniowiecznego w Przykorach.

Zdecydowanie najbardziej cennym i eksponowanym stanowiskiem archeologicznym jest wczesnośredniowieczne grodzisko w Zwoli, które zostało wpisane do rejestru zabytków (A-58/276 z dn. 11 kwietnia 1961 r.).

Tabela 15. Wykaz stanowisk akreologicznych na terenie gminy Miastków Kościelny

lp.	miejscowość	nr stanowiska AZP	funkcja obiektu	chronologia
1.	Brzegi	AZP 64-73/10	ślad osadnictwa	neolit – epoka brązu
2.	Brzegi	AZP 64-74/1	ślad osadnictwa	neolit, epoka brązu
3.	Huta Miastkowska	AZP 64-73/3	huta szkła, wieś i folwark	okres nowożytny
4.	Kujawy	AZP 63-74/41	osada	wczesne średniowiecze
5.	Kujawy	AZP 63-74/42	ślad osadnictwa	paleolit/mezolit
6.	Kujawy	AZP 63-74/43	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza
7.	Kujawy	AZP 63-74/44	osada	średniowiecze

8.	Kujawy	AZP 63-74/45	osada	średniowiecze
9.	Wola Miastkowska	AZP 63-74/46	osada	średniowiecze
10.	Kujawy	AZP 63-74/47	osada	średniowiecze
11.	Kujawy	AZP 64-74/38	ślad osadnictwa	starożytność
12.	Kujawy	AZP 64-74/39	ślad osadnictwa	średniowiecze
13.	Kujawy	AZP 64-74/40	ślad osadnictwa	średniowiecze, starożytność
14.	Miastków Kościelny	AZP 64-74/41	ślad osadnictwa	średniowiecze
15.	Miastków Kościelny	AZP 64-74/42	ślad osadnictwa	średniowiecze
16.	Miastków Kościelny	AZP 64-74/43	ślad osadnictwa	epoka kamienia, okres wpływów rzymskich
17.	Miastków Kościelny	AZP 64-74/49	ślad osadnictwa	epoka kamienia
18.	Miastków Kościelny	AZP 64-74/54	ślad osadnictwa, osada	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze, starożytność
19.	Oziemkówka	AZP 63-73/93	ślad osadnictwa	epoka brązu – wczesna epoka żelaza, okres wpływów rzymskich, XVI w.
20.	Przykory	AZP 63-73/100	osada	kultura przeworska, okres wpływów rzymskich
21.	Przykory	AZP 63-73/102	ślad osadnictwa	wczesna epoka żelaza, okres lateński, okres wpływów rzymskich
22.	Przykory	AZP 63-73/107	osada, cmentarzysko, ślad osadnictwa	starożytność, XI-XII w., XV w.
23.	Przykory	AZP 64-73/5	wieś historyczna	okres nowożytny
24.	Przykory	AZP 64-73/15	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza,
25.	Przykory	AZP 64-73/16	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza, neolit – epoka brązu, starożytność
26.	Przykory	AZP 64-73/17	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza, neolit – epoka brązu
27.	Przykory	AZP64-73/13	ślad osadnictwa	młodszy okres przedrzymski, wczesne średniowiecze
28.	Przykory	AZP 64-73/18	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza
29.	Rudnik	AZP 64-74/50	ślad osadnictwa	okres wpływów rzymskich
30.	Rudnik	AZP 64-74/51	ślad osadnictwa, osada	wczesne średniowiecze, średniowiecze
31.	Rudnik	AZP 64-74/52	ślad osadnictwa, osada	wczesne średniowiecze, średniowiecze
32.	Rudnik	AZP 64-74/53	ślad osadnictwa	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze
33.	Stary Miastków	AZP 63-73/97	cmentarzysko, osada	kultura przeworska, okres wpływów rzymskich
34.	Stary Miastków	AZP 64-73/6	wieś historyczna, folwark, młyn	późne średniowiecze – okres nowożytny
35.	Stary Miastków	AZP 64-73/11	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza, kultura przeworska, młodszy okres przedrzymski – okres rzymski
36.	Stary Miastków	AZP 64-74/57	ślad osadnictwa, osada	wczesne średniowiecze, średniowiecze, starożytność
37.	Stary Miastków	AZP 64-74/55	osada	b.d.
38.	Stary Miastków	AZP 64-74/59	ślad osadnictwa	b.d.
39.	Stary Miastków	AZP 64-74/56	ślad osadnictwa	b.d.
40.	Stary	AZP 63-74/98	ślad osadnictwa	b.d.

	Miastków			
41.	Stary Miastków	AZP 64-74/58	pozostałości dworu	b.d.
42.	Zabruzdy - kolonia	AZP 64-74/33	osada, ślad osadnictwa	średniowiecze, okres nowożytny
43.	Zabruzdy - kolonia	AZP 64-74/34	ślad osadnictwa	epoka kamienia, średniowiecze, okres nowożytny
44.	Zabruzdy - kolonia	AZP 64-74/35	osada	średniowiecze
45.	Zabruzdy - kolonia	AZP 64-74/36	ślad osadnictwa	epoka kamienia
46.	Zabruzdy - kolonia	AZP 64-74/37	osada	średniowiecze
47.	Zasiadały	AZP 65-74/43	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza
48.	Zasiadały	AZP 65-74/44	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza
49.	Zasiadały	AZP 65-74/45	ślad osadnictwa	epoka kamienia – epoka żelaza, okres nowożytny
50.	Zgórze	AZP 64-73/12	ślad osadnictwa	okres nowożytny
51.	Zwola	AZP 64-74/17	ślad osadnictwa	epoka kamienia
52.	Zwola	AZP 64-74/18	ślad osadnictwa	epoka kamienia
53.	Zwola	AZP 64-74/19	ślad osadnictwa	epoka kamienia
54.	Zwola	AZP 64-74/22	ślad osadnictwa	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze
55.	Zwola	AZP 64-74/23	ślad osadnictwa, osada	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze
56.	Zwola	AZP 64-74/24	osada	średniowiecze
57.	Zwola	AZP 64-74/25	ślad osadnictwa	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze, starożytność
58.	Zwola	AZP 64-74/26	osada	wczesne średniowiecze
59.	Zwola	AZP 64-74/27	ślad osadnictwa, osada	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze
60.	Zwola	AZP 64-74/28	ślad osadnictwa	epoka kamienia, średniowiecze
61.	Zwola	AZP 64-74/29	ślad osadnictwa	średniowiecze
62.	Zwola	AZP 64-74/30	ślad osadnictwa	epoka brązu
63.	Zwola	AZP 64-74/31	ślad osadnictwa	epoka kamienia, wczesne średniowiecze, średniowiecze
64.	Zwola	AZP 64-74/32	osada, ślad osadnictwa	wczesne średniowiecze, średniowiecze
65.	Zwola	AZP 64-74/44	ślad osadnictwa	epoka kamienia
66.	Zwola	AZP 64-74/45	ślad osadnictwa	starożytność
67.	Zwola	AZP 64-74/46	osada	średniowiecze
68.	Zwola	AZP 64-74/47	osada	średniowiecze
69.	Zwola	AZP 64-7448	cmentarzysko	okres wpływów rzymskich
70.	Zwola Poduchowna	AZP 64-74/20	osada	wczesne średniowiecze, średniowiecze
71.	Zwola Poduchowna	AZP 64-74/21	osada	wczesne średniowiecze, średniowiecze

Dobra kultury współczesnej

Wójt Gminy Miastków Kościelny nie prowadzi formalnego rejestru dóbr kultury współczesnej zlokalizowanych na terenie gminy. Jednakże są tu zlokalizowane miejsca pamięci, które

są formą dóbr kultury współczesnej. W Miastkowie Kościelnym w 1966 r. powstał pomnik poświęcony poległym żołnierzom polskim podczas II wojny światowej, w Oziemkówce postawiono krzyż upamiętniający egzekucję polskiego powstańca 1863 r, natomiast w Starym Miastkowie zlokalizowano monument stanowiący miejsce pamięci poświęcone posterunkowym poległym w 1940 i 1943 r.

8. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZAGROŻENIA BEZPIECZEŃSTWA LUDNOŚCI I JEJ MIENIA

Zagrożenie hałasem i promieniowaniem elektromagnetycznym

Źródłami hałasu w gminie Miastków Kościelny są przede wszystkim układ komunikacyjny oraz nieliczne zakłady rzemieślnicze. Nie są to źródła szczególnie uciążliwe, generalnie gmina charakteryzuje się dobrym klimatem akustycznym. W ostatnich latach nie prowadzono pomiaru hałasu na terenie gminy w ramach monitoringu prowadzonego przez WIOŚ.

Hałas można eliminować poprzez poprawę stanu nawierzchni istniejących dróg, eliminację transportu tranzytowego poza obszary zabudowane. Uciążliwości można natomiast ograniczyć poprzez odpowiednią lokalizację zabudowy mieszkaniowej i zwiększanie terenów zieleni w otoczeniu dróg. Zdecydowanie niewskazana jest budowa ekranów akustycznych.

Pola elektromagnetyczne stanowią uciążliwość dla środowiska. Źródłami lub urządzeniami, które wytwarzają pola elektromagnetyczne, są obiekty takie jak: stacje i linie elektroenergetyczne (stacje transformatorowe i linie wysokiego napięcia), urządzenia radiokomunikacyjne (radiowe i telewizyjne anteny nadawcze, łączność radiowa, CB radio, radiotelefony, anteny stacji bazowych telefonii komórkowej), radionawigacyjne i radiolokacyjne (radary).

Przez obszar gminy przebiega napowietrzna linia elektroenergetyczna najwyższego napięcia 220 kV, która ma być rozbudowana do najwyższego napięcia 400 kV (Kozienice – Siedlce Ujrzanów). Energia rozprowadzona jest siecią niskiego napięcia wraz ze stacjami transformatorowymi, obejmując tereny zainwestowane. Uciążliwość elektromagnetyczna stacji transformatorowych w zasadzie nie przekracza wyznaczonych granic obiektu tego typu.

Zagrożenie powodziowe

Dla Wilgi Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej opracował obszary szczególnego zagrożenia powodzią (1%). Obszar ten wskazany został na rysunkach studium.

Na terenach tych oraz w miejscach stale podmokłych powinien obowiązywać zakaz zabudowy. Należy także zrezygnować z lokalizowania obiektów tymczasowych oraz wprowadzania przegród poprzecznych (nasypów). Obszary położone w sąsiedztwie rzeki, zagrożone okresowymi podtopieniami powinny pełnić rolę naturalnych polderów przeciwpowodziowych np. w postaci łąk zalewowych.

Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych

Na obszarze gminy Miastków Kościelny nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych (czyli nagłe przemieszczenia mas ziemnych), w tym obszary zagrożone osuwiskami w dolinie rzeki, udokumentowane przez Państwowy Instytut Geologiczny.

9. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z POTRZEB I MOŻLIWOŚCI ROZWOJU GMINY

Zaspokojenie podstawowych potrzeb mieszkańców w zakresie zapewnienia dostępu do publicznych usług oświaty i opieki zdrowotnej, a także do ogólnodostępnych terenów zieleni, wypoczynku i sportu jest jednym z podstawowych zadań jednostek samorządu lokalnego, realizowanym między innymi poprzez odpowiednie ustalenia dokumentów planistycznych, strategicznych i finansowych przez nie tworzonych.

Biorąc pod uwagę strukturę ludności i trendy demograficzne zakłada się dalsze zmniejszanie liczby mieszkańców gminy Miastków Kościelny. Najbardziej rozwijać się będą największe miejscowości – Miastków Kościelny, Brzegi, Zwola Poduchowna, Zgórze, Stary Miastków.

Nie ma potrzeby istotnego rozwoju przestrzennego miejscowości położonych na terenie gminy, ważne jest jednak sukcesywne podnoszenie standardów zabudowy mieszkaniowej i gospodarczej. Szansą rozwoju może stać się agroturystyka oraz turystyka kajakowa.

Rozwiązań kierunkowych wymaga układ komunikacyjny, zwłaszcza stan techniczny dróg (szerokość pasów drogowych i stan nawierzchni). Należy ponadto podjąć działania w celu uzupełnienia sieci wodno-kanalizacyjnej.

10. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU PRAWNEGO GRUNTÓW

Stan własności gruntów na obszarze gminy Mistków Kościelny przedstawiono na podstawie informacji Urzędu Gminy. Do nieruchomości pozostających własnością gminy (powierzchnia ok. 110 ha) należy zaliczyć przede wszystkim istniejące drogi i place gminne, a także tereny oświaty, sportu i rekreacji.

Tabela 16. Struktura własności gruntów (źródło: dane Urzędu Gminy w Miastkowie Kościelnym)

własność	powierzchnia	udział
grunty Skarbu Państwa	**638 ha**	**7,48 %**
grunty wchodzące w skład Zasobu Własności Rolnej Skarbu Państwa	17	
grunty w zarządzie Państwowego Gospodarstwa Leśnego Lasy Państwowe	578	
grunty w trwałym zarządzie państwowych jednostek organizacyjnych z wyłączeniem gruntów PGL	4	
pozostałe grunty SP	16	
grunty gmin i związków międzygminnych z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	**110 ha**	**1,29 %**
grunty wchodzące w skład gminnego zasobu nieruchomości z wyłączeniem gruntów przekazanych w trwały zarząd	108	
grunty gmin i związków międzygminnych przekazanych w trwały zarząd gminnym jednostkom organizacyjnym	2	
grunty gmin i związków międzygminnych przekazane w użytkowanie wieczyste	**4**	**0,05 %**
grunty osób fizycznych	**7690 ha**	**90,21 %**
grunty osób fizycznych wchodzące w skład gospodarstw rolnych	7430	
grunty osób fizycznych nie wchodzące w skład gospodarstw rolnych	260	
grunty spółdzielni	**2 ha**	**0,02 %**
grunty kościołów i związków wyznaniowych	**17 ha**	**0,20 %**
grunty wspólnot gruntowych	**9 ha**	**0,11 %**
grunty powiatów z wyłączeniem gruntów przekazanych w użytkowanie	**54 ha**	**0,63 %**
grunty pozostałych właścicieli	**1 ha**	**0,01 %**
RAZEM	**8525 ha**	**100 %**

W strukturze własności gruntów zdecydowanie dominują właściciele prywatni – w ich posiadaniu pozostaje ponad 90% powierzchni gruntów na terenie gminy Miastków Kościelny.

Zdecydowana większość tych nieruchomości stanowi grunty rolne. Część gruntów pod zwartymi kompleksami leśnymi administrowanych jest przez Skarb Państwa – Państwowe Gospodarstwo Leśne Lasy Państwowe.

11. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBIEKTÓW I TERENÓW CHRONIONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH

Na terenie gminy zlokalizowane są trzy cmentarze – w Miastkowie Kościelnym i dwa w Zwoli Poduchownej. W przypadku rozbudowy cmentarza, zgodnie z Rozporządzeniem Ministra Gospodarki Komunalnej z dnia 25 sierpnia 1959 r. w sprawie określenia, jakie tereny pod względem sanitarnym są odpowiednie na cmentarze „odległość cmentarza od zabudowań mieszkalnych, od zakładów produkujących artykuły żywności, zakładów żywienia zbiorowego bądź zakładów przechowujących artykuły żywności, powinna wynosić co najmniej 150 m; odległość ta może być zmniejszona do 50 m pod warunkiem, że teren w granicach od 50 do 150 m odległości od cmentarza posiada sieć wodociągową i wszystkie budynki korzystające z wody są do tej sieci podłączone. Ponadto odległość od granicy cmentarza ujęć wody o charakterze zbiorników wodnych, służących jako źródło zaopatrzenia sieci wodociągowej w wodę do picia i potrzeb gospodarczych, nie może być mniejsza niż 500 m".

Na obszarze gminy Miastków Kościelny znajdują się obiekty wpisane do rejestru zabytków oraz stanowiska archeologiczne, które podlegają ochronie zgodnie z ustawą z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami.

Część powierzchni gminy Miastków Kościelny stanowią grunty leśne oraz grunty orne klas I-III. Każdorazowa zmiana przeznaczenia gruntów leśnych na cele nieleśne i gruntów rolnych objętych ochroną na cele nierolnicze wymaga uzyskania zgody odpowiednio ministra właściwego ds. środowiska, ministra właściwego ds. rolnictwa lub marszałka województwa, zgodnie z dyspozycją Ustawy z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych. Zmiany przeznaczenia dokonać można jedynie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

Ze względu na przebieg przez teren gminy napowietrznej linii elektroenergetycznej najwyższego napięcia 220 kV, planowanej do rozbudowy do parametrów napowietrznej linii elektroenergetycznej 400 kV (Kozienice – Siedlce Ujrzanów), występuje ograniczenie w użytkowaniu terenów znajdujących się w pasie technologicznym od tej linii, o szerokości po 25 m od osi linii w obie

strony dla linii 220 kV oraz o szerokości po 35 m od osi linii w obie strony dla linii 400 kV. Przez teren gminy przebiega ponadto napowietrzna linia elektroenergetyczna wysokiego napięcia 110 kV, dla której występuje ograniczenie w użytkowaniu terenów znajdujących się w pasie technologicznym od tej linii, o szerokości po 9 m od osi linii w obie strony.

12. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA OBSZARÓW NATURALNYCH ZAGROŻEŃ GEOLOGICZNYCH

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie występują obszary zagrożeń geologicznych.

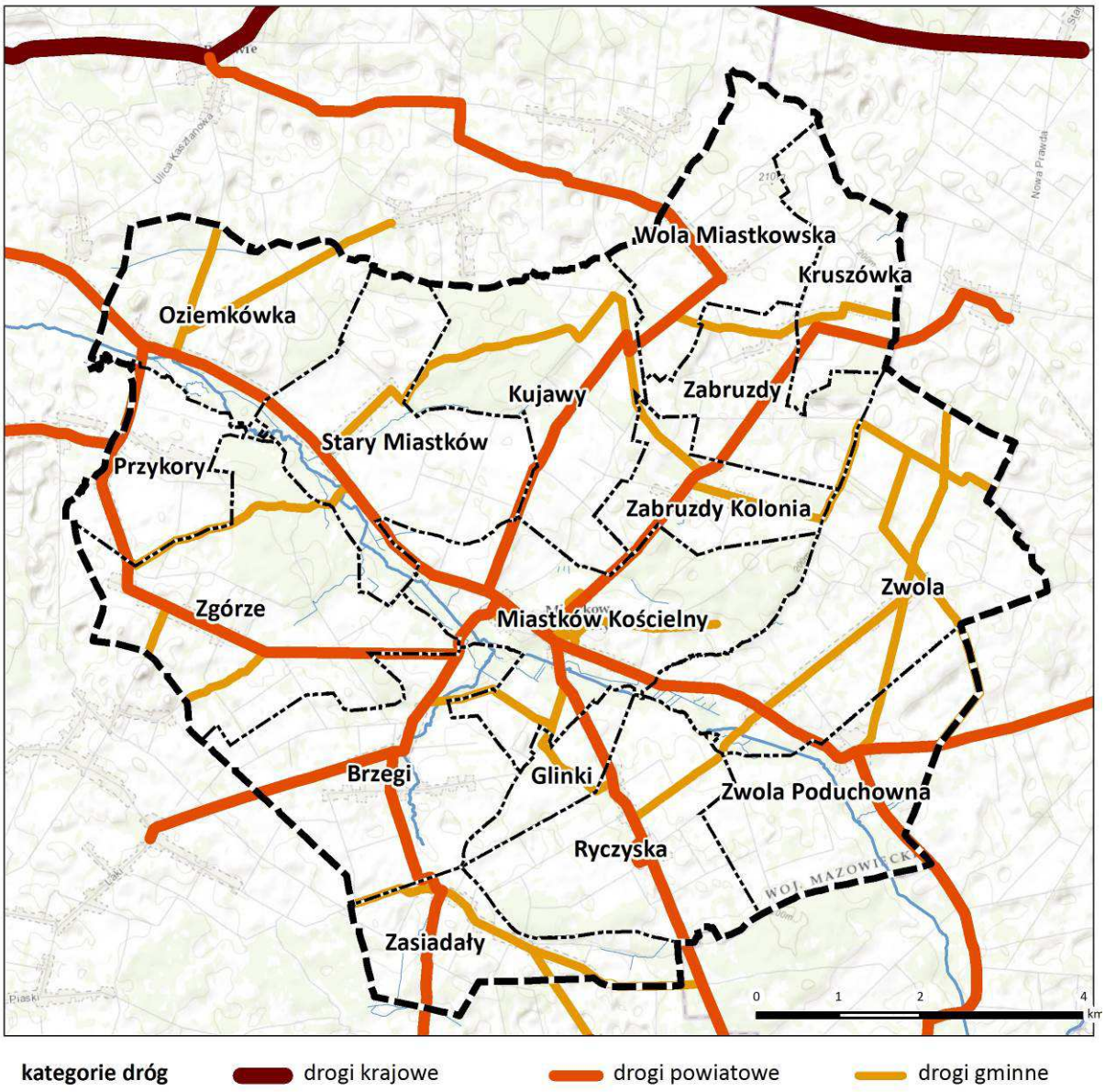
13. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYSTĘPOWANIA UDOKUMENTOWANYCH ZŁÓŻ KOPALIN, WYSTĘPOWANIA TERENÓW GÓRNICZYCH WYZNACZONYCH NA PODSTAWIE PRZEPISÓW ODRĘBNYCH ORAZ ZASOBÓW WÓD PODZIEMNYCH

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie wstępują udokumentowane złoża kopalin, co wiąże się również z faktem, iż nie zostały wyznaczone żadne tereny górnicze. Zasoby wód podziemnych zostały opisane w rozdziale 6. Uwarunkowania wynikające ze stanu środowiska, przyrody i krajobrazu kulturowego.

14. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMU KOMUNIKACJI

Gmina Miastków Kościelny położona jest na skraju województwa mazowieckiego. Peryferyjne położenie jest wynikiem tego, iż przez obszar gminy nie przebiegają istotne w skali kraju czy regionu szlaki komunikacyjne. Układ drogowy gminy Miastków Kościelny tworzy system dróg powiatowych – o łącznej długości 47 km na terenie gminy oraz dróg gminnych o łącznej długości 49 km.

Schemat 12. Układ drogowy gminy Miastków Kościelny w podziale na kategorie dróg

Powiązania zewnętrzne stanowią drogi powiatowe prowadzące do dróg wyższych kategorii, przebiegających przez tereny gmin sąsiednich. Po zachodniej stronie przebiega droga krajowa nr 17 relacji Warszawa – Lublin – Hrebenne, której część na odcinku obwodnicy Garwolina stanowi drogę w klasie ekspresowej. W niedalekiej przyszłości cały odcinek tej trasy pomiędzy Warszawą a Lublinem ma być przebudowany do parametrów drogi ekspresowej, co ułatwi znacząco komunikację gminy Miastków Kościelny ze stolicami obu województw. Na północ od gminy przebiega szlak drogi krajowej nr 76 o charakterze regionalnym relacji Wilga – Garwolin – Wilchta – Stoczek Łukowski – Łuków. Ponadto w niedalekim sąsiedztwie przebiegają drogi wojewódzkie: nr 805 łącząca powiat otwocki z garwolińskim (relacja Dziecinów – Osieck – Wilchta) oraz nr 807 łącząca powiat łukowski z garwolińskim (relacja Łuków – Żelechów – Maciejowice).

Powiązania wewnętrzne stanowią przede wszystkim drogi powiatowe. Uzupełnieniem tego systemu są drogi gminne.

Tabela 17. wykaz dróg powiatowych przebiegających przez obszar gminy Miastków Kościelny

l.p	numer drogi	przebieg	nawierzchnia	powiązanie zewnętrzne
1	1330W	Garwolin - Oziemkówka - Miastków Kościelny - Zwola Poduchowna - Żelechów - Dudki - Trojanów	bitumiczna o szerokości 5,0 – 5,5 m	z Garwolinem i drogą krajową nr 17, z Wilczyskami (gm. Wola Mysłowska), z Żelechowem
2	1332W	Wilchta - Oziemkówka	bitumiczna o szerokości 5,0 m	z Wilchtą (gm. Borowie), z drogą krajową nr 76 i drogą wojewódzką nr 803
3	1333W	Borowie - Wola Miastkowska - Miastków Kościelny	bitumiczna, brukowa, gruntowa ulepszona o szerokości 5,0 m	z Borowiem i z drogą krajową nr 76
4	1334W	Miastków Kościelny - Jagodne - Prawda	bitumiczna o szerokości 5,0 m, odcinkami brukowa	z gminą Stoczek Łukowski
5	1335W	Zwola Poduchowna - Ciechomin	bitumiczna o szerokości 5,0 m, odcinkami gruntowa ulepszona o szer. 5,0 m	z gminą Wola Mysłowska
6	1337W	Miastków Kościelny - Ryczyska - Gózdek	nawierzchnia zróżnicowana (bitumiczna, brukowa, gruntowa) o szer. 4,5 – 5,0 m	z Żelechowem i z drogą wojewódzką nr 807
7	1338W	Brzegi - Kalinów - Goniwilk	bitumiczna o szerokości 4,5 -5,5 m, odcinkami brukowa	z gminą Żelechów
8	1339W	Górzno - Brzegi - Miastków Kościelny	bitumiczna o szerokości 4,0 - 5,5 m	z gminą Górzno, dalej z droga krajową nr 17
9	1340W	Przykory - Miastków Kościelny	bitumiczna o szerokości 4,0 - 5,0 m	powiązanie wewnętrzne

Tabela 18. Wykaz dróg gminnych na obszarze gminy Miastków Kościelny

l.p	numer drogi	przebieg
1	130801W	granica gminy Górzno – Zgórze
2	130802W	granica gminy Górzno – Huta Miastkowska - Rudnik
3	130803W	granica gminy Górzno - Zasiadały
4	130804W	Suchowola – granica gminy Wola Mysłowska
5	130805W	Miastków Stary – Kujawy – droga powiatowa nr 1333W
6	130806W	granica gminy Borowie - Oziemkówka

7	130807W	Miastków Stary – droga powiatowa nr 1340W
8	130808W	granica gminy Borowie - Oziemkówka
9	130809W	ul. Górna
10	130810W	Ryczyska – Glinki droga powiatowa nr 1337W
11	130810W	ul. Piaskowa
12	130811W	Zasiadały (droga powiatowa nr 1338W) – granica gminy Żelechów
13	130812W	Kujawy – droga powiatowa nr 1334W
14	130813W	Wola Miastkowska – Kolonia Zabruzdy - Kruszówka
15	130814W	droga powiatowa nr 1334W – Dąbrowa - Zwola
16	130815W	Ryczyska - Zwola
17	130816W	Zwola – Suchowola – granica gminy Stoczek Łukowski
18	130817W	Zwola Poduchowna - Zwola
19	130818W	droga gminna nr 130811W – granica gminy Żelechów
20	999001W	ul. Parkowa
21	999002W	bez nazwy 1
22	999003W	ul. Juliusza Słowackiego
23	999004W	ul. Henryka Sienkiewicza
24	999005W	ul. Krótka
25	999006W	ul. Adama Mickiewicza
26	999007W	ul. Marii Konopnickiej
27	999008W	ul. Gąsowska
28	999009W	ul. Słoneczna
29	999010W	bez nazwy 2
30	999011W	bez nazwy 3
31	999012W	bez nazwy 4

Drogi powiatowe i gminne, poza funkcją powiązań zewnętrznych i wewnętrznych stanowią również bezpośrednią obsługę przylegających do dróg nieruchomości. Sieć drogowa łączy wszystkie miejscowości gminne i jest wystarczająca. Jednakże stan techniczny dróg nie jest zadowalający. Parametry dróg powiatowych odbiegają od docelowej klasy zbiorczej – szerokości pasów drogowych są zbyt wąskie, drogi nie są wyposażone w pobocza i chodniki, w nawierzchni często występują ubytki.

Obszar gminy obsługiwany jest przez transport zbiorowy w postaci lokalnych połączeń autobusowych, głównie z Garwolinem i Żelechowem.

W zakresie turystyki na obszarze gminy Miastków Kościelny wyznaczony został szlak kajakowy o długości 44 km. Bogactwo przyrodnicze i krajobrazowe doliny oraz dobra dostępność rzeki sprawiają, że szlak jest bardzo atrakcyjny dla spływów kajakowych na odcinku od Starego Miastkowa do ujścia Wisły.

Przez gminę Miastków Kościelny nie przebiega żadna linia kolejowa.

15. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE ZE STANU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

a) Zaopatrzenie w wodę

Źródłem zaopatrzenia w wodę gminy Miastków Kościelny jest ujęcie wód podziemnych zlokalizowane w miejscowości Ryczyska. Wodociąg zaopatruje w wodę mieszkańców miejscowości: Brzegi, Glinki, Kujawy, Kruszówka, Miastków Kościelny, Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy, Zabruzdy Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna. Mieszkańcy, których nie obejmuje zbiorowy system zaopatrzenia w wodę korzystają ze studni głębinowych.

Stacja uzdatniania wody Ryczyska została wybudowana w 1995 roku. W skład ujęcia wchodzą trzy otwory studzienne:

- studnia nr 1 o głębokości 102 m i wydajności eksploatacyjnej 50 m^3/h
- studnia nr 2 o głębokości 116,0 m wydajności eksploatacyjnej 60 m^3/h,
- studnia nr 3 o głębokości 61,5 m i wydajności eksploatacyjnej 25 m^3/h,

zatwierdzone decyzją UW w Siedlcach z dnia 03.03.1994 r. znak: OSG.8530/53/94, o zasobach eksploatacyjnych w kategorii "B" w wysokości 135 m^3/h przy depresji s = 4,8 – 17,5 m.

Zastosowana technologia uzdatniania polega na usuwaniu związków żelaza i manganu w procesie filtracji. Woda pompowana jest w dwustopniowym procesie, pompy zainstalowane w studniach głębinowych tłoczą wodę przez układ uzdatniania do zbiorników wyrównawczych, skąd pompy II° tłoczą wodę do sieci wodociągowej. Wody popłuczne gromadzone są w stawie chłonnym.

Stacja wodociągowa została zaprojektowana na wydajność: $Q_{śrd}$ = 1483,8 m^3/d, Q_{maxd} = 1972,9 m^3/d, Q_{maxh} = 166,81 m^3/h.

Wokół ujęcia wód ustanowiono strefę ochrony bezpośredniej, która mieści się w granicach ogrodzonej nieruchomości SUW Ryczyska. Obszar ochrony bezpośredniej ujęć należy ogrodzić, a na ogrodzeniu umieścić tablice zawierające informacje o ujęciu i zakazie wstępu osób nieupoważnionych. Na terenie ochrony bezpośredniej należy:

- odprowadzać wody opadowe w sposób uniemożliwiający przedostanie się ich do urządzeń służących do poboru wody,
- zagospodarować teren zielenią,
- odprowadzać poza granicę terenu ochrony bezpośredniej ścieki z urządzeń sanitarnych, przeznaczonych do użytku zatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody,
- ograniczyć do niezbędnych potrzeb przebywanie osób niezatrudnionych przy obsłudze urządzeń służących do poboru wody.

Z terenem ujęcia wody graniczą grunty rolne.

Sieć wodociągowa w gminie Miastków Kościelny jest rozwinięta i zaspokaja potrzeby mieszkańców. Według danych uzyskanych z Urzędu Gminy długość rozdzielczej sieci wodociągowej w Miastkowie Kościelnym wynosi 99,8 km. W 2012 roku do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadziło 1 226 przyłączy, a gospodarstwom domowym dostarczono 1160,2 dam^3 wody. Liczba korzystających z sieci wodociągowej to 4 022 osoby, co stanowi 81% ogółu mieszkańców gminy (dane Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2012 r.). Jakość dostarczanej wody jest stale monitorowana przez Państwowy Powiatowy Inspektorat Sanitarny. Należy stwierdzić, że dostarczana woda spełnia wszystkie wymagania jakościowe.

b) Odprowadzanie ścieków i wód opadowych

Gmina Miastków Kościelny posiada biologiczną oczyszczalnię ścieków, która zlokalizowana jest w zachodniej części Miastkowa Kościelnego przy ulicy Leona Wyczółkowskiego (działka ewidencyjna nr 439/1). Oczyszczane są w niej ścieki komunalne. Odbiornikiem ścieków oczyszczonych jest rzeka Wilga. Projektowaną maksymalną przepustowość oczyszczalni określa się na 150 m^3/dobę, średnią zaś na 120 m^3/dobę, równoważna liczba mieszkańców określająca wielkość oczyszczalni w Miastkowie Kościelnym wynosi 1200 RLM. Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w 2012 roku oczyszczeniu zostało poddane 33 240 m^3, średnio 60 m^3/dobę, co oznacza, że oczyszczalnia posiada jeszcze dużą rezerwę i możliwe jest objęcie siecią kanalizacyjną kolejnych obszarów. Ma to bardzo duże znaczenie dla dalszego rozwoju gminy.

Według danych Głównego Urzędu Statystycznego na dzień 31.12.2012 r. długość sieci kanalizacyjnej w gminie Miastków Kościelny wynosiła 19,6 km, do budynków mieszkalnych oraz zbiorowego zamieszkania prowadziło 315 przyłączy. Liczba osób korzystających z sieci kanalizacyjnej

to 1022 osoby, co stanowi 20,5% ogółu mieszkańców gminy. Zbiorowym odprowadzeniem ścieków objęte są miejscowości: Miastków Kościelny oraz Zwola, prowadzone są prace budowlane mające na celu podłączenie do zbiorowego systemu odprowadzania ścieków także miejscowości Oziemkówka oraz Stary Miastków. Na terenie gminy Miastków Kościelny w 2012 roku funkcjonowało 66 przydomowych oczyszczalni ścieków, 395 zbiorników bezodpływowych oraz 1 stacja zlewcza, do której wozami asenizacyjnymi dowożone są ścieki z obszarów nieobjętych systemem kanalizacji zbiorowej. W gminie prowadzone są liczne inwestycje dotyczące budowy przydomowych oczyszczalni ścieków. Ma to szczególne znaczenie ze względu na tereny o rozproszonej zabudowie, gdzie doprowadzenie sieci kanalizacyjnej jest nieracjonalne ze względów ekonomicznych.

c) Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w energię cieplną gminy Miastków Kościelny realizowane jest w oparciu o kotłownie lokalne oraz indywidualne źródła ciepła. Gmina nie jest objęta scentralizowanym systemem ciepłowniczym. Dzięki częściowej gazyfikacji gminy, niektóre gospodarstwa domowe wykorzystują paliwo gazowe do ogrzewania mieszkań. Według Głównego Urzędu Statystycznego w 2012 roku 172 gospodarstwa domowe wykorzystywały gaz do celów grzewczych, na ten cel zużyto 168 100 m^3 gazu (dane na 31.12.2012 r.). Budynki oświaty oraz użyteczności publicznej ogrzewane są przy zastosowaniu kotłowni olejowo - gazowych.

Pozostali mieszkańcy ogrzewają swoje gospodarstwa domowe indywidualnymi źródłami ciepła, opalanymi głównie na drewno lub węgiel.

d) Elektroenergetyka

Zapotrzebowanie na energię elektryczną odbiorców na terenie gminy zapewnione jest przez główny punkt zasilania (GPZ) o napięciu 110/15 kV znajdujący się w Garwolinie, z którego energia elektryczna rozprowadzana jest liniami średniego napięcia 15 kV. Jako awaryjne źródło zasilania traktowana może być stacja w Stoczku Łukowskim.

Przez gminę przebiegają linie wysokiego napięcia, które nie biorą bezpośredniego udziału w zasilaniu gminy w energię elektryczną, są to:

- linia wysokiego napięcia 110 kV relacji: Kozienice – Łuków,
- linia najwyższego napięcia 220 kV relacji: Kozienice – Siedlce, która obecnie pracuje na napięciu 110 kV, ponieważ stacja w Siedlcach nie jest przystosowana do odbioru napięcia o wyższych wartościach.

Od tych linii obowiązują pasy technologiczne o szerokościach:

- po 9 m od osi linii w obie strony dla linii 110 kV Kozienice - Łuków,
- po 25 m od osi linii w obie strony dla linii 220 / 110 kV Kozienice - Siedlce.

e) Gazyfikacja

Gmina Miastków Kościelny posiada dostęp do sieci gazu ziemnego. Głównym źródłem zasilania jest gazociąg wysokiego ciśnienia DN 500 relacji Warszawa - Puławy, od niego zostało odprowadzone odgałęzienie gazociągu wysokiego ciśnienia DN 150 prowadzące do Stoczka Łukowskiego, a od tego odgałęzienia w miejscowości Borowie odprowadzony jest gazociąg DN 100 do Miastkowa Kościelnego.

W miejscowości Miastków Kościelny została wybudowana stacja redukcyjno - pomiarowa I stopnia, która jest źródłem zasilania gminnej gazowej sieci rozdzielczej. Długość czynnej sieci przesyłowej na terenie Miastków Kościelny w 2012 roku wynosiła 8 260 m, zaś sieci rozdzielczej - 32 870 m (dane GUS stan na 31.12.2012 r.). Gaz wykorzystywany jest do celów grzewczych, komunalno-bytowych a także na potrzeby rolnictwa.

Dostęp do sieci gazu ziemnego mają mieszkańcy miejscowości: Miastków Kościelny, Glinki, Przykory, Zgórze, Oziemkówka, Stary Miastków oraz Zwola.

f) Gospodarka odpadami

Miastków Kościelny jest jedną z 92 gmin wchodzących w skład ostrołęcko - siedleckiego regionu gospodarki odpadami. Według założeń Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 w celu utrzymania czystości i porządku na swoim terenie, gminy wchodzące w skład regionu zobowiązane będą realizować szereg zadań nałożonych na nie w tym zakresie. Jednym z nich będzie obowiązek określenia zasad i sposobów selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obejmującego co najmniej frakcje takie jak: papier, szkło, metale, tworzywa sztuczne, opakowania wielomateriałowe oraz odpady komunalne ulegające biodegradacji. W ramach tworzenia systemu selektywnego zbierania odpadów komunalnych, obligatoryjnym zadaniem własnym gmin jest:

- zapewnienie osiągnięcia odpowiednich poziomów recyklingu, przygotowania do ponownego użycia i odzysku innymi metodami oraz ograniczenia masy odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych do składowania;

- tworzenie punktów selektywnego zbierania odpadów komunalnych zapewniających łatwy dostęp dla wszystkich mieszkańców gminy,
- wskazanie miejsca zbiórki zużytego sprzętu elektrycznego i elektronicznego pochodzącego z gospodarstw domowych.

Na terenie gminnej oczyszczalni ścieków w Miastkowie Kościelnym został utworzony Punkt Selektywnej Zbiórki Odpadów Komunalnych, w którym są magazynowane:

- przeterminowane leki i chemikalia,
- zużyte baterie , akumulatory, żarówki, świetlówki,
- zużyte opony,
- odpady zielone,
- odpady budowlane i rozbiórkowe(bez eternitu).

W 2012 roku w gminie Miastków Kościelny zebrano ogółem 75,15 ton zmieszanych odpadów komunalnych, z czego 67,01 ton było wytworzone przez gospodarstwa domowe.

W Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami dla Mazowsza wyznaczono instalacje regionalne do obsługi regionu ostrołęcko – siedleckiego:

- instalacja MBP MPK Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, ul. Kołobrzeska 5 w Ostrołęce składająca się z sortowni odpadów komunalnych selektywnie zebranych o mocy przerobowej 120 000 Mg/rok i kompostowni o mocy przerobowej 20 000 Mg/rok zlokalizowana w m. Ławy, gm. Rzekuń (RIPOK),
- Składowisko odpadów w m. Wola Suchożebrska, gm. Suchożebry – pojemność pozostała do wypełnienia 587 881 m³ (RIPOK).

16. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z ZADAŃ SŁUŻĄCYCH REALIZACJI PONADLOKALNYCH CELÓW PUBLICZNYCH

W dokumentach planistycznych i strategicznych wyższego szczebla:

- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego został przyjęty Uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 roku w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego.,

- Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2020 z 2006 r. oraz projekt aktualizacji strategii do roku 2030 Innowacyjne Mazowsze

wskazano budowę linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV (gminy Kozienice, Maciejowice, Sobolew, Żelechów, Miastków Kościelny, Wodynie, Domanice, Wiśniew, Zbuczyn, Siedlce).

17. UWARUNKOWANIA WYNIKAJĄCE Z WYMAGAŃ DOTYCZĄCYCH OCHRONY PRZECIWPOWODZIOWEJ

Dla Wilgi Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej opracował obszary szczególnego zagrożenia powodzią (1%). Obszar ten wskazany został na rysunkach studium.

Zgodnie z Prawem wodnym (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r., j.t. Dz. U z 2012 r. poz. 145 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe.

18. POLITYKA PRZESTRZENNA JAKO ELEMENT POLITYKI ROZWOJU GMINY MIASTKÓW KOŚCIELNY

a) Polityka przestrzenna gminy Miastków Kościelny

Uznaje się, iż generalnym celem polityki przestrzennej gminy Miastków Kościelny jest cel uniwersalny: ***podnoszenie standardu warunków życia mieszkańców gminy przy zachowaniu zasady zrównoważonego rozwoju oraz zasady ochrony środowiska przyrodniczego***. Cel ten spełniony ma być poprzez realizację polityki przestrzennej w zakresie:

- uzyskiwania coraz to wyższej sprawności funkcjonowania struktur przestrzennych poprzez modernizację układu komunikacyjnego, podnoszenie stopnia wyposażenia w infrastrukturę techniczną terenów i zainwestowania kubaturowego;
- wykorzystania funkcji gminy i położenia w strukturze osadniczej regionu, różnorodnych jej związków zewnętrznych oraz terytorialnych warunków jej rozwoju dla podnoszenia atrakcyjności jako obszaru korzystnego do inwestowania i koncentracji funkcji regionalnych;

- przeciwdziałanie degradacji walorów gminy w zakresie środowiska przyrodniczego i dziedzictwa kulturowego.

Gmina Miastków Kościelny jest gminą rolniczą. W tym kierunku powinien być kontynuowany jej rozwój, ukierunkowany na wytworzenie lokalnego ośrodka o wiodącej funkcji rolniczej, ze specjalistycznymi gospodarstwami rolnym, w tym produkującymi żywność ekologiczną. Z uwagi na uwarunkowania przyrodnicze i krajobrazowe należy dążyć do rozwoju funkcji turystycznej i agroturystycznej.

Studium określa następujące cele strategiczne rozwoju gminy Miastków Kościelny:

1. podniesienie efektywności i specjalizacja produkcji rolnej – rentowne gospodarstwa rolne,
2. rozwój turystyki i agroturystyki w oparciu o walory rekreacyjne doliny Wilgi (szlak kajakowy), zasoby dziedzictwa kulturowego (zespół pałacowo – parkowy w Miastkowie) oraz uwarunkowania krajobrazowe,
3. poprawa warunków życia mieszkańców poprzez zapewnienie optymalnego dostępu do infrastruktury technicznej i społecznej.

Aktywizacja gospodarcza obszaru powinna nastąpić poprzez wielofunkcyjny rozwój, który uwarunkowany będzie przez rozwój instytucji i organizacji rynku rolnego, podniesienie poziomu wykształcenia mieszkańców, rozwój infrastruktury technicznej oraz podniesienie efektywności gospodarstw rolnych. Uzupełniającą funkcję gminy ma stanowić turystyka, której rozwój oparty będzie na walorach przyrodniczo-krajobrazowych oraz dobrych warunkach do rozbudowy bazy agroturystycznej.

Cele pośrednie polityki przestrzennej gminy wyznaczone zostały w oparciu o uwarunkowania zagospodarowania przestrzennego gminy, w tym mocne i słabe strony oraz szanse i zagrożenia rozwoju:

cele przyrodniczo-kulturowe:

- maksymalna ochrona środowiska przyrodniczego, przede wszystkim doliny Wilgi, przy wykorzystaniu jego walorów w celu rozwoju turystyki i agroturystyki,
- eksponowanie dóbr dziedzictwa kulturowego, zwłaszcza zespołu pałacowo – parkowego,

cele społeczne:

- wzrost poziomu wykształcenia społeczności lokalnej,

- ograniczenie bezrobocia,

cele gospodarcze:

- restrukturyzacja i modernizacja gospodarstw rolnych,
- tworzenie pozarolniczych miejsc pracy,
- przygotowanie terenów inwestycyjnych (m.in. dla działalności w zakresie przetwórstwa rolnego),
- wykorzystanie szans dla rozwoju agroturystyki,

cele w zakresie infrastruktury:

- rozwój infrastruktury technicznej jako czynnika powodującego wzrost poziomu życia ludności i rozwoju społeczno-gospodarczego oraz osiągnięcia odpowiedniej jakości środowiska przyrodniczego,
- usprawnienie funkcjonowania układu komunikacyjnego poprzez dostosowanie parametrów technicznych dróg,

cele przestrzenne:

- kształtowanie ładu przestrzennego w gminie, poprzez uzupełnianie istniejących zespołów zabudowy – wsi ulicówek, przeciwdziałanie rozpraszaniu zabudowy,
- kształtowanie i rozwój centrum usługowego w miejscowości gminnej Miastków Kościelny.

b) Kierunki rozwoju przestrzennego gminy Miastków Kościelny

W celu sformułowania kierunków przestrzennego rozwoju gminy w studium przyjęto dwustopniowy układ funkcjonalno-przestrzenny, tj. ustalono dwie warstwy podziałów wewnętrznych gminy, dokonanych według różnorodnych kryteriów.

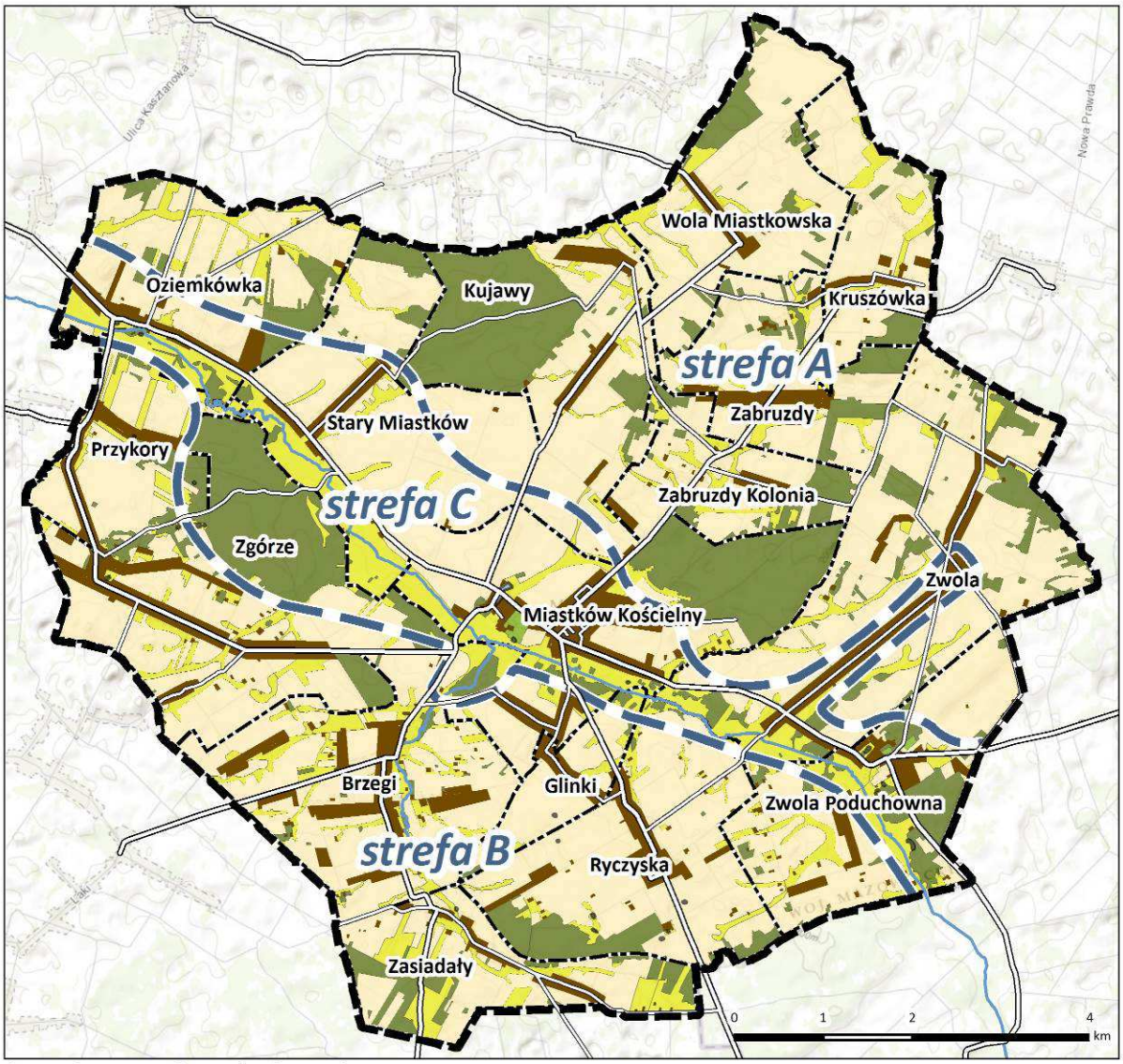
Każda z wyżej wymienionych struktur posiada inny poziom uogólnienia kwalifikacyjnego i różny stopień szczegółowości zasad gospodarowania przestrzennego. Na każdym poziomie podziału wyodrębnionym obszarom przypisano ustalenia, zalecenia i ukierunkowania. Identyfikacja poszczególnych stref i terenów, a następnie zsumowanie ustaleń i zaleceń przyjętych dla danej strefy i wyodrębnionych terenów, daje obraz kierunkowych wytycznych związanych z rozwojem przestrzennym. Dopełnieniem tego obrazu są ustalenia związane z ochroną i kształtowaniem

środowiska przyrodniczego oraz ochroną środowiska kulturowego, a także ustalenia dotyczące kierunków rozwoju komunikacji i systemów infrastruktury technicznej.

Strefy polityki przestrzennej

W celu rozróżnienia odmiennych zasad polityki przestrzennej w poszczególnych rejonach gminy Miastków Kościelny wyszczególniono 3 strefy polityki przestrzennej.

Schemat 13. Kierunkowa struktura funkcjonalno - przestrzenna

Podział na strefy wynika z przebiegu rzeki Wilgi i głównego ciągu komunikacyjnego przebiegającego przez największe miejscowości gminy – Oziemkówka, Stary Miastków, Miastków Kościelny, Zwola i Zwola Poduchowna. Obszar ten stanowi pas terenu o najbardziej zurbanizowanym charakterze w skali gminy i tworzy rejon o największym potencjale rozwoju w zakresie aktywności gospodarczej, mieszkalnictwa i obsługi ludności. Obszary położone po obu stronach strefy centralnej stanowią tereny o dominującej funkcji rolniczej, przy czym różnią się one pod względem warunków rozwoju rolnictwa i charakteru istniejącej zabudowy.

STREFA A

- zlokalizowana w północno – wschodniej części gminy, obejmująca miejscowości Kujawy, Zabruzdy, Zabruzdy Kolonia, Wola Miastkowska, Kruszówka,
- obszar o dużych walorach krajobrazowych i warunkach dla rolnictwa nieco gorszych niż w strefie B, raczej zwartej zabudowy o dominującej funkcji rolniczej,
- z możliwością rozwoju specjalistycznych gospodarstw rolnych produkujących żywność ekologiczną oraz rozwoju agroturystyki i gospodarki leśnej,
- wskazania do rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej ze zwartą zabudową zagrodową, predysponowaną do rozwijania i utrwalania różnorodnych funkcji rolniczych, o racjonalnie intensywnej produkcji rolno-zwierzęcej wraz z elementami usług związanych z rolnictwem,
- wskazania do rozwoju agroturystyki i gospodarki leśnej,
- z uwagi na ochronę kompleksów średnich i wysokich klas gleb należy ograniczyć inwestycje tworzące nowe zagrody bądź inne zabudowania w terenach otwartych, należy przyjąć zasadę koncentracji nowej zabudowy w obrębie wykształconych już struktur wsi, co umożliwia dość luźne zagospodarowanie poszczególnych miejscowości,
- możliwość modernizacji i rozbudowy zagród istniejących oraz ich przekształcania na nowe formy działalności gospodarczej związanej z rolnictwem, przy lokalizacji nowych zagród i zakładów wytwórczo-usługowych zaleca się umiejscawianie ich w obrębie zagród opuszczonych lub pozostających w złym stanie technicznym.

STREFA B

- zlokalizowana w południowo - zachodniej części gminy, obejmująca miejscowości Przykory, Zgórze, Brzegi, Glinki, Ryczyska i Zasiadały,
- obszar o funkcji rolniczej, o bardzo dobrych warunkach dla rolnictwa, z dość rozproszoną zabudową,
- wskazania do rozwoju rolniczej przestrzeni produkcyjnej z luźną zabudową zagrodową, predysponowaną do rozwijania i utrwalania różnorodnych funkcji rolniczych, o racjonalnie intensywnej produkcji rolno-zwierzęcej wraz z elementami usług związanych z rolnictwem,
- z uwagi na ochronę kompleksów średnich i wysokich klas gleb należy ograniczyć inwestycje tworzące nowe zagrody bądź inne zabudowania w terenach otwartych, należy przyjąć zasadę koncentracji nowej zabudowy w obrębie wykształconych już struktur wsi, co umożliwia dość luźne zagospodarowanie poszczególnych miejscowości,
- możliwość modernizacji i rozbudowy zagród istniejących oraz ich przekształcania na nowe formy działalności gospodarczej związanej z rolnictwem, przy lokalizacji nowych zagród i zakładów wytwórczo-usługowych zaleca się umiejscawianie ich w obrębie zagród opuszczonych lub pozostających w złym stanie technicznym.

STREFA C

- zlokalizowana w pasie położonym wzdłuż Wilgi i drogi powiatowej 1330W, w ciągu największych miejscowości w gminie: Oziemkówka, Stary Miastków, Miastków Kościelny, Zwola i Zwola Poduchowna, wraz z doliną Wilgi,
- strefa centralna, rozdzielająca dwie strefy rolnicze, skupiająca mieszkalnictwo, obiekty usługowe oraz aktywność gospodarczą,
- dominującą formę zagospodarowania obszaru stanowić ma kompleksowa urbanizacja, która zakłada realizację różnorodnych funkcji z wyłączeniem działalności uciążliwych i szkodliwych dla środowiska, funkcję podstawową pełnić ma nadal mieszkalnictwo oraz działalność gospodarcza związana z obsługą mieszkańców,
- zasadą zagospodarowania powinna być kontynuacja zabudowy funkcją istniejącą i o istniejącym charakterze zabudowy,

- wysokie walory przyrodnicze doliny Wilgi wskazane są do ochrony i ograniczonej urbanizacji, podporządkowanej kryteriom przyrodniczymi i uwarunkowaniom ekologicznym, wykorzystywanej w celach rekreacyjnych (szlak kajakowy).

Tereny o odmiennym przeznaczeniu

M – tereny zabudowy mieszkaniowej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa zagrodowa,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi nieuciążliwe, jako towarzyszące zabudowie mieszkaniowej,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- rzemiosło,
- agroturystyka,
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dostosowanie formy nowych budowanych bądź przebudowywanych budynków do charakteru zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, z wyłączeniem obiektów dysharmonizujących z otoczeniem i zdegradowanych,
- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy do 12 m, nie dotyczy wysokości obiektów inwentarskich i gospodarczych związanych z działalnością rolniczą,
- dachy płaskie i wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie,
- postulowana minimalna powierzchnia nowowydzielonej działki budowlanej 1000 m², dopuszcza się wydzielenie mniejszych działek w uzasadnionych przypadkach,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% działki budowlanej,

- ograniczenie lokalizacji budynków w zasięgu obszarów dolinnych z płytko położnym zwierciadłem wód gruntowych, wskazanych na rysunku kierunków studium,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć, dla których ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko lub dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

MN – tereny zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna w formie wolnostojącej,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi nieuciążliwe, jako towarzyszące zabudowie mieszkaniowej,
- agroturystyka,
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dostosowanie formy nowych budowanych bądź przebudowywanych budynków do charakteru zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, z wyłączeniem obiektów dysharmonizujących z otoczeniem i zdegradowanych,
- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy do 12 m,
- dachy płaskie i wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie,
- postulowana minimalna powierzchnia nowowydzielonej działki budowlanej 1000 m², dopuszcza się wydzielenie mniejszych działek w uzasadnionych przypadkach,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 40% działki budowlanej,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć, dla których ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak

negatywnego wpływu na środowisko lub dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

U – tereny zabudowy usługowej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- usługi nieuciążliwe,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zabudowa mieszkaniowa jednorodzinna,
- zabudowa zagrodowa,
- zabudowa mieszkaniowa wielorodzinna,
- rzemiosło,
- agroturystyka,
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dostosowanie formy nowych budowanych bądź przebudowywanych budynków do charakteru zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, z wyłączeniem obiektów dysharmonizujących z otoczeniem i zdegradowanych,
- tereny zaplecza technicznego obiektów handlowych należy odizolować wizualnie od terenów przestrzeni publicznej oraz od zabudowy mieszkaniowej,
- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy do 12 m, nie dotyczy wysokości obiektów inwentarskich i gospodarczych związanych z działalnością rolniczą,
- dachy płaskie i wielospadowe o kącie nachylenia połaci dachowych do 45° w nawiązaniu odpowiednio do gabarytów dachów zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 30% działki budowlanej,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć, dla których ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak

negatywnego wpływu na środowisko lub dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

US – tereny usług sportu i rekreacji

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- budowle i urządzenia sportowo-rekreacyjne (boiska do sportowych gier zespołowych, korty tenisowe, bieżnie, skocznie, strzelnice sportowe, skałki i ścianki wspinaczkowe, itp.)
- budynki i obiekty do uprawiania sportu i rekreacji oraz poprawy kondycji fizycznej (odkryte, przekryte w całości lub w części).

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zabudowa usługowa jako towarzysząca usługom sportu i rekreacji, w tym m.in. handel detaliczny, gastronomia, usługi kultury,
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dostosowanie formy nowych budowanych bądź przebudowywanych budynków do charakteru zabudowy zlokalizowanej w najbliższym sąsiedztwie, z wyłączeniem obiektów dysharmonizujących z otoczeniem i zdegradowanych,
- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy do 10 m,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 60% działki budowlanej,
- zakaz realizacji przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko, z wyjątkiem: urządzeń i obiektów infrastruktury technicznej i komunikacyjnej oraz przedsięwzięć, dla których ocena oddziaływania na środowisko wykazała brak negatywnego wpływu na środowisko lub dla których nie stwierdzono konieczności przeprowadzenia oceny oddziaływania przedsięwzięcia na środowisko.

PU – tereny zabudowy produkcyjnej i usługowej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty produkcyjne, składy, magazyny wraz z zapleczem administracyjnym i socjalnym,
- zabudowa usługowa,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy z możliwością rozbudowy, nadbudowy, odbudowy i przebudowy,
- maksymalna wysokość zabudowy do 16 m, za wyjątkiem obiektów i urządzeń, których wysokość wynika z wymogów technicznych i konstrukcyjnych,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 10% działki budowlanej,
- przy granicy z terenami zabudowy mieszkaniowej należy wyznaczyć strefy zieleni zabezpieczającej zabudowę mieszkaniową przed potencjalnymi uciążliwościami zagospodarowania w obszarach PU.

IT - tereny infrastruktury technicznej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej związane z wodociągami i kanalizacją,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- obiekty administracyjne związane z przeznaczeniem podstawowym,
- zieleń urządzona i izolacyjna,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- możliwość rozbudowy obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
- maksymalna wysokość zabudowy – nie ustala się,

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – nie ustala się.

R – tereny rolnicze

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- użytki rolne, w tym grunty orne, łąki, pastwiska, sady, zadrzewienia,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- budynki mieszkalne oraz inne budynki i urządzenia wchodzące w skład gospodarstw rolnych i służące wyłącznie produkcji rolniczej,
- zieleń urządzona,
- zalesienia,
- drogi dojazdowe do gruntów rolnych i leśnych,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie istniejącej zabudowy zagrodowej i związanej z obsługą rolnictwa, z możliwością rozbudowy, nadbudowy, przebudowy,
- lokalizacja nowej zabudowy zagrodowej zgodnie z przepisami odrębnymi,
- maksymalna wysokość zabudowy do 12 m, nie dotyczy wysokości obiektów inwentarskich i gospodarczych związanych z działalnością rolniczą,
- regulacja granicy polno-leśnej poprzez zalesianie gruntów rolnych nieprzydatnych i mało przydatnych do produkcji rolniczej,
- wzbogacanie krajobrazu obszarów przestrzeni rolniczej poprzez wprowadzanie zadrzewień i zakrzewień śródpolnych z uwzględnianiem gatunków rodzimych, utrzymanie istniejących zadrzewień śródpolnych, przydrożnych i nadwodnych,
- poprawa wartości użytkowej gruntów m.in. poprzez zwiększanie retencji, działania melioracyjne, właściwe zabiegi agrotechniczne (dostosowanie roślin do możliwości kompleksów glebowo-rolniczych, wapnowanie, nawożenie, itp.),
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń reklamowych.

ZC – tereny cmentarzy

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- cmentarz wraz z usługami kultu religijnego,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- usługi związane z przeznaczeniem podstawowym – zakłady kamieniarskie, pogrzebowe, drobny handel (kwiaty, znicze),
- zieleń urządzona,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi.

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- dla obszarów i obiektów objętych ochroną prawną ograniczenia wynikające z przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami,
- maksymalna wysokość zabudowy – nie ustala się,
- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 15% działki budowlanej,
- odległość pól grzebalnych cmentarza od istniejącej zabudowy zgodnie z przepisami odrębnymi.

ZP – tereny zieleni parkowej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- zieleń parkowa w zabytkowym zespole pałacowo – parkowym w Miastkowie Kościelnym,
- wody płynące i zbiorniki wodne,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- urządzenia sportowo-rekreacyjne, place zabaw itp.,
- drogi, place, ciągi pieszo-jezdne, ciągi piesze, ciągi rowerowe,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej, parkingi,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- minimalna powierzchnia biologicznie czynna – 80% działki budowlanej,
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń reklamowych.

ZL – tereny lasów i zadrzewień

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- lasy,
- zadrzewienia, zalesienia,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- zieleń nieurządzona i urządzona,
- dopuszcza się prowadzenie gospodarki rolnej w pasie technologicznym od linii elektroenergetycznych, oraz w lokalizacji innych obiektów i urządzeń infrastruktury technicznej,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,
- urządzenia turystyczne – miejsca wypoczynkowe, polany, zadaszenia,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- zachowanie przyrodniczych, krajobrazowych i kulturowych walorów terenów leśnych, stanowiących element systemu przyrodniczego gminy oraz istotny walor dla rozwoju rekreacji;
- gospodarkę leśną należy prowadzić w oparciu o specjalistyczne operaty urządzeniowo – leśne sporządzane przez właściwe służby,
- dopuszcza się lokalizację obiektów i urządzeń związanych z prowadzeniem gospodarki leśnej, obiektów małej architektury i urządzeń turystycznych w rozumieniu przepisów odrębnych, infrastruktury technicznej oraz ciągów pieszych i rowerowych wiążących tereny leśne z zespołami zabudowy mieszkaniowej,
- zakaz lokalizacji nowej zabudowy,
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń reklamowych.

Zn – tereny użytków zielonych i zieleni naturalnej

podstawowe kierunki przeznaczenia:

- użytki zielone, zieleń naturalna,
- zieleń łęgowa, przywodna, łąki, zadrzewienia,
- wody powierzchniowe,

dopuszczalne kierunki przeznaczenia:

- tereny rolnicze,
- zalesienia,
- ciągi piesze, ciągi rowerowe,
- obiekty i urządzenia infrastruktury technicznej i komunikacyjnej,

standardy kształtowania zabudowy i zasad zagospodarowania terenu:

- utrzymanie dominacji terenów otwartych z ochroną ciągłości ekosystemów w skali lokalnej i ponadlokalnej,
- ochrona gleb, wód powierzchniowych i podziemnych przed zanieczyszczeniem,
- utrzymanie naturalnej otuliny rzek i cieków wodnych, z zachowaniem zasad ochrony przeciwpowodziowej,
- utrzymanie terenów rolniczych,
- zakaz lokalizacji nowej zabudowy,
- zakaz lokalizacji obiektów i urządzeń reklamowych.

19. TERENY WYŁĄCZONE SPOD ZABUDOWY

Na obszarze gminy Miastków Kościelny określa się następujące tereny wyłączone spod zabudowy:

- tereny zieleni urządzonej ZP,
- tereny lasów i zadrzewień ZL,
- tereny zieleni użytków zielonych i zieleni naturalnej Zn,
- tereny rolnicze R, na zasadach określonych w studium,
- obszary szczególnego zagrożenia powodzią,
- pas technologiczny napowietrznych linii elektroenergetycznych wysokiego napięcia 110 kV i najwyższego napięcia 400 kV.

20. KIERUNKI OCHRONY I KSZTAŁTOWANIA ŚRODOWISKA PRZYRODNICZEGO

Polityka ochrony przyrody i krajobrazu

Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym uznaje za naczelną zasadę, iż podstawą działań w zakresie przeznaczenia terenów na określone cele i ustalenia zasad ich zagospodarowania jest ład przestrzenny oraz zrównoważony rozwój, czyli projektowanie przestrzenne w harmonii ze środowiskiem przyrodniczym, tj. z zachowaniem zasad i wymogów ochrony środowiska przyrodniczego. Czyste i zasobne środowisko przyrodnicze to podstawa komfortu życia ludności oraz jedna z zachęt dla inwestorów napływających do gminy, a co za tym idzie wzrost rozwoju gospodarczego regionu.

Aby osiągnąć postawiony nadrzędny cel należy dążyć do poprawy, jakości środowiska przyrodniczego na terenach gdzie zaznacza się duża presja urbanizacyjna. Natomiast w terenach, które odznaczają się dużymi walorami środowiska należy maksymalnie ograniczyć wszelkie zagrożenia oraz zapewnić ochronę cennych struktur i obiektów przyrodniczych oraz terenów wrażliwych na antropopresję.

Główne kierunki ochrony środowiska przyrodniczego gminy powinny opierać się na następujących działaniach:

- ochronie przed zabudowa i nadmierną antropopresją systemu przyrodniczego gminy, którą stanowią: dolina Wilgi, ze zbiorowiskami roślin wodnych i przywodnych, tereny otwarte takie jak łąki użytkowane ekstensywnie oraz zadrzewienia śródpolne, biocenozy o dużym stopniu naturalności pełnia funkcje korytarzy ekologicznych oraz węzłów ekologicznych;
- utrzymaniu bądź zwiększaniu różnorodności biologicznej poprzez ograniczenie nasadzeń roślin obcego pochodzenia, ochronę korytarzy ekologicznych, zadrzewień oraz poprawę jakości środowiska przyrodniczego;
- ochronie doliny Wilgi, będącej głównym systemem powiązań przyrodniczych pomiędzy terenami pełniącymi ważne funkcje przyrodnicze, zapewniającymi połączenia pomiędzy biocenozami o znacznej bioróżnorodności, rzeka tylko na odcinku ujściowym płynie przez tereny objęte ochroną prawną, jednakże przepływa przez tereny o dużym stopniu naturalności, zmieniając swój charakter, z rzeki swobodnie meandrującej na rzekę o charakterze górskiego potoku, stanowi tym samym różnorodne siedliska życia roślin

i zwierząt, posiada również połączenie z Nadwiślańskim Obszarem Chronionego Krajobrazu oraz Obszarem Natura 2000 Dolina Środkowej Wisły;

- ochronie lasów i zadrzewień, jako istotnego elementu kształtującego powiązania ekologiczne oraz wpływającego na zmniejszenie zanieczyszczenia powietrza i gleby oraz warunkującego napowietrzanie terenów przyległych;
- ochronie powietrza, gleb, wód powierzchniowych oraz podziemnych oraz ich jakości;
- kształtowanie przyrodniczej struktury rolniczej, umożliwiającej zachowanie istniejących biocenoz oraz wykształcenie się nowych;
- ochrona zabytkowych parków poprzez zakaz dokonywania zmian naruszających układ przestrzenny parku, zakaz wykonywania robót szkodliwych dla parku, realizację niezbędnej pielęgnacji roślinności i urządzeń parkowych;
- zmniejszenie antropopresji poprzez sukcesywną rozbudowę systemu odprowadzania i oczyszczania ścieków, zapewnienie dostępu do paliw niskoemisyjnych, modernizację dróg, ograniczenie wodochłonności, energochłonności, materiałochłonności gospodarki oraz sektora komunalnego;
- dążenie do racjonalnego wykorzystywania zasobów naturalnych.

Krajobraz przyrodniczy i przyrodniczo – kulturowy podlega ochronie na podstawie przepisów odrębnych w zakresie ochrony przyrody. Na terenie gminy Miastków Kościelny nie znajdują się obszarowe formy ochrony przyrody, zlokalizowane są tu jedynie pomniki przyrody. Na uwagę zasługują dwa projektowane rezerwaty przyrody: Dąbrowa i Gąsowski Strumyk. Ochrona rezerwatowa posiada niezwykle restrykcyjne zasady dotyczące funkcjonowania obszaru objętego ochroną. Natomiast w stosunku do istniejących pomników przyrody obowiązują zakazy zgodnie z art. 45 ustawy z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody.

Polityka eksploatacji surowców i rekultywacji

Zgodnie z bazą danych geologicznych Midas na terenie gminy Miastków Kościelny nie znajduje się żadne złoże surowców mineralnych. Nie wyznacza się terenów przeznaczonych pod eksploatację kopalin.

Polityka ochrony gleb

Ochronie podlegają grunty rolne, klas I – III, grunty leśne oraz oczka wodne, stale lub okresowo podmokłe. Jakość gleb jest wiodącym elementem w analizie warunków przyrodniczych rolniczej przestrzeni produkcyjnej danego obszaru. Tereny użytków rolnych stanowią ok. 80%

powierzchni gminy Miastków Kościelny, z czego większość stanowią grunty orne. W gminie gleby położone na wysoczyźnie morenowej utworzone są z piasków luźnych i słabogliniastych, natomiast w obniżeniach terenu występują osady deluwialne i organiczne (te ostatnie w dolinach rzek i zagłębieniach terenu jako torfy, mady i namuły). Nieliczne są osady eoliczne. Gleby w gminie charakteryzują się wysokimi klasami bonitacyjnymi, w większości należą do klasy III oraz IV. Na terenach przyległych do rzeki znajdują się duże płaty gleb organicznych. Produkcja rolnicza na omawianym terenie stanowi istotny element rozwoju gospodarczego gminy z uwagi na dobrą jakość i przydatność rolniczą gleb oraz sąsiedztwo Garwolina, który stanowi rynek zbytu dla produktów rolniczych.

Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony gruntów ornych:

- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów rolnych oraz szkodom w produkcji rolniczej, powstającym w skutek działalności nierolniczej;
- rekultywacja gleb i przeznaczanie ich na cele rolnicze;
- ograniczenie zmian naturalnego ukształtowania terenu,
- umożliwienie rozwoju rolnictwa ekologicznego w gminie – dobry stan środowiska przyrodniczego, zachowana tradycyjna kultura rolna, polegająca na unikaniu stosowania środków chemicznych w hodowli i uprawie, co daje możliwości produkcji ekologicznej żywności i rozwoju agroturystyki.

Czynniki obniżające wartość uprawową gleb można podzielić na antropogeniczne i naturalne. Do czynników naturalnych należy głównie erozja wodna i wietrzna powierzchni ziemi i gleb. Erozja zaznacza się głównie w strefach zboczowych wysoczyzn bądź w dolinach rzek. Na terenie gminy nie ma wyraźnych stref, które mogłyby być narażone na erozje wietrzną czy wodną, nachylenie terenu nie jest duże i uniemożliwia silne działanie czynników naturalnych. W przypadku gminy Miastków Kościelny można mówić o przemywaniu gleb, bądź spływaniu gruntu. Powierzchnia gleby nie jest przekształcona w znacznym stopniu w wyniku działalności człowieka. Antropogeniczne przekształcenie rzeźby terenu to: nasypy drogowe, rowy melioracyjne, wyrobiska po eksploatacji surowców itp. Czynniki antropogeniczne, które powodują pogorszenie, jakości gleby to również niewłaściwe nawożenie pól ornych (przenawożenie bądź wyjałowienie gleby), chemizacja rolnictwa, zmiana struktury gleby.

Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony powierzchni ziemi oraz gleb:

- zalesienie obszarów zagrożonych erozją wodną oraz gruntów marginalnych dla rolnictwa;
- zakładanie pasów zadrzewień, w tym zadrzewień śródpolnych, na liniach spływu wód;
- projektowanie ewentualnych scaleń z uwzględnieniem zjawisk erozyjnych oraz potrzeb ochrony przyrody;
- przeznaczanie pod zabudowę nieużytków i gruntów najniższych klas bonitacyjnych;
- likwidacja „dzikich" składowisk odpadów;
- rekultywacja nieużytków;
- renaturyzacja gleb poprzez nawożenie, ograniczenie stosowania środków ochrony roślin i odpowiednie procesy agrotechniczne;
- propagowanie rolnictwa ekologicznego;
- ochrona gleb o najwyższej przydatności dla rolnictwa (klasa bonitacyjna III), ograniczenie ich wykorzystywania na cele nierolnicze.

Polityka ochrony wód powierzchniowych i podziemnych

Obszar gminy Mistków Kościelny charakteryzuje się słabą gęstością sieci rzecznej. Główną oś hydrologiczną stanowi Wilga oraz jej dopływy. W celu ograniczenia zagrożeń dla wód powierzchniowych i podziemnych, wiążącej się z brakami w infrastrukturze technicznej, przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony wód powierzchniowych i podziemnych:

- zwiększenie retencji powierzchniowej i podziemnej oraz zwiększenie lesistości. Zwiększenie zasobów wód powierzchniowych zmniejsza ryzyko wystąpienia suszy na terenie gminy, która powoduje ograniczenie plonów rolnych. Natomiast rośliny o dużej sile wzrostu, drzewa, krzewy stanowią bufor dla zanieczyszczeń spływających z terenów użytkowanych rolniczo;
- racjonalizacja zużycia wody, poprzez zmniejszenie wodochłonności sektora komunalnego;
- likwidacja strat na sieciach wodociągowych;
- rozbudowa systemu zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków, obejmującego wszystkie zespoły zabudowy wyposażone w wodociągi;
- ograniczenie stosowania chemicznych środków ochrony roślin, zarówno w rolnictwie oraz nawozów sztucznych na rzecz stosowania środków biologicznych i mechanicznych;
- zakaz składowania kiszonek, nawozów (w tym nawozów naturalnych) i środków chemicznych bezpośrednio na powierzchni ziemi;

- zaleca się kontrolowanie spływów powierzchniowych z terenów upraw rolnych poprzez zachowanie otuliny biologicznej zbiorników i cieków, racjonalną gospodarkę nawozami i środkami ochrony roślin;
- zwiększenie zdolności samooczyszczania się wód powierzchniowych w dolinach rzek poprzez odpowiednie kształtowanie stosunków wodnych i biocenotycznych.

Obszar gminy Miastków Kościelny w całości znajduje się w zasięgu Głównego Zbiornika Wód Podziemnych nr 215 Subniecka Warszawska, poza obszarami objętymi strefami ochrony: ONO (obszar najwyższej ochrony) i OWO (obszar wysokiej ochrony). Ze względu na ochronę wód podziemnych na terenie gminy zakazuje się:

- lokalizacji obiektów potencjalnie uciążliwych dla wód podziemnych;
- rolniczego wykorzystywania ścieków;
- rolniczego wykorzystania osadów ściekowych bez przeprowadzonych wcześniej badań jakości osadu, obejmujących m.in. zawartość metali ciężkich i WWA;
- nielegalnego składowania odpadów i wylewania ścieków komunalnych i przemysłowych w miejscach do tego nie przeznaczonych;
- lokalizowania mogilników środków ochrony roślin i mogilników zwierząt;
- składowania substancji chemicznych;
- wprowadzania wód spływających z terenów o nieprzepuszczalnym podłożu (z terenów zabudowanych) bez wcześniejszego podczyszczenia.

Polityka ochrony powietrza atmosferycznego i ochrony przed hałasem

Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony powietrza atmosferycznego:

- ograniczenie emisji ze spalania węgla w piecach domowych – zmiana sytemu ogrzewania z użyciem tradycyjnego paliwa na ekologiczne np. biomasę, wycofanie z użytkowania kotłów i pieców węglowych o złym stanie technicznym i niskiej sprawności cieplnej;
- modernizacja systemu grzewczego, termomodernizacja budynków i tym samym ograniczenie strat ciepła i zmniejszenie zapotrzebowania na energię;
- popularyzacja energii z odnawialnych źródeł energii, przede wszystkim przy wykorzystaniu instalacji kolektorów słonecznych i ogniw fotowoltaicznych;
- zapewnienie powszechnego dostępu do gazu ziemnego, celem wykorzystania surowca do ogrzewania budynków;

- zmniejszenie energochłonności sektora komunalnego, rolniczego i przemysłowo – rolniczego;
- stosowanie najlepszych dostępnych technologii (BAT) zapobiegających i ograniczających emisję pyłów;
- utrzymanie luk w zabudowie umożliwiających przemieszczenie się mas powietrza i przewietrzanie terenu;
- poprawa struktury biocenotycznej obszaru i zdolności pochłaniania dwutlenku węgla przez zbiorowiska roślinne, szczególnie leśne, zwiększenie udziału terenów biologicznie aktywnych;
- tworzenie pasów zieleni izolacyjnej, w szczególności w sąsiedztwie głównych szlaków komunikacyjnych oraz terenów usługowych i przemysłowych.

Hałas jest czynnikiem w znacznym stopniu wpływającym na jakość warunków zamieszkania i wypoczynku człowieka. Ochrona przed hałasem polega na utrzymaniu poziomu hałasu poniżej poziomu dopuszczalnego, a co najwyżej na poziomie tego hałasu oraz zmniejszenie hałasu, co najmniej do poziomu dopuszczalnego, gdy został on przekroczony. Działania te mają na celu zapewnienie jak najlepszego stanu akustycznego środowiska.

Do terenów chronionych przed nadmiernym hałasem należą tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową, szpitale i domy opieki społecznej, budynki związane ze stałym lub czasowym pobytem dzieci i młodzieży, na cele uzdrowiskowe, cele rekreacyjno – wypoczynkowe, cele mieszkaniowo – usługowe. Zasięg i rodzaj terenów chronionych przed hałasem określa się w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego.

Głównym źródłem hałasu na terenie gminy są linie drogowe. Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony przed hałasem, mające na celu ograniczenie zagrożeń związanych z emisją hałasu:

- modernizacja dróg publicznych, poprawa stanu nawierzchni;
- ustalenie w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego standardów akustycznych terenu oraz minimalnych linii zabudowy dla poszczególnych kategorii dróg oddzielnie dla obiektów przeznaczonych na stały pobyt ludzi (mieszkalne, użyteczności publicznej), jednokondygnacyjnych, wielokondygnacyjnych, wymagających specjalnej ochrony oraz pozostałych obiektów budowlanych;
- utrzymanie lub odtworzenie zadrzewień przydrożnych jako naturalnych ekranów ograniczających rozprzestrzenianie się hałasu, zakładanie zieleni wysokiej ochronnej przy zakładach przemysłowych i usługowych.

Polityka ochrony terenów leśnych

Ochrona lasów polega na trwałym ich utrzymywaniu i zapewnieniu ciągłości ich użytkowania. Na obszarze gminy Miastków Kościelny udział terenów leśnych wynosi 18,3%, można wyróżnić 4 zwarte kompleksy leśne. Znajdują się one w północno – zachodniej, środkowej oraz południowo – wschodniej części gminy. Zasady gospodarki leśnej, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie lasów, określa plan urządzenia lasów państwowych oraz uproszczone plany urządzania lasów prywatnych. Przyjmuje się następujące zasady polityki przestrzennej w zakresie ochrony gruntów leśnych:

- ograniczanie przeznaczania na cele nieleśne;
- zapobieganie procesom degradacji i dewastacji gruntów leśnych oraz szkodom w drzewostanach i produkcji leśnej, powstającym wskutek działalności nieleśnej,
- tereny przeznaczone pod zabudowę mieszkaniową lub drogi nie powinny powodować dalszej fragmentacji i rozdrobnienia kompleksów leśnych,
- zapewnienie możliwości powiększenia powierzchni kompleksów leśnych poprzez przeznaczanie pod zalesienie terenów rolnych o niskiej bonitacji gleb (klasa V i VI),
- wyznaczenie granicy polno-leśnej wokół istniejących kompleksów leśnych, w celu ochrony strefy ekotonowej,
- lasy oraz inne zadrzewienia, w tym otuliny biologiczne cieków, zadrzewienia śródpolne, położone w granicach obszarów wchodzących w krajową sieć ekologiczną o funkcjach korytarzowych, powinny podlegać ochronie przed zmianą sposobu użytkowania.

Polityka w zakresie bezpieczeństwa zdrowia i życia ludzi

Studium wyklucza lokalizację na terenie gminy Miastków Kościelny zakładów o zwiększonym lub dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.

21. KIERUNKI I ZASADY OCHRONY DZIEDZICTWA KULTUROWEGO

Celem prowadzonej w studium polityki przestrzennej jest zachowanie wartości dziedzictwa kulturowego, jego walorów historycznych, architektonicznych i ekspozycyjnych. Dobra kultury powinny być wykorzystywane i użytkowane z zapewnieniem opieki konserwatorskiej, rewaloryzacji oraz nadania im odpowiednich funkcji użytkowych. Zgodnie z przepisami odrębnymi

w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami działania prowadzone w sferze ochrony krajobrazu kulturowego powinny zmierzać do:

- zachowania istniejącej zabudowy o wartościach zabytkowych i kompozycyjnych,
- konserwacji, rewaloryzacji i porządkowania zabytkowych parków, cmentarzy oraz innych terenów publicznych,
- zachowania i ochrony stanowisk archeologicznych,
- zachowania i konserwacji historycznych układów przestrzennych, rekonstrukcji obiektów zniszczonych,
- dostosowania nowej zabudowy do historycznej kompozycji przestrzennej,
- usunięcia lub przebudowy obiektów dysharmonijnych,
- dostosowania współczesnej funkcji do wartości obiektów zabytkowych.

Zabytki nieruchome

Przedmiotem ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego są zachowane elementy zabytkowe zlokalizowane na terenie gminy Miastków Kościelny, obejmujące układy ruralistyczne, zespół pałacowo – parkowy, obiekty sakralne, nekropolie, budynki mieszkalne i gospodarcze, także grodzisko oraz świadectwa ciągłości historycznej osadnictwa na terenach gminy, w postaci stanowisk archeologicznych.

Studium ustala następujące ogólne zasady ochrony zasobów dziedzictwa i krajobrazu kulturowego w gminie Miastków Kościelny:

- ochrona z mocy przepisów odrębnych w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami – w odniesieniu do zespołów i obiektów wpisanych do rejestru zabytków,
- zasada maksymalnej ochrony zachowanych obiektów o wartości historyczno – kulturowej,
- rewaloryzacja historycznych elementów zabytkowych – ruralistycznych układów przestrzennych, zabytkowej zabudowy oraz sposobu zagospodarowania terenu,
- zwiększenie atrakcyjności zabytków dla potrzeb społecznych, turystycznych i edukacyjnych,
- wyeksponowanie zabytków oraz walorów krajobrazu kulturowego,
- zachowanie i ochrona istniejących punktów i ciągów widokowych zapewniających wgląd w krajobraz doliny Wilgi,
- zasada harmonijnego wkomponowania nowej zabudowy i nowego zagospodarowania terenu w istniejący krajobraz wiejski,

- realizacja nowoprojektowanych obiektów o formach architektonicznych nawiązujących do lokalnych tradycji kształtowania i sytuowania zabudowy,
- wykluczenie lokalizowania obiektów dysharmonizujących z zabytkowym sąsiedztwem,
- zintegrowanie ochrony dziedzictwa kulturowego, przyrodniczego i krajobrazu.

W zakresie zachowania wartości kulturowych na obszarze gminy Miastków Kościelny wskazuje się do ochrony **układy ruralistyczne** miejscowości Miastków Kościelny wraz z ochroną ekspozycji od strony wschodniej, Oziemkówka, Zwola, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zwola Poduchowna, dla których studium wskazuje następujące zasady:

- zachowanie i rewaloryzacja elementów zabytkowego układu przestrzennego, w tym zachowanie parametrów zabudowy, rozplanowania ulic i placów w historycznych liniach rozgraniczających, linii zabudowy, podziałów własnościowych, charakteru wnętrz urbanistycznych, powiązań widokowych,
- zachowanie historycznej zabudowy, w szczególności obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków oraz obiektów zabudowy tradycyjnej, w tym przede wszystkim obiektów sakralnych, rezydencjonalnych i mieszkaniowych,
- zachowanie i rewaloryzacja obiektów zabytkowych kształtujących pierzeje ulic,
- dopuszczenie uzupełniania układu urbanistycznego z zachowaniem gabarytów, wysokości, rozwiązań architektonicznych nowoprojektowanych obiektów, w nawiązaniu do istniejących elementów zabudowy historycznej,
- zachowanie dominant wysokościowych i przestrzennych,
- zakaz lokalizowania obiektów i urządzeń wysokich i wysokościowych konkurujących z istniejącymi dominantami zlokalizowanymi w układach zabytkowych,
- lokalizacja nowo realizowanych obiektów zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego.

Na terenie gminy Miastków Kościelny występują obiekty i układy zabytkowe wpisane do rejestru zabytków oraz do gminnej ewidencji zabytków. Z uwagi na fakt, że wykaz obiektów nimi objętych jest zestawieniem otwartym, studium dopuszcza korekty w ramach wykazu obiektów wpisanych do rejestru zabytków i gminnej ewidencji zabytków. Korekty w wykazach, dotyczące uzupełniania o nowe elementy wskazane do objęcia ochroną prawną lub weryfikacji listy obiektów zabytkowych w oparciu o ich zły stan zachowania, zniszczenia lub przekształcenia formy architektonicznej w stopniu uniemożliwiającym odczytanie wartości zabytkowych, powinny być wprowadzane zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, w oparciu o gminny program opieki nad zabytkami.

Dla obiektów **wpisanych do rejestru zabytków**: kościoły parafialne w Miastkowie Kościelnym i Zwoli Poduchownej, zespół pałacowo – parkowy w Miastkowie Kościelnym i grodzisko w Zwoli, na rysunku kierunków studium wskazano strefy ochrony konserwatorskiej.

Dla zabytkowych obiektów sakralnych – kościołów w Miastkowie Kościelnym i Zwoli Poduchownej, w graniach ich stref ochrony konserwatorskiej, studium wskazuje następujące zasady ochrony:

- wszelkie działania inwestycyjne w zakresie brył obiektów sakralnych i zagospodarowania terenu (zwłaszcza w przypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, wykonywania robót budowlanych w zabytku oraz jego otoczeniu, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia obiektu, a także umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam, nośników informacji wizualnej) powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego,
- w przypadku remontów, przebudowy, zmian sposobu zagospodarowania i użytkowania budowli należy zachować zabytkowy wystrój elewacji i wyposażenia wnętrz, utrzymać gabaryty i historyczne rozplanowanie wnętrz, stosować tradycyjne materiały budowlane o wysokiej jakości,
- trwałe zachowanie historycznej formy architektonicznej oraz rewaloryzacja otoczenia kościołów zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,
- ochrona zieleni towarzyszącej, stanowiącej element zagospodarowania terenu.

Dla zabytkowego zespołu dworsko – parkowego w Miastkowie Kościelnym, w graniach wyznaczonej strefy ochrony konserwatorskiej, studium wskazuje następujące zasady ochrony:

- utrzymanie jednej własności obejmującej teren parku i grunty pod pałacem oraz sam pałac, bądź przywracanie (tam gdzie jest to możliwe) jedności władania (własności),
- utrzymanie istniejącej zabudowy w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesieniem standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzenia historycznej kompozycji obiektu (wysokość, kształt, układ eksponowanych elewacji, kształt dachu, rozmieszczenie, wielkość i proporcje otworów), zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowania nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,

- wszelkie działania inwestycyjne w zakresie brył zespołu pałacowego i zagospodarowania terenu parku (zwłaszcza w przypadku prowadzenia prac konserwatorskich, restauratorskich, wykonywania robót budowlanych w zabytku oraz jego otoczeniu, dokonywania podziału nieruchomości, zmiany przeznaczenia obiektu, a także umieszczania na nim urządzeń technicznych, tablic, reklam, nośników informacji wizualnej) powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego,
- wykorzystanie budynków na cele użytkowe powinno zapewniać trwałe zachowanie jego wartości,
- uzupełnianie zespołu o nowe elementy zagospodarowania powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków,
- utrzymanie, a tam gdzie jest to możliwe odtworzenie układu kompozycyjnego (ukształtowanie powierzchni, aleje, kompozycje zieleni) i hydrograficznego, oraz zachowanie i konserwacja historycznych elementów małej architektury,
- pielęgnacja i konserwacja zieleni, w tym alei grabowej prowadzącej z parku do kościoła,
- uzupełnianie ubytków i nowe nasadzenia wyłącznie na podstawie specjalistycznych dokumentacji,
- sukcesywna likwidacja funkcji i obiektów kolizyjnych.

Dla zabytku archeologicznego – grodziska w Zwoli, w graniach wyznaczonej strefy ochrony konserwatorskiej, studium wskazuje następujące zasady ochrony:

- nie dopuszcza się jakiejkolwiek ingerencji w zabytkową substancję stanowiska archeologiczne, poza pracami porządkowymi prowadzącymi do prawidłowej ekspozycji zabytku,
- sposób zagospodarowania terenu grodziska powinny być prowadzone zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami, w porozumieniu z Konserwatorem Zabytków,
- odpowiednie wyeksponowanie obiektu powinno mieć na celu podniesienie atrakcyjności turystycznej obszaru gminy, np. w formie przystanku na szlaku turystyczny, przy zorganizowaniu odpowiedniego zaplecza i niezbędnej informacji na temat pochodzenia i funkcji obiektów uaktywnia się znacznie aspekt edukacyjny funkcjonowania zabytku.

W odniesieniu do obiektów **wpisanych do gminnej ewidencji zabytków** obowiązują następujące zasady ochrony:

- zachowanie obszarów i obiektów wpisanych do gminnej ewidencji zabytków z możliwością rozbudowy, nadbudowy, przebudowy, zmiany sposobu użytkowania na zasadach określonych w planie miejscowym i zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami oraz prawa budowlanego,
- trwałe zachowanie historycznej formy urbanistycznej i architektonicznej oraz rewaloryzacja otoczenia zabytków zgodnie z historycznym zagospodarowaniem,
- zahamowanie procesów degradacji zabytków i doprowadzenie do poprawy stanu ich zachowania,
- usunięcie w miarę możliwości obiektów, bądź ich części, stanowiących elementy dysharmonijne,
- ochrona zieleni towarzyszącej obiektom zabytkowym wpisanym do gminnej ewidencji zabytków.

Wytyczne dla zabytkowej zabudowy mieszkaniowej – chaty drewniane i ośmiorak:

- utrzymanie istniejącej zabudowy w należytym stanie technicznym, z dopuszczeniem zmiany funkcji obiektu i podniesieniem standardu wyposażenia techniczno-użytkowego, z zastrzeżeniami dotyczącymi zachowania w maksymalnym stopniu, a tam gdzie jest to możliwe, odtworzenia historycznej kompozycji obiektu (wysokość, kształt, układ eksponowanych elewacji, kształt dachu, rozmieszczenie, wielkość i proporcje otworów), zewnętrznego detalu architektonicznego, a także dostosowania nowej funkcji i nowego programu użytkowego do specyfiki obiektu,
- zachowanie w przypadku remontów i modernizacji historycznego detalu architektonicznego i wyposażenia wnętrz (o ile występują),
- zachowanie historycznych relacji przestrzennych i obiektów wspomagających (np. zabudowa gospodarcza) oraz zieleni towarzyszącej w obrębie działek, na których są zlokalizowane.

Obszar objęty ochroną ekspozycji – obejmujący obszar bezpośredniego eksponowania kościoła parafialnego w Miastkowie Kościelnym od strony wschodniej. Działania konserwatorskie na tym obszarze polegają na ustaleniu nieprzekraczalnych gabarytów zabudowy zharmonizowanej z zespołem zabytkowym bądź ograniczeniu lub wykluczeniu zabudowy lub innych elementów wysokościowych lub dysharmonizujących. Należy zabezpieczyć widok na zabytek, wykluczyć zabudowę zakłócającą ekspozycję zabytku, natomiast planowane lokalizacje obiektów kubaturowych czy sieciowych naziemnych należy poprzedzić studiami krajobrazowymi.

Celem ochrony obszaru ochrony krajobrazu jest trwałe utrzymanie i wyeksponowanie historyczno-kulturowej fizjonomii wsi Miastków Kościelny, Oziemkówka, Zwola Poduchowna od strony doliny Wilgi. Ochrona krajobrazu polegać ma na zachowaniu proporcji, gabarytów i wysokości zabudowy kształtującej sylwetę założenia przestrzennego. Zabudowa projektowana powinna nawiązywać do charakteru regionalnego krajobrazu kulturowego poprzez usytuowanie, gabaryty, kształt i pokrycie dachu oraz kompozycję elewacji.

Wójt Gminy Miastków Kościelny nie prowadzi formalnego rejestru dóbr kultury współczesnej, niemniej jednak na terenie gminy zlokalizowane są trzy miejsca pamięci, stanowiące jedną z form dóbr kultury współczesnej. Monumenty te podlegają ochronie w zakresie rozplanowania, formy i dobranej kolorystyki.

Stanowiska archeologiczne

Na obszarze gminy zlokalizowane są 72 stanowiska archeologiczne, w tym grodzisko wczesnośredniowieczne w Zwoli wpisane do rejestru zabytków (A-58/276). Zasady ochrony zabytkowego grodziska określone zostały powyżej.

Stanowiska archeologiczne posiadają trudny do określenia rzeczywisty zasięg i wartość poznawczą. Obszary stanowisk archeologicznych powinny być uwzględniane podczas prowadzenia prac ziemnych związanych z zabudową i zagospodarowaniem terenu, zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami. Obowiązuje przeprowadzenie ratowniczych badań archeologicznych przed wydaniem pozwolenia na budowę, zgodnie z przepisami odrębnymi. O pozwolenie na prowadzenie badań archeologicznych należy wystąpić nie później niż 21 dni przed rozpoczęciem badań.

W studium dla poszczególnych stanowisk wkreślono strefy ochrony archeologicznej. Prowadzenie prac budowlanych lub ziemnych naruszających strukturę gruntu w zasięgu stref wymaga nadzoru archeologicznego, zgodnie z przepisami odrębnymi. W przypadku realizacji inwestycji związanych z wykonaniem prac ziemnych (drogi, rowy, budynki, o rzucie pow. 200 m^2) zlokalizowanych w zasięgu wyznaczonych stref, należy zgłosić zamiar prowadzenia prac właściwemu konserwatorowi zabytków w celu określenia dalszego postępowania, zgodnie z przepisami odrębnymi.

22. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMU KOMUNIKACJI

Układ komunikacyjny

Ustala się następujące kierunki rozwoju układu komunikacji drogowej na terenie gminy Miastków Kościelny:

- zapewnienie dogodnych powiązań drogowych z terenami zewnętrznymi oraz powiązań wewnętrznych, które zapewnić ma istniejąca sieć dróg powiatowych i gminnych,
- podjęcie starań o dostosowanie parametrów technicznych i użytkowych dróg powiatowych i gminnych – do parametrów klasy drogi zbiorczej (KDZ) i klasy lokalnej (KDL), zgodnie z ustaleniami studium;
- podniesienie bezpieczeństwa ruchu, co należy osiągnąć przez urządzenie chodników i oświetlenia ulic na odcinkach dróg powiatowych przebiegających przez obszary zwartej zabudowy.

Dla wybranych dróg publicznych, tworzących podstawowy układ komunikacyjny na terenie gminy Miastków Kościelny, określa się klasy techniczne, zgodnie z rysunkiem kierunków studium. W uzasadnionych przypadkach na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego dopuszcza się zmianę klasy technicznej dróg wskazanych w studium. Dopuszcza się możliwość lokalizacji dróg publicznych niewskazanych w studium, na zasadach zgodnych z przepisami odrębnymi. Dla dróg publicznych niewyznaczonych w studium klasy techniczne do określenia na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Należy dążyć do zapewnienia, w jak największym zakresie, dostępu do dróg publicznych dla wydzielanych działek budowlanych w istniejących i planowanych terenach budowlanych.

Przebieg powiązań lokalnych (drogi w klasie dojazdowej) należy kształtować na etapie sporządzania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego. Wskazane na rysunkach studium „pozostałe drogi" są elementem informacyjnym, nie należy ich traktować jako ustalenie studium, którego plan miejscowy nie może naruszać.

Dla sieci drogowo – ulicznej ustala się następujące zasady kształtowania infrastruktury drogowej:

- dostosowanie parametrów technicznych i użytkowych dróg do wskazanych klas,
- ulepszanie nawierzchni dróg gruntowych i żwirowych,
- remont nawierzchni dróg asfaltowych,

- uregulowanie stanu prawnego dróg,
- modernizacja dróg pod kątem zapewnienia bezpieczeństwa pieszym i rowerzystom,
- likwidowanie zaległości w zakresie wyposażenia dróg w urządzenia typu: oznakowanie przejść dla pieszych, oświetlenie, a także parkingi publiczne w rejonie koncentracji potrzeb parkingowych.

Ustala się następujące ogólne zasady kształtowania sieci drogowo – ulicznej:

- w liniach rozgraniczających ulic możliwość lokalizowania:
  - zieleni, pod warunkiem nie utrudniania organizacji ruchu,
  - sieci i urządzeń infrastruktury technicznej,
  - dróg rowerowych,
- obiekty budowlane przy drogach powinny być usytuowane zgodnie z przepisami odrębnymi,
- przy trasowaniu nowych dróg oraz przebudowie istniejących należy uwzględnić wymagania ochrony środowiska,
- dopuszcza się inne niż określone przepisami odrębnymi szerokości dróg w liniach rozgraniczających, w sytuacjach, gdy uwarunkowania terenowe uniemożliwiają wprowadzenie określonych szerokości.

Komunikacja zbiorowa

Podstawowymi środkami komunikacji zbiorowej o zasięgu ponadlokalnym pozostaje komunikacja autobusowa.

Polityka parkingowa

Polityka parkingowa jest jednym z elementów polityki przestrzennej gminy, powinna dążyć do:

- określenia wskaźników parkowania,
- określenia zasad kształtowania przestrzennego na parkingach,
- uporządkowania parkowania w liniach rozgraniczających ulic,
- ograniczenia możliwości parkowania poza wyznaczonymi miejscami,
- porządkowania parkowania w terenach usługowych.

Wskazuje się utrzymanie istniejących parkingów gminnych na Rynku w Miastkowie Kościelnym oraz z okolicy cmentarza w Zwoli Poduchownej.

Określone wskaźniki parkingowe dotyczą inwestycji nowo powstających, w przypadku przebudowy istniejących obiektów oraz przy zmianie sposobu użytkowania obiektów budowlanych należy zbilansować zarówno istniejące jak i projektowane obiekty na danym terenie. Polityka parkingowa ma charakter ogólnych wytycznych, w planach miejscowych mogą być ustalone inne wskaźniki parkingowe w przypadku istniejącego zainwestowania terenów. Ustalone wskaźniki nie obowiązują dla terenów parkingów niezwiązanych z żadną inwestycją.

Tabela 19. Wskaźniki parkingowe

obiekty	**minimalne wskaźniki parkingowe**	**wskaźniki miejsc postojowych dla rowerów**
budynki mieszkalne wielorodzinne	1,5/1 mieszkanie, z czego min. 10 miejsc ogólnodostępnych	1 pomieszczenie na wózki i rowery na 10 mieszkań
budynki mieszkalne jednorodzinne	1/1 wydzielony lokal mieszkalny, 1/1 wydzielony lokal użytkowy	nie określa się
hotele	1/2 pokoje, 1/30 pokoi – miejsce dla autokaru	nie określa się
banki, poczty	3/100 m^2 powierzchni użytkowej, nie mniej niż 2	1/100 m^2 powierzchni użytkowej, nie mniej niż 2
usługi drobne o powierzchni użytkowej do 30 m^2	1	nie określa się
warsztaty samochodowe	1/1 stanowisko obsługi	nie określa się
obiekty oświatowe,	20 miejsc na 100 zatrudnionych	5/1 salę lekcyjną
obiekty sportowe	6/100 widzów, 4/1000 widzów miejsce dla autokarów	nie określa się
obiekty kultu religijnego	3/100 wiernych	10/100 wiernych
zakłady produkcyjne	2/5 zatrudnionych, nie mniej niż 2	1/10 zatrudnionych
cmentarze	15/10 000 m^2 powierzchni	nie określa się

Dopuszcza się urządzanie parkingów ogólnodostępnych w obrębie linii rozgraniczających ulic – przy zachowaniu wymaganych parametrów technicznych ulic. Pożądane jest uporządkowanie systemu parkowania w rejonach koncentracji potrzeb parkingowych (budynek urzędu gminy, szkoły, obiekty handlowe, obiekty sportowe, obiekty użyteczności publicznej itp.) oraz zapewnienie urządzeń do parkowania rowerów przy celach podróży. Postuluje się, aby w uzasadnionych przypadkach w celu ograniczenia ruchu kołowego, określać maksymalną ilość miejsc postojowych, szczególnie w obszarach o walorach krajobrazowych.

23. KIERUNKI ROZWOJU SYSTEMÓW INFRASTRUKTURY TECHNICZNEJ

a) Zaopatrzenie w wodę

Jednym z kryteriów określających jakość życia mieszkańców jest dostęp do sieci wodociągowej, w związku z tym powinna być prowadzona budowa nowych i modernizacja istniejących sieci wodociągowych. Modernizacja zapewni zmniejszenie ewentualnych strat wody oraz zwiększy bezawaryjność sieci. Istotna jest również prawidłowa eksploatacja sieci i urządzeń wodociągowych zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami, należy również dążyć do racjonalnego zarządzania systemem wodociągowym.

Woda tłoczona do wodociągu odpowiada wymaganiom pod względem właściwości fizyko-chemicznych, bakteriologicznych i organoleptycznych zgodnie z rozporządzeniem Ministra Zdrowia z dnia 29 marca 2007 r., potwierdza to ocena jakości wody z wodociągu gminnego "Ryczyska" przeprowadzana przez Państwowego Powiatowego Inspektora Sanitarnego w Garwolinie.

System zaopatrzenia w wodę mieszkańców w gminie Miastków Kościelny jest odpowiednio rozwinięty, blisko 80% osób ma dostęp do wody z sieci wodociągowej, zwodociągowane są wszystkie miejscowości w gminie. Rozwój sieci wodociągowej powinien przebiegać równolegle z zagospodarowywaniem nowych terenów, dotychczas nieuzbrojonych w infrastrukturę techniczną. Obszary, które są znacznie oddalone od istniejących odcinków sieci i znajduje się na nich rozproszona zabudowa, w związku z czym nie się predysponowane do objęcia siecią wodociągową ze względów ekonomicznych. Jako rozwiązanie proponuje się studnie głębinowe, jednakże lokalizacja takich studni musi być zgodna z przepisami odrębnymi.

b) Odprowadzanie ścieków i wód opadowych

Sieć kanalizacyjna podobnie jak wodociągowa wymaga stałej rozbudowy i modernizacji. Priorytetami dla rozwiązania problemów odprowadzenia ścieków jest rozbudowa sieci kanalizacyjnej w celu uniknięcia odprowadzenia ścieków bezpośrednio do wód powierzchniowych i gruntu, a także ograniczenia konieczności transportu ścieków do punktu zlewnego za pośrednictwem pojazdów asenizacyjnych. Pozwala to na ochronę środowiska a w szczególności wód powierzchniowych oraz podziemnych. System kanalizacji w gminie Miastków Kościelny nie jest wystarczająco rozwinięty, sieć obejmuje miejscowości Miastków Kościelny oraz Zwola. W trakcie budowy jest kanalizacja

w Oziemkówce oraz Starym Miastkowie, prowadzona inwestycja pozwoli na objęcie tych miejscowości systemem zbiorowego odprowadzenia ścieków.

Znaczna część gminy Miastków Kościelny nie jest objęta siecią kanalizacyjną, w związku z tym należy wprowadzić alternatywne rozwiązania gospodarki ściekowej. W gminie przeprowadzane są inwestycje polegające na budowie przydomowych oczyszczalni ścieków. Jest to rozwiązanie znacznie bardziej korzystne ze względów ekologicznych, niż bezodpływowe zbiorniki na ścieki (szamba). W związku z tym należy, w miejscach gdzie to możliwe, zastępować szamba przydomowymi oczyszczalniami, w wyjątkowych sytuacjach, gdy teren nie spełnia warunków do lokalizacji przydomowej oczyszczalni możliwe jest zastosowanie atestowanych zbiorników bezodpływowych, z których ścieki transportowane będą wozami asenizacyjnymi do wyznaczonego punktu zlewnego przy oczyszczalni ścieków. W takim przypadku należy przeprowadzać kontrolę stanu technicznego szamb oraz częstotliwości i miejsca wywozu ścieków.

Gminna oczyszczalnia ścieków w Miastkowie Kościelnym nie wymaga modernizacji, ponieważ jest to nowy obiekt. Projektowaną maksymalną przepustowość oczyszczalni określa się na 150 m^3/dobę, średnią zaś na 120 m^3/dobę, równoważna liczba mieszkańców określająca wielkość oczyszczalni w Miastkowie Kościelnym wynosi 1200 RLM. Według danych Wojewódzkiego Inspektoratu Ochrony Środowiska w Warszawie w 2012 roku oczyszczeniu zostało poddane 33 240 m^3, średnio 60 m^3/dobę, co oznacza, że projektowana średnia przepustowość oczyszczalni nie została przekroczona.

W przyszłości wraz z rozwojem sieci kanalizacyjnej na terenie gminy, nastąpi konieczność rozbudowy oczyszczalni ścieków o dodatkowy bioreaktor.

c) Ciepłownictwo

Zaopatrzenie w ciepło na terenie gminy Miastków Kościelny oparte jest na rozwiązaniach indywidualnych, nie funkcjonuje zbiorowy system zaopatrzenia w ciepło. Część gospodarstw oraz budynków użyteczności publicznej do celów grzewczych wykorzystuje gaz, jednak większość ciepło pozyskuje z indywidualnych źródeł (kotłów) opalanych drewnem, bądź węglem, rzadziej olejem.

Istotne jest, by dążyć do ograniczania ilości zużywanego ciepła. W związku z tym powinna być przeprowadzana termomodernizacja budynków, zarówno użyteczności publicznej jak i mieszkaniowych, co spowoduje zmniejszenie strat ciepła. Indywidualne źródła ciepła należy modernizować i dbać o ich wysoką sprawność grzewczą. Ponadto, sugeruje się przeprowadzenie

działań edukacyjno-informacyjnych mieszkańców, w celu propagowania oszczędzania ciepła oraz przedstawienia zabiegów wspomagających ograniczenie zużycia ciepła.

Ze względu na ochronę środowiska i zmniejszenie emisji zanieczyszczeń należy systematycznie rezygnować z węgla jako źródła energii, na rzecz rozwiązań ekologicznych. Dalsza ewentualna gazyfikacja gminy pozwoliłaby na wykorzystanie gazu do celów grzewczych przez większą liczbę mieszkańców.

d) Elektroenergetyka

Gmina Miastków Kościelny zasilana jest przez główny punkt zasilania (GPZ) w Garwolinie o napięciu 110/15 kV, z którego energia elektryczna rozprowadzana jest liniami średniego napięcia 15 kV. Wraz z rozwojem terenów zurbanizowanych powinna być prowadzona rozbudowa i modernizacja sieci elektroenergetycznej zapewniająca bezpieczeństwo energetyczne odbiorcom.

Przez teren gminy przebiegają tranzytowo:

- linia wysokiego napięcia 110 kV relacji: Kozienice – Łuków,
- linia najwyższego napięcia 220 kV relacji: Kozienice – Siedlce, która obecnie pracuje na napięciu 110 kV, ponieważ stacja w Siedlcach nie jest przystosowana do odbioru napięcia o wyższych wartościach.

Od tych linii obowiązują pasy technologiczne o szerokościach:

- po 9 m od osi linii w obie strony dla linii 110 kV Kozienice - Łuków,
- po 25 m od osi linii w obie strony dla linii 220 /110 kV Kozienice - Siedlce.

W związku z planowaną budową stacji elektroenergetycznej 400 / 110 kV Siedlce Ujrzanów planowana jest przebudowa istniejącej linii relacji Kozienice - Siedlce, która w przyszłości ma pracować na napięciu 400 kV. Pas technologiczny od przebudowanej linii będzie wynosił 70 m po 35 m w obie strony od osi linii. Przebieg przebudowanej linii na terenie gminy Miastków Kościelny, będzie prowadzony częściowo równolegle do istniejącej linii Kozienice - Siedlce.

Budowa linii 400 kV Kozienice - Siedlce należy do zadań programu rozbudowy Krajowej Sieci Przesyłowej (KSP).

Dopuszcza się uszczegółowienie szerokości pasów technologicznych napowietrznych linii elektroenergetycznych na etapie sporządzania miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

e) Gazyfikacja

Gmina Miastków Kościelny ma dostęp do sieciowego gazu ziemnego i jest w części zgazyfikowana. Istniejąca sieć średniego ciśnienia oraz stacja redukcyjno - pomiarowa I stopnia w Miastkowie Kościelnym pozwala na dalszy rozwój gazyfikacji gminy. Podłączanie kolejnych wsi do sieci gazowej będzie prowadzone w miarę posiadanych środków inwestycyjnych.

f) Gospodarka odpadami

Miastków Kościelny został zakwalifikowany do ostrołęcko - siedleckiego regionu gospodarki odpadami. Według założeń Wojewódzkiego Planu Gospodarki Odpadami dla Mazowsza na lata 2012-2017 z uwzględnieniem lat 2018-2023 w celu utrzymania czystości i porządku na swoim terenie, gminy wchodzące w skład regionu zobowiązane będą realizować szereg zadań nałożonych na nie w tym zakresie. W związku z tym gmina zobowiązana jest do wypełniania celów, które zostały wyznaczone w Wojewódzkim Planie Gospodarki Odpadami:

Cele krótkookresowe do 2017:

- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych, na poziomie minimum 20% ich masy do 2017 roku,
- zmniejszenie masy składowanych odpadów komunalnych do max 60% wytworzonych odpadów do końca 2014r.,
- wspieranie działań w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców województwa mazowieckiego dotyczących prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- wspieranie budowy i rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- wspieranie rozwoju i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa mazowieckiego.

Cele długookresowe 2018-2023:

- przygotowanie do ponownego wykorzystania i recyklingu materiałów odpadowych, przynajmniej takich jak papier, metal, tworzywa sztuczne i szkło z gospodarstw domowych i w

miarę możliwości odpadów innego pochodzenia podobnych do odpadów z gospodarstw domowych na poziomie minimum 50% ich masy do 2020 roku,

- doskonalenie systemu selektywnej zbiórki odpadów,
- kontynuacja działań w zakresie zwiększania świadomości ekologicznej mieszkańców województwa mazowieckiego w zakresie prawidłowego funkcjonowania gospodarki odpadami komunalnymi,
- kontynuacja rozwoju regionalnych systemów gospodarki odpadami komunalnymi,
- wspieranie rozwoju i wdrażanie nowoczesnych technologii odzysku i unieszkodliwiania odpadów, w tym metod termicznego przekształcania odpadów na terenie województwa mazowieckiego.

W zakresie odpadów ulegających biodegradacji wyznaczono poniższe cele długookresowe 2018-2023:

- zmniejszenie ilości odpadów komunalnych ulegających biodegradacji kierowanych na składowiska odpadów, aby w 2020 roku nie było składowanych więcej niż 35% masy tych odpadów wytworzonych w 1995 roku.

Sugeruje się również przeprowadzanie akcji oraz kampanii edukacyjnych dla mieszkańców w zakresie prawidłowego postępowania z odpadami komunalnymi. Racjonalna gospodarka odpadami, skuteczna segregacja odpadów oraz nie wywożenie ich w miejsca niedozwolone pozwoli na zachowanie czystości oraz ochronę środowiska na terenie gminy, co pozytywnie wpłynie na komfort życia mieszkańców.

g) Odnawialne źródła energii

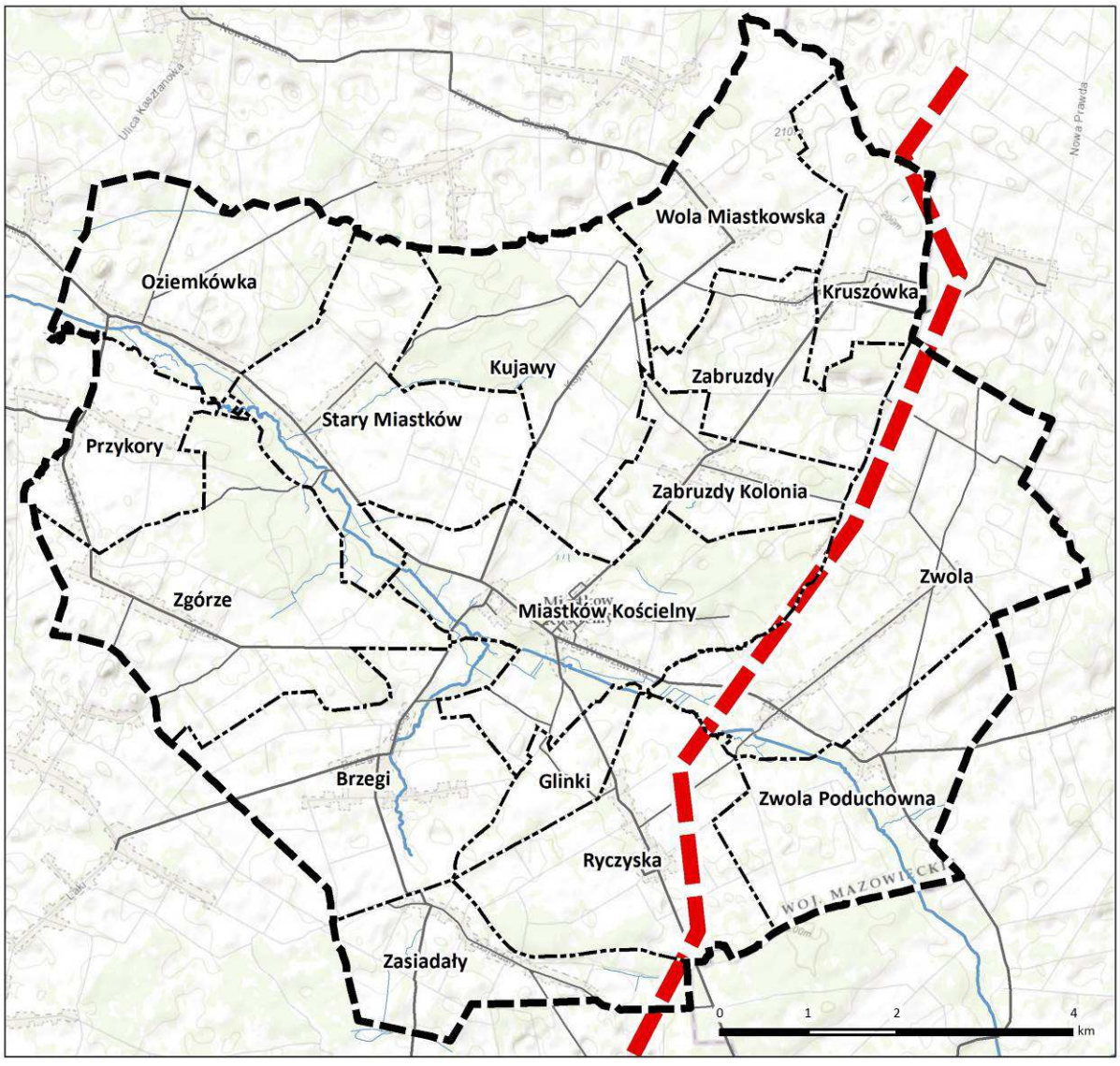
Propagowanie odnawialnych źródeł energii jest jednym z celów polityki rozwoju Województwa Mazowieckiego, jest to szczególnie ważne ze względów zrównoważonego rozwoju oraz racjonalnego korzystania z zasobów środowiska, szczególnie tych, które są nieodnawialne. Sugeruje się rozwój wykorzystania odnawialnych źródeł energii w gminie Miastków Kościelny. Ze względu na walory krajobrazowe gminy na jej terenie zakazuje się lokalizowania farm wiatrowych. Predysponowanym do rozwoju odnawialnym źródłem energii są ogniwa fotowoltaiczne, o mocy nieprzekraczającej 100 kW. Ogniwa fotowoltaiczne to źródła czystej energii, które nie są źródłem hałasu ani zanieczyszczeń, nie wymagają podłączenia do sieci wodociągowej ani kanalizacyjnej oraz nie wymagają osób odpowiedzialnych za obsługę, stąd też są odpowiednim rozwiązaniem i odnawialnym źródłem energii dla gminy Miastków Kościelny.

Na całym obszarze województwa występują zbliżone pod względem możliwości pozyskania energii warunki solarne. Prawie całe województwo mazowieckie, w tym gmina Miastków Kościelny, jest położone w strefie R III, gdzie energia całkowitego promieniowania słonecznego w ciągu roku wynosi 985 kWh/m^2.

24. INWESTYCJE CELU PUBLICZNEGO

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

Schemat 14. Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym

W dokumentach planistycznych i strategicznych wyższego szczebla:

- Koncepcja przestrzennego zagospodarowania kraju 2030,
- Plan zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego został przyjęty Uchwałą Nr 180/14 Sejmiku Województwa Mazowieckiego z dnia 7 lipca 2014 roku w sprawie uchwalenia Planu Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Mazowieckiego,
- Strategia rozwoju województwa mazowieckiego do roku 2020 z 2006 r. oraz projekt aktualizacji strategii do roku 2030 Innowacyjne Mazowsze

wskazano budowę linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV (gminy Kozienice, Maciejowice, Sobolew, Żelechów, Miastków Kościelny, Wodynie, Domanice, Wiśniew, Zbuczyn, Siedlce).

Przebieg inwestycji przez obszar gminy Miastków Kościelny zgodny jest z powyższym rysunkiem.

Obszary, na których rozmieszczone będą inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym

Określa się, że inwestycje celu publicznego o znaczeniu lokalnym, służące zaspokojeniu potrzeb przede wszystkim mieszkańców gminy Miastków Kościelny, mogą być lokalizowane na podstawie miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego lub decyzji lokalizacyjnych, podejmowanych zgodnie z procedurą określoną w aktualnych przepisach prawa, w tym w formie:

- obiektów usług publicznych,
- urządzeń infrastruktury technicznej i komunikacyjnej zgodnie z przyjętym programami budowy tych urządzeń,
- terenów usług sportu i rekreacji,
- cmentarzy,
- opieki nad zabytkami,
- innych celów publicznych określonych w przepisach odrębnych.

Określenie docelowej i zamkniętej listy inwestycji celu publicznego o znaczeniu lokalnym dla nieokreślonego okresu funkcjonowania studium jest niemożliwe. Uznaje się, że lista takich inwestycji powinna być określana na czas kadencji samorządu gminy z uwzględnieniem

występujących potrzeb, realnych możliwości finansowych ich wykonania, stopnia przygotowania warunków lokalizacyjnych.

25.OBSZARY PRZESTRZENI PUBLICZNEJ

Do obszarów przestrzeni publicznej liczyć można powszechnie dostępne miejsca związane z użytkowaniem publicznym, wydarzeniami historycznymi, kulturowymi lub tradycją, wraz z elementami tworzącymi obudowę tych przestrzeni, a także powszechnie dostępne obszary o szczególnych walorach krajobrazowych, kulturowych, przyrodniczych.

Studium nie wyznacza na terenie gminy Miastków Kościelny obszaru przestrzeni publicznej w rozumieniu ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz.U.2012.647 t.j. ze zm.)

26. MIEJSCOWE PLANY ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Obszary, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego na podstawie przepisów odrębnych

Przepisy ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (tekst jednolity: Dz. U. z 2012 r. poz. 647 ze zm.) ustalają obowiązek określenia w studium obszarów, dla których obowiązkowe jest sporządzenie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego. Są to:

- obszary wymagające przeprowadzenia scaleń i podziału nieruchomości – studium nie wyznacza obszarów wymagających scaleń i podziału nieruchomości;
- wstudium ustala się zakaz lokalizacji obiektów handlowych o powierzchni sprzedaży powyżej 2000 m^2,
- obszary przestrzeni publicznej – studium nie wyznacza obszarów przestrzeni publicznej.

Obszary, dla których gmina zamierza sporządzić miejscowy plan zagospodarowania przestrzennego

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie obowiązują żadne miejscowe plany zagospodarowania przestrzennego. W trakcie sporządzania jest jeden projekt planu, zgodnie

z Uchwałą Rady Gminy Miastków Kościelny Nr XXXIX/214/2013 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego pod linię elektroenergetyczną 400 kV „Kozienice – Siedlce Ujrzanów" dla części obrębów geodezyjnych: Kruszówka, Zwola, Miastków Kościelny, Ryczyska, Zasiadły w gminie Miastków Kościelny, zmienioną Uchwałą Rady Gminy Miastków Kościelny Nr XL/219/2013 z dnia 26 listopada 2013 r.

Wskazuje się do objęcia miejscowym planem zagospodarowania przestrzennego miejscowość gminną – Miastków Kościelny. Plan obejmować powinien wskazaną w studium przestrzeń publiczną Rynku, a także nowe tereny inwestycyjne. Następnie wskazuje potrzebę sporządzenia planów miejscowych dla miejscowości Oziemkówka, Stary Miastków, Zwola, Zwola Poduchowna, Ryczyska i Wola Miastkowska.

27. OBSZARY, NA KTÓRYCH ROZMIESZCZONE BĘDĄ URZĄDZENIA WYTWARZAJĄCE ENERGIĘ Z ODNAWIALNYCH ŹRÓDEŁ ENERGII O MOCY PRZEKRACZAJĄCEJ 100 KW

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie planuje się lokalizacji urządzeń wytwarzających energię z odnawialnych źródeł energii o mocy przekraczającej 100 kW.

28. OBSZARY WYMAGAJĄCE ZMIANY PRZEZNACZENIA GRUNTÓW ROLNYCH I LEŚNYCH NA CELE NIEROLNICZE I NIELEŚNE

Zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych grunty rolne przeznaczane na cele nierolnicze i nieleśne, położone poza obszarami miast, wymagają zgody na zmianę przeznaczenia. Zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony gruntów rolnych i leśnych przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne, wymagającego zgody, dokonuje się w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego.

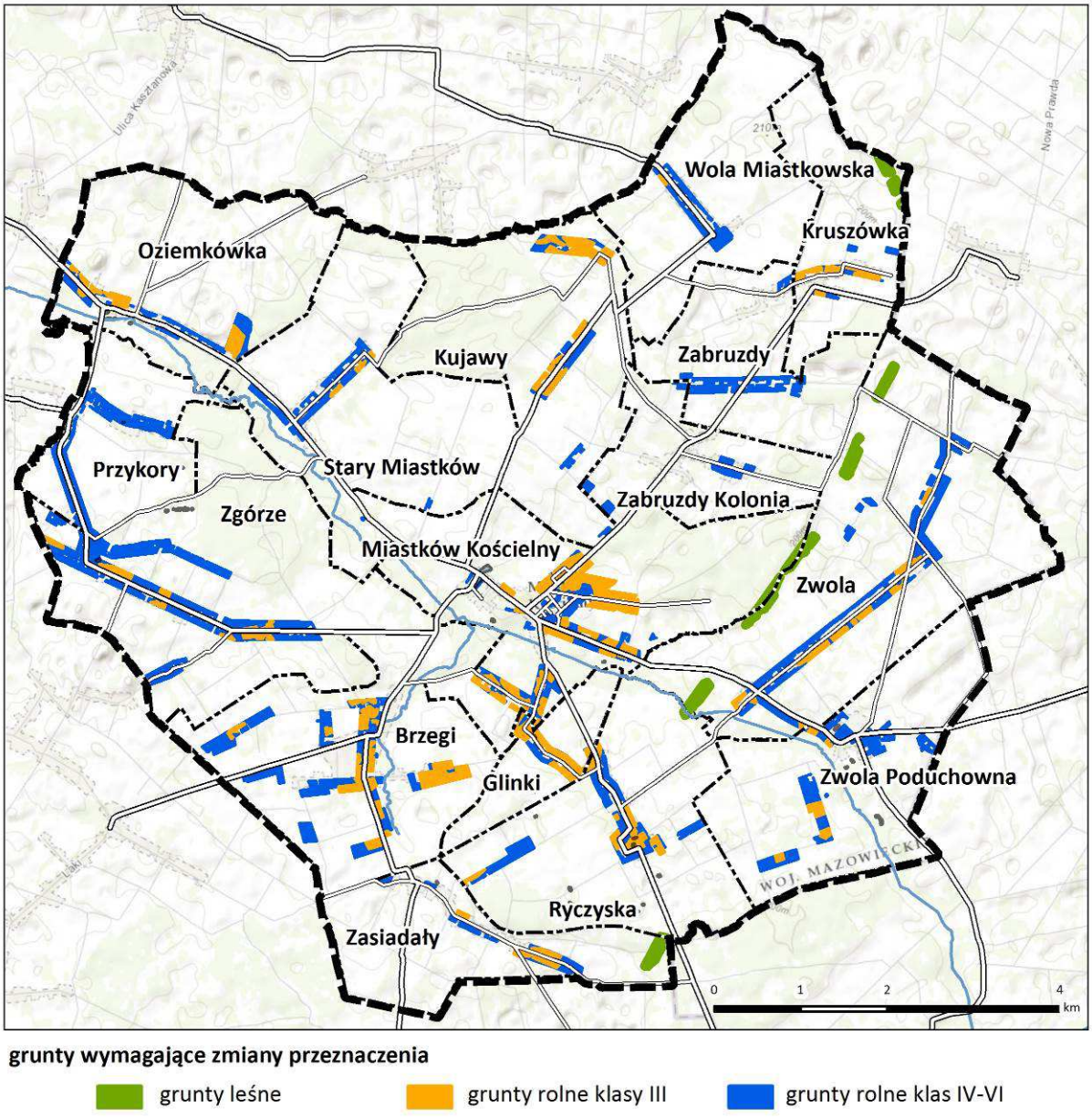
W związku z planowaną inwestycją celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym - budowa linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów, nastąpi konieczność zmiany przeznaczenia ok. 14 ha gruntów leśnych na cele nieleśne na planowanej trasie linii najwyższego napięcia.

Na terenie gminy Miastków Kościelny występują grunty rolne objęte ochroną przed zmianą przeznaczenia na mocy przepisów ustawy o ochronie gruntów rolnych i leśnych – grunty klas II i III.

Na części z tych gruntów zlokalizowana jest zabudowa zagrodowa. Kierunki zagospodarowania przestrzennego wskazują uzupełnienie istniejących zespołów zabudowy wzdłuż istniejących dróg oraz wyznaczenie nowego terenu inwestycyjnego w Miastkowie Kościelnym. Rozwiązania te są kontynuacją polityki przestrzennej gminy, wyrażonej w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego z 2000 r.

Uzyskania odpowiedniej zgody na zmianę przeznaczenia na cele nierolnicze wymagać będą grunty klas III o powierzchni ok. 150 ha, natomiast łączna powierzchnia gruntów rolnych, dla których zmieni się przeznaczenie na cele nierolnicze wynosi ok. 470 ha.

Schemat 15. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne

29. KIERUNKI I ZASADY KSZTAŁTOWANIA ROLNICZEJ I LEŚNEJ PRZESTRZENI PRODUKCYJNEJ

Ustala się zasady kształtowania rolniczej i leśnej przestrzeni produkcyjnej dla terenów użytków rolnych oraz lasów i gruntów leśnych, zgodnie z wytycznymi określonymi w rozdziale 20. Kierunki ochrony i kształtowania środowiska przyrodniczego oraz zgodnie z poniższymi zasadami.

W zakresie obszarów rolnych wskazuje się następujące zasady:

- wyznaczenie obszarów przeznaczonych pod produkcję rolniczą;
- ochrona przed zabudową terenów otwartych, mających istotne znaczenie przyrodnicze i krajobrazowe w systemie przyrodniczym gminy, terenów o płytko zalegającym zwierciadłem wód podziemnych (0-2 m p.p.t.) oraz gruntów o klasie bonitacyjnej II i III, poprzez niedopuszczenie do rozpraszania zabudowy;
- zachowanie w dotychczasowym użytkowaniu zadrzewień śródpolnych, przydrożnych, nad ciekami oraz wewnątrz wsi, ze względu na ich znaczenie ekologiczne i krajobrazowe;
- stwarzanie warunków dogodnych dla rolnictwa ekologicznego;
- grunty rolne mogą być zalesiane pod warunkiem, iż nie będzie to negatywnie wpływało na stosunki wodne;
- zalesianie gruntów podatnych na pojawienie się zjawiska erozji wietrznej bądź wodnej.

W celu kształtowania systemu przyrodniczego gminy opartego na najcenniejszych elementach o wartości przyrodniczej, w zakresie obszarów leśnych wskazuje się następujące zasady:

- dążenie do tworzenia ciągłości ekosystemów leśnych;
- wykluczenie wszelkich działań inwestycyjnych na terenie lasów poza niezbędnymi dla obsługi gospodarki leśnej;
- przeprowadzanie inwestycji o charakterze liniowym bądź zabudowy kubaturowej w sposób powodujący jak najmniejszą ingerencję w ekosystem leśny, skutkujący jego podziałem i zmniejszeniem funkcjonalności jako korytarz ekologiczny oraz bufor chroniący przed zanieczyszczeniami powietrza, wód i gleby;
- wzbogacanie struktury drzewostanów zgodnie z siedliskiem;
- możliwość wykorzystania terenów leśnych na cele rekreacyjne, poprzez wytyczanie ścieżek rowerowych i pieszych.

30. OBSZARY SZCZEGÓLNEGO ZAGROŻENIA POWODZIĄ ORAZ OBSZARY OSUWANIA SIĘ MAS ZIEMNYCH

Zagrożenie powodziowe

Dla Wilgi Regionalny Zarząd Gospodarki Wodnej opracował obszary szczególnego zagrożenia powodzią (1%). Obszar ten wskazany został na rysunkach studium.

Zgodnie z Prawem wodnym (Ustawa z dnia 18 lipca 2001 r., j.t. Dz. U z 2012 r. poz. 145 ze zm.) na obszarach szczególnego zagrożenia powodzią zabrania się wykonywania robót oraz czynności utrudniających ochronę przed powodzią lub zwiększających zagrożenie powodziowe, w tym:

- wykonywania urządzeń wodnych oraz budowy innych obiektów budowlanych;
- sadzenia drzew lub krzewów, z wyjątkiem plantacji wiklinowych na potrzeby regulacji wód oraz roślinności stanowiącej element zabudowy biologicznej dolin rzecznych lub służącej do wzmacniania brzegów, obwałowań lub odsypisk;
- zmiany ukształtowania terenu, składowania materiałów oraz wykonywania innych robót, z wyjątkiem robót związanych z regulacją lub utrzymywaniem wód, a także utrzymywaniem, odbudową, rozbudową lub przebudową wałów przeciwpowodziowych wraz z obiektami związanymi z nimi funkcjonalnie.

Dla obszarów szczególnego zagrożenia powodzią obowiązują zakazy, nakazy, ograniczenia i dopuszczenia wynikające z przepisów szczególnych dotyczących ochrony przed powodzią.

Na terenach, gdzie występują lokalne podtopienia oraz w miejscach stale podmokłych powinien obowiązywać zakaz zabudowy. Należy także zrezygnować z lokalizowania obiektów tymczasowych oraz wprowadzania przegród poprzecznych (nasypów). Obszary położone w sąsiedztwie cieków wodnych, zagrożone okresowymi podtopieniami powinny pełnić rolę naturalnych polderów przeciwpowodziowych np. w postaci łąk zalewowych.

Zagrożenia osuwaniem mas ziemnych

Na obszarze gminy Miastków Kościelny nie występują obszary narażone na niebezpieczeństwo osuwania się mas ziemnych (czyli nagłe przemieszczenia mas ziemnych), w tym obszary zagrożone osuwiskami w dolinie rzeki, udokumentowane przez Państwowy Instytut Geologiczny.

31. OBIEKTY LUB OBSZARY, DLA KTÓRYCH WYZNACZA SIĘ W ZŁOŻU KOPALINY FILAR OCHRONNY

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie występują obszary, dla których należy wyznaczyć w złożu kopaliny filar ochronny.

32. OBSZARY POMNIKÓW ZAGŁADY I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie występują pomniki zagłady.

33. OBSZARY WYMAGĄJCE PRZEKSZTAŁCEŃ, REHABILITACJI LUB REKULTYWACJI

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie wskazuje się terenów wymagających przekształceń, rehabilitacji lub rekultywacji.

34. GRANICE TERENÓW ZAMKNIĘTYCH I ICH STREF OCHRONNYCH

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie występują tereny zamknięte.

35. ZABEZPIECZENIE WARUNKÓW OBRONNOŚCI I OBRONY CYWILNEJ

W studium uznaje się:

- możliwość wykorzystania istniejących terenów zieleni (boisk sportowych, placów) w sytuacjach szczególnych na cele obronności;
- maksymalne ograniczenie zabudowy obszarów przyległych do Wilgi i innych cieków z uwzględnieniem dojazdów do ich brzegów pojazdów mechanicznych w sytuacji szczególnej;

- za niezbędne, by w ramach istniejącej i realizowanej sieci wodociągowej zapewnione były hydranty naziemne oraz zabezpieczona niezbędna łączność z możliwością wykorzystania tych elementów w sytuacji szczególnej i dla celów przeciwpożarowych.

Tereny wolne od zabudowy, a oznaczone na rysunku kierunków studium jako tereny rolnicze, mogą być wykorzystane na ewakuację mieszkańców i ewentualne doraźne budowle ochronne w przypadkach szczególnych zagrożeń.

36. INTERPRETACJA ZAPISÓW STUDIUM

Treść tekstu i rysunku studium wyraża kierunki polityki przestrzennej gminy Miastków Kościelny, nie jest jednak ścisłym przesądzeniem o granicach zainwestowania i użytkowania terenów.

W stosunku do studium przyjmuje się następującą interpretację:

- w związku z ogólnością mapy topograficznej, na której sporządzono studium nie jest możliwe precyzyjne wyznaczenie granic terenów, dlatego mogą występować niewielkie przesunięcia w stosunku do granicy działki ewidencyjnej i faktycznej lokalizacji zagospodarowania; ostateczne ustalenie granic terenów powinno być dokonywane w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego, co umożliwi dokładne zlokalizowanie granicy terenu inwestycyjnego w odniesieniu do granicy działki inwestycyjnej;
- układ komunikacyjny wskazany na rysunku kierunków studium ma przebieg orientacyjny i nie obejmuje w pełni lokalnego układu komunikacyjnego;
- w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego w szczególności dopuszcza się korekty przebiegu wyznaczonych dróg publicznych, w zależności od zaistniałych uwarunkowań i potrzeb oraz możliwości technicznych wytyczania i budowy tych dróg;
- wskazane w studium przebiegi sieci infrastruktury technicznej są przebiegami orientacyjnymi i mogą ulec korektom na etapie planów miejscowych lub projektów technicznych, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- urządzenia i obiekty infrastruktury technicznej oraz ich pasy technologiczne stanowią element informacyjny, dopuszcza się zmiany w uzasadnionych przypadkach, zgodnie z przepisami odrębnymi;
- w studium przedstawiono zgeneralizowany obraz użytkowania każdego z terenów, tzn., że określone na rysunku kierunków studium przeznaczenie terenu oznacza funkcję dominującą

(a nie wyłączną) i może być uzupełnione innymi funkcjami, które jednak nie mogą być przeciwstawne przeznaczeniu dominującemu i pogarszać warunków jego funkcjonowania;

- w uzasadnionych przypadkach dopuszcza się, aby funkcja dopuszczona w danym terenie wyznaczonym w studium, nie będąca podstawowym kierunkiem przeznaczenia, stanowiła przeznaczenie podstawowe terenu wyznaczonego w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego;
- określenie „tereny zabudowy mieszkaniowej" dotyczy dominujących rodzajów zabudowy, na terenach tych mogą być lokalizowane także i inne rodzaje budownictwa mieszkaniowego oraz lokalizacje nie przeciwstawne formie podstawowej, a w tym głównie usługi, zieleń oraz elementy infrastruktury społecznej, komunikacji i infrastruktury technicznej;
- podane parametry i wskaźniki urbanistyczne, w uzasadnionych przypadkach, mogą ulec zmianie na etapie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego.

37. WYTYCZNE DO MIEJSCOWYCH PLANÓW ZAGOSPODAROWANIA PRZESTRZENNEGO

Ustala się następujące wytyczne do miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego:

- określenie proporcji przeznaczenia terenów, dla których studium wskazuje dwa lub więcej kierunków przeznaczenia;
- określenie granic terenów wyłączonych spod zabudowy;
- zachowanie istniejącej sieci ulic i dróg wpisujących się w naturalnie ukształtowaną konfigurację terenu;
- dbałość o realizację wydzielonych terenów zieleni urządzonej w terenach zabudowy mieszkaniowej;
- zakaz stosowania ogrodzeń z prefabrykowanych elementów betonowych;
- określenie zasad i zakazów w zakresie umieszczania szyldów i reklam;
- użyte w niniejszej zmianie studium pojęcie „zabudowa" odnosi się jedynie do budynków;
- lokalizacja obiektów o wysokości równej lub większej od 50 m. n. p. t., w tym m.in. wież, kominów, masztów, słupów itp., zgodnie z przepisami odrębnymi;
- równoległa realizacja zabudowy z wyposażeniem terenów w infrastrukturę techniczną;
- określenie linii rozgraniczających i zasad zagospodarowania terenów dla obiektów infrastruktury technicznej;

- określenie zasad budowy sieci infrastruktury technicznej w liniach rozgraniczających dróg ze szczególnym uwzględnieniem możliwości równoczesnej budowy sieci infrastrukturalnych;
- zasady budowy i przebudowy dróg z uwzględnieniem możliwości równoczesnej budowy i przebudowy infrastruktury technicznej;
- dopuszcza się w uzasadnionych przypadkach zmianę klasy technicznej dróg wskazanych w niniejszej zmianie studium;
- dopuszcza się korektę granic stref ochrony konserwatorskiej ujętych w niniejszej zmianie studium, na podstawie przeprowadzonych analiz i zgodnie z przepisami odrębnymi w zakresie ochrony zabytków i opieki nad zabytkami;
- dopuszcza się utrzymanie w miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego funkcji innych niż określone w studium, jeżeli wynikają one ze stanu faktycznego, jednak należy dążyć do ograniczania i ostatecznego ich wykluczenia z sąsiedztwa terenów, dla których stanowią uciążliwość.

38. UZASADNIENIE PRZYJĘTYCH ROZWIĄZAŃ ORAZ SYNTEZA USTALEŃ STUDIUM

Zasadność sporządzenia studium

Zasadność przystosowania zapisów studium do aktualnych wymogów formalno – prawnych, spowodowana jest przede wszystkim ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym z dnia 27 marca 2003 r. (Dz. U. z dnia 12 czerwca 2012 r., Poz. 647 ze zm.), która zastąpiła ustawę z 7 lipca 1994 r. o zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. Z 1999 r. Nr 15, poz. 139 ze zm.) oraz dokonanymi zmianami w innych przepisach regulujących politykę przestrzenną.

Rada Gminy Miastków Kościelny podjęła Uchwałę Nr XXXIX/213/2013 z dnia 25 października 2013 r. w sprawie przystąpienia do sporządzania „Studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania przestrzennego gminy Miastków Kościelny". Aktualizacja studium dotyczy dokumentu przyjętego Uchwałą Nr XVIII/98/2000 Rady Gminy Miastków Kościelny z dnia 26 września 2000 r. Zasadność sporządzenia zmiany studium wynika przede wszystkim z potrzeby posiadania przez gminę Miastków Kościelny aktualnej wersji dokumentu, służącej jako podstawa do opracowywania miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego, nie naruszających ustaleń aktualnej wersji studium. Dodatkowo konieczność aktualizacji polityki przestrzennej gminy Miastków Kościelny wpływa na zasadność dokonania aktualizacji studium.

Ważniejsze uwarunkowania mające wpływ na rozwiązania kierunkowe przyjęte w studium

Gmina Miastków Kościelny położona jest w południowo – wschodniej części województwa mazowieckiego, w powiecie garwolińskim i zajmuje powierzchnię 85,24 km^2. Aktualnie zamieszkuje ją około 5 tysięcy mieszkańców. Na przełomie ostatnich lat zauważalne jest zjawisko wyludniania się obszarów należących do gminy Miastków Kościelny. Przez teren gminy nie przebiegają żadne ważniejsze szlaki komunikacyjne, a układ drogowy na jej terenie tworzą drogi powiatowe oraz gminne. W sąsiedztwie gminy przebiegają dwie drogi krajowe nr 17 i 76 oraz dwie drogi wojewódzkie 805 i 807.

Dużą rolę w Miastkowie Kościelnym odgrywa rolnictwo. Prawie 70% mieszkańców gminy aktywnych zawodowo zajmuje się rolnictwem, a zaledwie 10% mieszkańców pracuje wyłącznie poza gospodarstwem rolnym. Gmina podzielona jest na 16 sołectw: Brzegi, Glinki, Kruszówka, Kujawy, Miastków Kościelny (siedziba władz gminnych), Oziemkówka, Przykory, Ryczyska, Stary Miastków, Wola Miastkowska, Zabruzdy, Zabruzdy-Kolonia, Zasiadały, Zgórze, Zwola, Zwola Poduchowna. W większości są to jednodrożne wsie o zwartej zabudowie po jednej bądź obu stronach drogi, określano jako ulicówki. Ponadto na terenie gminy, szczególnie w jej południowej części, występują rozproszone tereny zabudowy siedliskowej. Dominujący typ zabudowy na terenie gminy stanowi zabudowa zagrodowa, która przeplata się z zabudową jednorodzinną wolnostojącą oraz usługową.

Miastków Kościelny jest jedną z najstarszych miejscowości w powiecie garwolińskim. Na jej terenie zlokalizowanych jest wiele obiektów zabytkowych: 4 objęte są ochroną poprzez wpis do rejestru zabytków, natomiast 50 figuruje w gminnej ewidencji zabytków. Dodatkowo obszar gminy Miastków Kościelny należy do interesujących pod względem zabytków archeologicznych.

W dokumentach planistycznych wyższego szczebla wskazano realizację linii 400 kV Kozienice – Siedlce Ujrzanów z częściowym wykorzystaniem trasy istniejącej linii 220 kV.

Na terenie gminy Miastków Kościelny nie zostały utworzone obszarowe formy ochrony przyrody. Do najistotniejszych obszarów pełniących funkcje przyrodnicze zaliczono dolinę Wilgi, park w Miastkowie Kościelnym wchodzący w skład założenia pałacowo – parkowego, tereny otwarte gruntów rolnych i użytków zielonych, zadrzewienia śródpolne oraz tereny leśne.

Objaśnienie przyjętych rozwiązań, uzasadnienie i synteza ustaleń kierunkowych studium

Stosunek do przedstawionych uprzednio uwarunkowań rozwoju, w tym odnoszących się bezpośrednio do kształtowania polityki przestrzennej znajduje swoje odzwierciedlenie w przyjętych w studium kierunkach zagospodarowania przestrzennego gminy oraz politykach odnoszących się do problematyki przyrodniczej, dziedzictwa kulturowego, komunikacyjnej, uzbrojenia komunalnego.

W celu sformułowania kierunków przestrzennego rozwoju gminy w studium zostały wydzielone trzy strefy: A – stanowiąca północno – wschodnią część gminy (obejmująca miejscowości Kujawy, Zabruzdy, Zabruzdy Kolonia, Wola Miastkowska, Kruszówka), B – stanowiąca południowo - zachodnią części gminy (obejmująca miejscowości Przykory, Zgórze, Brzegi, Glinki, Ryczyska i Zasiadały), C – zlokalizowana w pasie położonym wzdłuż Wilgi i drogi powiatowej 1330W, (obejmująca miejscowości Oziemkówka, Stary Miastków, Miastków Kościelny, Zwola i Zwola Poduchowna oraz dolinę Wilgi). Dla każdej z tych stref, w zależności od uwarunkowań występujących na ich terenach, wskazano wiodące kierunki zmian polityki przestrzennej.

Dla strefy A, czyli dla obszaru o dużych walorach krajobrazowych i warunkach dla rolnictwa nieco gorszych niż w strefie B, z dominującą zwartą zabudowa o funkcji rolniczej, wskazany jest rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej ze zwartą zabudową zagrodową, predysponowaną do rozwijania i utrwalania różnorodnych funkcji rolniczych, o racjonalnie intensywnej produkcji rolno-zwierzęcej wraz z elementami usług związanych z rolnictwem. Ponadto obszar ten jest wskazany do rozwoju agroturystyki i gospodarki leśnej. Na obszarze tej strefy należy przyjąć zasadę koncentracji nowej zabudowy w obrębie wykształconych już struktur wsi.

Dla strefy B, czyli dla obszaru o bardzo dobrych warunkach dla rolnictwa, z dość rozproszoną zabudową, wskazano rozwój rolniczej przestrzeni produkcyjnej z luźną zabudową zagrodową, predysponowaną do rozwijania i utrwalania różnorodnych funkcji rolniczych, o racjonalnie intensywnej produkcji rolno-zwierzęcej wraz z elementami usług związanych z rolnictwem. Na tym obszarze z uwagi na ochronę kompleksów średnich i wysokich klas gleb należy ograniczyć inwestycje tworzące nowe zagrody bądź inne zabudowania w terenach otwartych.

Dla strefy C, czyli strefy centralnej skupiającej mieszkalnictwo, obiekty usługowe oraz aktywność gospodarczą, zakłada się realizację różnorodnych funkcji z wyłączeniem działalności uciążliwych i szkodliwych dla środowiska. Funkcję podstawową na jej obszarze ma nadal pełnić mieszkalnictwo oraz działalność gospodarcza związana z obsługą mieszkańców. Wysokie walory przyrodnicze doliny Wilgi wskazane są do ochrony i ograniczonej urbanizacji, podporządkowanej

kryteriom przyrodniczymi i uwarunkowaniom ekologicznym, wykorzystywanej w celach rekreacyjnych (szlak kajakowy).

W zakresie komunikacji uznano istniejący układ komunikacyjny za wystarczający, należny jednak podjąć starania o dostosowanie parametrów technicznych i użytkowych dróg powiatowych i gminnych – do parametrów klasy drogi zbiorczej (KDZ) i klasy lokalnej (KDL). Należny również uzupełnić układ komunikacyjny o nowe powiązania w celu zapewnienia obsługi komunikacyjnej nowych terenów inwestycyjnych wyznaczanych w części kierunkowej studium.

Przyjęte w studium rozwiązania związane z gospodarowaniem przestrzenią posiadają przede wszystkim zadania wiążące się z:

- podporządkowaniem działalności w sferze aktywizacji i przekształceń społeczno – gospodarczych na terenie gminy, zachowaniu, wzmocnieniu wartości środowiska przyrodniczego i kulturowego;
- harmonizowaniem celów ochronnych, ekologicznych, społecznych i gospodarczych na zasadzie ekorozwoju, poprzez:
  - poprawę stanu i odporności środowiska przyrodniczego,
  - poprawę ładu przestrzennego na terenie gminy,
  - ochronę obiektów i zespołów zabytkowych,
- kompleksowym kształtowaniem prawnych i programowych podstaw rozwoju w zakresie:
  - gospodarki przestrzennej,
  - zadań długookresowych, dotyczących szczególnie infrastruktury technicznej i układu komunikacyjnego,
- lokalizacją potencjalnych inwestycji gospodarczych w terenach produkcyjnych i terenach usług,
- budownictwem mieszkaniowym a szczególnie terenami dla jego realizacji.

SPIS SCHEMATÓW, TABEL, WYKRESÓW I FOTOGRAFII

spis schematów

Schemat 1. Gmina Miastków Kościelny w aktualizacji Planu zagospodarowania przestrzennego województwa mazowieckiego 11
Schemat 2. Położenie gminy Miastków Kościelny i powiązania zewnętrzne 13
Schemat 3. Gmina Miastków Kościelny na tle podziału administracyjnego województwa mazowieckiego 14
Schemat 4. Gmina Miastków Kościelny na tle powiatu garwolińskiego i gmin sąsiednich położonych w powiecie łukowskim 15
Schemat 5. Podział gminy Miastków Kościelny na sołectwa 16
Schemat 6. Struktura funkcjonalno - przestrzenna gminy Miastków Kościelny 30
Schemat 7. Wydane w latach 2009 - 2013 decyzje o warunkach zabudowy 31
Schemat 8. Uwarunkowania przyrodnicze gminy Miastków Koscielny 38
Schemat 9. Klasyfikcja użytków rolnych na terenie gminy Miastków Kościelny 41
Schemat 10. Warunki posadowienia budynków 46
Schemat 11. Elementy zabytkowe na terenie gminy Miastków Kościelny 48
Schemat 12. Układ drogowy gminy Miastków Kościelny w podziale na kategorie dróg 62
Schemat 13. Kierunkowa struktura funkcjonalno - przestrzenna 74
Schemat 14. Obszary inwestycji celu publicznego o znaczeniu ponadlokalnym 107
Schemat 15. Obszary wymagające zmiany przeznaczenia gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne 111

spis tabel

Tabela 1. Gmina Miastków Kościelny – liczba osób zameldowanych w poszczególnych miejscowościach, stan na dzień 31.12.2013 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy) 18
Tabela 2. Gmina Miastków Kościelny – współczynnik feminizacji i gęstość zaludnienia w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 19
Tabela 3. Gmina Miastków Kościelny – ludność wieku produkcyjnego i nieprodukcyjnego w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 20
Tabela 4. Gmina Miastków Kościelny – ruch naturalny ludności w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 22
Tabela 5. Gmina Miastków Kościelny – podstawowe współczynniki (na 1000 ludności) (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 22
Tabela 6. Gmina Miastków Kościelny – migracje ludności w 2012 r. 22
Tabela 7. Gmina Miastków Kościelny – struktura podmiotów gospodarczych w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 25
Tabela 8. Gmina Miastków Kościelny – liczba placówek oświaty oraz uczniów z nich korzystających w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 26
Tabela 9. Gmina Miastków Kościelny – liczba osób korzystających z pomocy społecznej (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 27
Tabela 10. Wykaz pomników przyrody (źródło: dane Urzędu Gminy Miastków Kościelny) 37
Tabela 11. Użytkowanie gruntów na terenie gminy Miastków Kościelny w 2005 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS). 39

Tabela 12. Struktura powierzchni gospodarstw (źródło: opracowanie własne na podstawie danych Urzędu Gminy Miastków Kościelny). 40
Tabela 13. Wykaz obiektów wpisanych do rejestru zabytków mazowieckiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków 53
Tabela 14. Obszary i obiekty ujęte w gminnej ewidencji zabytków gminy Miastków Kościelny 53
Tabela 15. Wykaz stanowisk akreologicznych na terenie gminy Miastków Kościelny 55
Tabela 16. Struktura właśności gruntów (źródło: dane Urzędu Gminy w Miastkowie Kościelnym) 60
Tabela 17. wykaz dróg powiatowych przebiegających przez obszar gminy Miastków Kościelny 64
Tabela 18. Wykaz dróg gminnych na obszarze gminy Miastków Kościelny 64
Tabela 19. Wskaźniki parkingowe 101

spis wykresów

Wykres 1. Gmina Miastków Kościelny – zaludnienie w latach 1995 – 2012 (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 19
Wykres 2. Gmina Miastków Kościelny – struktura ludności według wieku w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 20
Wykres 3. Gmina Miastków Kościelny – ludność w wieku produkcyjnym i nieprodukcyjnym w 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 21
Wykres 4. Gmina Miastków Kościelny – migracje w latach 2002 – 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 23
Wykres 5. Gmina Miastków Kościelny – liczba bezrobotnych zarejestrowanych w latach 2003 – 2012 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 24
Wykres 6. Gmina Miastków Kościelny – struktura użytkowania gruntów w 2005 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 39
Wykres 7. Gmina Miastków Kościelny – struktura powierzchni gospodarstw prowadzących działalność rolniczą w 2010 r. (źródło: opracowanie własne na podstawie danych GUS) 40

spis fotografii

Fotografia 1. Kościół parafialny p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 49
Fotografia 2. Plebania w zespole kościoła parafialny p.w. Nawiedzenia NMP i św. Leonarda w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 49
Fotografia 3. Kościół parafialny p.w. św. Anny w Zwoli Poduchownej (fot.: Urząd Gminy) 49
Fotografia 4. Dzwonnica przy kościele parafialnym p.w. św. Anny w Zwoli Poduchownej (fot.: GEZ) 49
Fotografia 5. Pałac w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 50
Fotografia 6. Aleja grabowa w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: Urząd Gminy) 50
Fotografia 7. Spichlerz w zespole pałacowo-parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 50
Fotografia 8. Magazyn spirytusu w zespole pałacowo- parkowym w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 50
Fotografia 9. Pomnik poświęcony żołnierzom polskim w II wojnie światowej w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 51
Fotografia 10. Pomnik poświęcony posterunkowym poległym w 1940 i 1943 r. w Miastkowie Kościelnym (fot.: GEZ) 51
Fotografia 11. Figura św. Jana Nepomucena w kapliczce w Ryczyskach (fot.: www.kazikpaciorek.pl) 52
Fotografia 12. Kapliczka w Zabruzdach z figurą NMP (fot.: www.kazikpaciorek.pl) 52